

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Natura wszechświata
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The Nature of the Universe
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Zenon Roskal
---------------------------------------------	----------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	I	4

Wymagania wstępne	
-------------------	--

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Próba odpowiedzi na pytanie, czy natura Wszechświata jest deterministyczna?
C2. Dyskusja różnych wersji doktryny kompatybilizmu oraz inkompatybilizmu.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Ma wszechstronną znajomość i pogłębione rozumienie refleksji filozoficznej w kształtowaniu pojęcia determinizmu w europejskiej kulturze intelektualnej.	W02
W_02	Zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejsze stanowiska w zakresie ontologii.	W03
W_03	Zna terminologię filozoficzną w języku angielskim dotyczącą zagadnień ontologicznych (metafizycznych).	W04
W_04	Ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą nowożytną i współczesną oraz najnowsze stanowiska światowe i rodzime w zakresie doktryny determinizmu.	W05
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z fizyki, biologii i kosmologii oraz jej zastosowania w filozofii (ontologii).	U02
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Jest zdolny do uczestnictwa w życiu kulturalnym, interesuje się aktualnymi wydarzeniami promującymi ewolucjonistyczną wizję rzeczywistości przyrodniczej.	K04

## IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Pojęcie i typy determinizmu. 2. Geneza idei wszechświata deterministycznego. 3. Determinizm w makroświecie versus indeterminizm w mikroświecie. 4. Zasada przyczynowości, koncepcje przyczyny i problem fatalizmu. 5. Twardy determinizm *versus* inkompatybilizm libertariański. 6. Pesymistyczny inkompatybilizm (twardy indeterminizm) *versus* fatalizm (determinizm teologiczny).

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_02	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_03	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_04	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie

#### VI. Kryteria oceny

Na ocenę 5: Student/ka ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w trakcie zajęć; jest dobrze zorientowany w aktualnej literaturze przedmiotu.

Na ocenę 4: Student/ka posiada uporządkowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień.

Na ocenę 3: Student/ka posiada ogólną orientację dotyczącą zagadnień przedstawionych w trakcie konwersatorium.

Na ocenę 2: Student/ka nie posiada podstawowej wiedzy odnoszącej się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Nie zna aktualnej literatury przedmiotu.

##### Umiejętności

Na ocenę 5: Student/ka bardzo dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i potrafi zająć krytyczne stanowisko w odniesieniu do zagadnień poruszanych w trakcie konwersatorium; wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy. Potrafi dobrze posługiwać się nimi.

Na ocenę 4: Student/ka dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i dobrze radzi sobie z krytycznym odnoszeniem się do poglądów dotyczących poruszanych kwestii; Wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy, potrafi posługiwać się nimi.

Na ocenę 3: Student/ka w niewielkim stopniu rozumie podstawowe treści zajęć i zaledwie wystarczająco radzi sobie z krytycznym odniesieniem się do poglądów dotyczących poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

Na ocenę 2: Student/ka nie rozumie podstawowych treści zajęć lub nie potrafi krytycznie

analizować poglądów odnoszących się do poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

#### Kompetencje społeczne

Na ocenę 5: Student/ka wykazuje zaangażowanie i aktywność w zajęciach, z własnej inicjatywy pogłębia i doskonali posiadaną wiedzę i umiejętności. Efektywnie korzysta z dostępnej najnowszej literatury.

Na ocenę 4: Student/ka aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i umiejętności. Chętnie angażuje się w dyskusje.

Na ocenę 3: Student/ka uczestniczy w zajęciach, ale jego postawa jest bierna, pozbawiona kreatywności i zaangażowania. W małym stopniu angażuje się w dyskusje i korzysta z dostępnej literatury przedmiotu.

Na ocenę 2: Student/ka nie angażuje się we własny proces zdobywania wiedzy, nie wywiązuje się ze stawianych mu celów i zadań, nie angażuje się w dyskusje stawianych problemów.

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>90</b>

#### VIII. Literatura

**Literatura podstawowa:** S. Amsterdamski, *Różne pojęcia determinizmu*, „Studia Filozoficzne”, 1964 nr 2, ss. 85-95; M. Heller, *Czy wszechświat jest deterministyczny?* „Analecta Cracoviensia” 21-22 (1989-90), ss. 47-65; K. Popper, *Wszechświat otwarty. Argument na rzecz indeterminizmu*, Kraków 1996; M. Baczyński, *Refutacja determinizmu naukowego w ujęciu Karla R. Poppera*, „Roczniki Filozoficzne” 47 (1999), ss. 31-48; T. Warfield, M. Polanowska, M. Iwanicki, *Kompatybilizm i inkompatybilizm: wybrane argumenty*, „Roczniki Filozoficzne” 54 (2006), ss. 217-39; D. Łukasiewicz, *Teizm a twarde inkompatybilizm*, „Roczniki Filozoficzne” 65 (2017), 191-203.

**Literatura uzupełniająca:** M. Bunge, *O przyczynowości. Miejsce zasady przyczynowej we współczesnej nauce*, Warszawa: PWN 1968; H. Nowik, *Rola zasady przyczynowości w nauce*, „Studia Philosophiae Christianae” 16 nr 1 (1980), s. 191-202; R. Ingarden, *Spór o istnienie świata*, t. 3, *O strukturze przyczynowej realnego świata*, tłum. D. Gierulanka, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1981; F. Kobiela, *Podmiotowe uwarunkowania wolności realnej. Wokół ingardenowskiej wersji kompatybilizmu* „Kwartalnik Filozoficzny”, 43 (2015), ss. 5-19; M. Tałasiewicz, *Wolna wola jako najlepsze wyjaśnienie* [w:] T. Adamczyk (red.), *Wolność ocalona. Chrześcijańskie światło na ludzkich drogach*, Lublin: Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego 2016, ss. 165-174; Z. Roskal, *Mariana Smoluchowskiego ujęcie zasady przyczynowości w badaniach ruchów Browna* „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 62 (2017), ss. 99-126; Z. Roskal, *Stanisława Mazierskiego ujęcie zasady przyczynowości na tle wybranych koncepcji przyczynowości* [w:] J. Wojtyśiak, Z. Wróblewski, A. Gut, (red.), *Lubelska Szkoła Filozoficzna w porównaniach*, Lublin: Wydawnictwo KUL 2019, s. 289-306.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Neuronauki a filozofia</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Neuroscience and philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	mgr Monika Dunin-Kozicka
---------------------------------------------	--------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	II	4

Wymagania wstępne	podstawowa wiedza z zakresu filozofii umysłu i epistemologii
-------------------	--------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie się ze współczesnymi kierunkami badań w obszarze neuronauk i neurofilozofii
C2. Nabycie umiejętności krytycznego analizowania tekstów z obszaru neuronauk
C3. Nabycie zdolności dyskusowania złożonych problemów dotyczących relacji między naukami a filozofią

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Zna podstawową terminologię polską i angielską odnoszącą się do problematyki neuronauk i neurofilozofii	W03, W04
W_02	Ma wiedzę na temat głównych stanowisk filozoficznych wobec neuronauk, a także na temat współczesnych problemów badawczych neurofilozofii	W05, W06
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Potrafi integrować problematykę z zakresu filozofii umysłu, epistemologii oraz z obszaru psychologii, kognitywistyki i neuronauk	U04
U_02	Streszcza i analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz proponuje własne tezy w odniesieniu do problemu relacji między nauką a filozofią	U05
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Jest gotów krytycznie ocenić posiadaną wiedzę oraz	K05

	otrzymywane informacje dotyczące problematyki neuronaukowej	
--	-------------------------------------------------------------	--

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

W trakcie konwersatorium studenci angażowani są w dyskusje na temat możliwych relacji między neuronaukami a filozofią. Dyskutowane są głównie następujące „układy”: (a) filozofia neuronauk i kognitywistyki (czyli podejmowanie refleksji filozoficznej nad teorią i praktyką naukową neuronauk) oraz (b) neurofilozofia (ściśła współpraca filozofów z neuronaukowcami). Ponadto, studenci zdobywają wiedzę oraz analizują następujące zagadnienia szczegółowe: problem ciało-umysł w filozofii i w neuronaukach, metody badania mózgu oraz ich ograniczenia, badania naukowe nad percepcją i neuroestetyka, świadomość w ujęciu neuronauk, wolna wola w ujęciu neuronauk i neuroetyka. Podczas zajęć omawiane są wybrane teksty z zakresu neuronauk i neurofilozofii (wybierane w oparciu o zainteresowania studentów oraz na podstawie aktualnie poruszanych zagadnień w kognitywistyce).

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwersatoryjny, Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Wykład konwersatoryjny, Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Dyskusja, Analiza tekstów	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
U_02	Dyskusja, Analiza tekstów	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

Obecność na konwersatorium i udział w dyskusjach: 50%

Praca pisemna: 50%

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>90</b>

#### VIII. Literatura

##### Literatura podstawowa

Churchland, P. (1986). *Neurophilosophy: Toward a Unified Science of the Mind-Brain*, Cambridge.

Margolis, E., Samuels, R., & Stich, S. P. (2012). *The Oxford Handbook of Philosophy of Cognitive Science*. New York: Oxford University Press.

Miłkowski, M. (2016). *Filozofia kognitywistyki*, [w:] Bremer, J. (red.), *Przewodnik po kognitywistyce* (s. 239-268), Kraków: WAM.

Przybysz, P. (2012). *Neurofilozofia i filozofia neuronauk*, [w:] M. Miłkowski, R. Poczobut (red.), *Przewodnik po filozofii umysłu* (s. 689-733), Karków: WAM.

**Literatura uzupełniająca**

Bickle, J. (1998). *Psychoneural Reduction: The New Wave*, Cambridge, MA: MIT Press.

Bremer, J. (2010). *Wprowadzenie do filozofii umysłu*. Kraków: WAM.

Brożek, B. (2011). *Philosophy in Neuroscience*, [w:] B. Brożek, J. Mączka, W. P. Grygiel (red.), *Philosophy in Science* (str. 163-188), Kraków: Copernicus Center Press.

Dennett, D. C. (1997). *Natura umysłów*. Warszawa: Wydawnictwo CIS.

Hohol, M. (2013). *Wyjaśnić umysł: struktura teorii neurokognitywnych*. Kraków: Copernicus Center Press.

Polger, T. W. (2004). *Natural Minds*. Cambridge, MA: MIT Press.

*Topics in Cognitive Science* (2009), tom 1., numery 2. i 3.

**KARTA PRZEDMIOTU****I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Ogólna metodologia nauk
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	General Methodology of Science
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Ewa Agnieszka Lekka-Kowalik, prof. KUL
---------------------------------------------	------------------------------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
seminarium	120	I-IV	20

Wymagania wstępne	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dobra znajomość logiki i metodologii nauk, filozofii nauki i historii filozofii na poziomie studiów I stopnia.</li> <li>2. Umiejętność pisania poprawną polszczyzną.</li> <li>3. Co najmniej bierna znajomość języka obcego.</li> </ol>
-------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**II. Cele kształcenia dla przedmiotu**

C. 1. Wdrożenie studentów w prowadzenie zaawansowanych badań naukowych w zakresie metodologii i filozofii nauki.
C. 2. Wykształcenie umiejętności analizowania i redagowania pracy naukowej.
C. 3. Wykształcenie umiejętności odważnego bronięcia własnych poglądów i rzetelnego podejścia do poglądów odmiennych.

**III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Student rozumie różnorodność typów wiedzy, ich metodologiczną specyfikę i wzajemne relacje.	K_W03; K_W04
W_02	Student posiada pogłębioną wiedzę w zakresie wyznaczonym przez tematykę seminariów i tematykę swej pracy magisterskiej.	K_W05;
W_03	Student zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych form tekstu filozoficznego. Ponadto Student zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania	K_W06; K_W07; K_W08

	własnością intelektualną.	
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student posiada umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania tekstów źródłowych, opracowań i literatury przedmiotu. Student umie posługiwać się metodami logiki i metodologii nauk i stosować je do rozwiązywania problemów w różnych dziedzinach wiedzy.	U_01
U_02	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i doskonalić swoje zdolności badawcze właściwe dla przedmiotu studiów.	U_03
U_03	Student jest w stanie dyskutować problemy interdyscyplinarne ze szczególnym uwzględnieniem zależności logicznych i metodologicznych.	U_06
U_04	Student umie analizować tekst naukowy; rekonstruując założenia, tezy i konsekwencje tego tekstu oraz sposób ich uzasadnienia.	U_07
U_05	Student umie w ustalonym terminie przygotować pracę naukową na zadany temat prawidłowo wyszukując źródła, w tym obcojęzyczne a także prezentować i bronić tez sformułowanych w swej pracy.	U_02; U_10
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.	K_05
K_02	Student potrafi pracować w grupie, w szczególności zespołowo rozwiązywać problemy. Jest gotów do pogłębionej analizy sytuacji problemowej.	K_02
K_03	Student jest przygotowany do merytorycznej dyskusji i krytycznej analizy omawianych tez, oraz samodzielnego stawiania problemów i proponowania rozwiązań.	K_01
K_04	Student ma świadomość kulturowej doniosłości prawdy i racjonalnego uzasadnienia. Rozumie i respektuje etyczny wymiar badań naukowych i poczuwa się do odpowiedzialności za społeczne skutki rozwoju nauki i upowszechniania wyników badań.	K_03

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Omówienie kanonów rzetelności naukowej oraz wymogów stawianych pracy naukowej.
2. Omówienie metodyki pisania prac naukowych (konstrukcja pracy, sposoby sporządzania przypisów i bibliografii, treści niezbędne we wstępie i zakończeniu pracy).
3. Treści wyznaczone przez tematy prac dyplomowych

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			



W_01-03	Praca badawcza pod kierunkiem (praca seminaryjna)	Praca pisemna	Praca magisterska
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01-05	Praca badawcza pod kierunkiem (praca seminaryjna)	Praca pisemna	Praca magisterska
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01-04	Praca badawcza pod kierunkiem (praca seminaryjna)	Praca pisemna	Praca magisterska

## VI. Kryteria oceny, wagi

1. Obecność i aktywność na zajęciach;

2. Przygotowanie kolejnych etapów pracy dyplomowej: Semestr 1: Sformułowanie tematu pracy oraz przeanalizowanie literatury. Przedstawienie stanu badań w zakresie

podjętym w pracy. Semestr 2: Przedstawienie planu pracy, wstępu i głównych pozycji bibliografii. Semestr 3: przedstawienie 2/3 zaplanowanej pracy. Semestr 4: Przedstawienie całości pracy. W przypadku doktorantów wymagania na zaliczenie zostają ustalone indywidualnie, przy czym wymóg minimalny to przedstawienie stanu zaawansowania pracy co najmniej raz na semestr.

### ZALICZENIE:

**WIEDZA:** Student rozumie różnorodności typów wiedzy, ich metodologiczną specyfikę, wzajemne relacje i rolę w kształtowaniu kultury duchowej. Student ma pogłębioną wiedzę w zakresie wyznaczonym przez tematykę seminarium/ tematykę jego pracy magisterskiej; zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji tekstu naukowego; zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością intelektualną;

**UMIEJĘTNOŚCI:** Student umie opracować stan badań na zadany temat i umie posługiwać się metodami logiki formalnej i metodologii nauk w rozwiązywaniu problemów w różnych dziedzinach wiedzy. Student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i doskonalić swoje umiejętności badawcze właściwe dla przedmiotu studiów. Student jest w stanie dyskutować problemy interdyscyplinarne ze szczególnym uwzględnieniem logicznych zależności między tezami i teoriami. Student umie analizować teksty naukowe, rekonstruuje założenia, tezy i konsekwencje oraz sposób ich uzasadnienia. Student przygotowuje w ustalonym terminie pracę dyplomową, wyszukując, prawidłowo dobierając i wykorzystując źródła, w tym obcojęzyczne. Student jest w stanie prezentować i bronić tez postawionych w jego pracy dyplomowej.

**KOMPETENCJE SPOŁECZNE:** Student widzi potrzebę uczenia się przez całe życie. Wykazuje gotowość do pracy w grupie, w szczególności do zespołowego rozwiązywania zadań, merytorycznej dyskusji i krytycznej analizy tez. Student jest przygotowany do zespołowego stawiania problemów i proponowania rozwiązań. Student ma świadomość kulturowej doniosłości klasycznego pojmowania prawdy i racjonalnego uzasadnienia. Student wykazuje zainteresowanie bieżącymi trendami filozoficznymi, kulturowymi i światopoglądowymi; rozumie etyczny wymiar nauki i jej społeczną doniosłość; respektuje kanony rzetelności naukowej.

**BRAK ZALICZENIA:**

**WIEDZA:** Student nie rozumie różnorodności typów wiedzy, ich metodologicznej specyfiki, wzajemnych relacji i roli w kształtowaniu kultury duchowej. Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie wyznaczonym przez tematykę seminariów/tematykę jego pracy magisterskiej. Student nie zna lub nie rozumie podstawowych zasad zarządzania własnością intelektualną;

**UMIEJĘTNOŚCI:** Student nie umie opracowywać stanu badań na zadany temat i nie umie posługiwać się metodami logiki formalnej i metodologii nauk. Student nie umie samodzielnie zdobywać wiedzy ani doskonalić swoich umiejętności badawczych. Student nie umie dyskutować problemów interdyscyplinarnych ani nie umie analizować tekstów naukowych; nie przygotowuje w ustalonym terminie prac dyplomowych lub ich uzgodnionych części; nie jest w stanie prezentować i bronić tez postawionych w jego pracy dyplomowej.

**KOMPETENCJE SPOŁECZNE:** Student nie wykazuje zrozumienia dla potrzeb uczenia się przez całe życie oraz nie wykazuje gotowości do pracy w grupie. Student nie wykazuje świadomości doniosłości klasycznego pojmowania prawdy ani racjonalnego uzasadnienia; nie wykazuje zainteresowania bieżącymi trendami filozoficznymi, kulturowymi i światopoglądowymi. Student nie respektuje kanonów rzetelności naukowej.

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>120</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>480</b>

**VIII. Literatura**

<b>Literatura podstawowa</b>
R. Zendrowski, Praca magisterska. Jak pisać i obronić. Wskazówki metodologiczne, Warszawa 2004; R. Zendrowski, Technika pisania prac magisterskich, Warszawa 2005; S. Kamiński, Nauka i metoda, Lublin 1994, PAN, \"Dobre obyczaje w nauce\", <a href="http://ichf.edu.pl/Dobre_obyczaje_w_nauce.pdf">http://ichf.edu.pl/Dobre_obyczaje_w_nauce.pdf</a>
<b>Literatura uzupełniająca</b>
S. Haack, Defending science - within reason, Prometheus Books 2003 oraz literatura właściwa dla prowadzonych prac dyplomowych; M. Dummet, Natura i przyszłość filozofii, Warszawa 2010.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Pochodzenie człowieka
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Human origin
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Andrzej Zykubek
---------------------------------------------	--------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	I	4

Wymagania wstępne	Umiejętność krytycznego myślenia i analizowania tekstów naukowych
-------------------	-------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przedstawienie statusu antropologii przyrodniczej i sposobów jej uprawiania na tle innych dyscyplin i dziedzin wiedzy
C2. Prezentacja i omówienie głównych złożań syntetycznej teorii ewolucji w kontekście antropogenezy
C3 Prezentacja filogenezy człowieka
C4. Ukazanie sposobu budowania obrazu świata z uwzględnieniem osiągnięć współczesnej biologii molekularnej, teorii ewolucji biologicznej i antropogenezy

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk przyrodniczych, w szczególności nauk biologicznych, oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	W02
W_02	zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych i różne koncepcje uprawiania filozofii biologii, antropologii, analiz filogenetycznych	W03
<b>UMIĘJĘTNOŚCI</b>		
U_01	posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin naukowych, zwłaszcza filozofii i nauk przyrodniczych do budowania obrazu świata i podejmowania dyskusji światopoglądowych	U04
U_02	umie analizować i interpretować teksty filozoficzne i niezbyt specjalistyczne teksty nauk przyrodniczych, poprawnie stoso-	U05, U06

	wać terminologię specjalistyczną, identyfikować ich założenia, krytycznie oceniać argumenty i formułować własne wnioski	
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	jest przygotowany do podejmowania dyskusji, dokonywania analizy problemów i formułowania propozycji ich rozwiązań oraz wyrażania sądów dotyczących poznawczej wartości różnych typów wiedzy o świecie, a w szczególności wiedzy z zakresu antropologii przyrodniczej i ewolucjonizmu	K02
K_02	ma świadomość wartości nauki i jej ograniczeń, zna potrzebę ciągłego dokształcania się i korzystania z różnych typów wiedzy oraz interesowania się aktualnymi nurtami filozoficznymi i osiągnięciami nauk przyrodniczych	K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Zawartość treściowa przedmiotu obejmuje następujące zagadnienia:

- Człowiek jako istota biokulturowa.
- Przebieg i mechanizmy procesu ucłowieczenia.
- Formy przedludzkie i wczesnoludzkie.
- Pojawienie się Homo sapiens.
- Elementy prymatologii. Osobliwości gatunkowe człowieka. Elementy ekologii człowieka (autekologia i synekologia).
- Ewolucja biokulturowa, a środowisko życia człowieka.
- Antropopresja w toku ewolucji człowieka.
- Stanowiska paleoantropologiczne i archeologiczne jako bezpośrednie świadectwa ewolucji biokulturowej człowieka i jako element środowiska abiotycznego.

W części ogólnej tematyka zajęć obejmuje wiadomości związane z istotą i sposobami badania ewolucji organicznej. Przedstawione będą podobieństwa i różnice ewolucji biologicznej i kulturowej oraz różne definicje kultury. Kultura człowieka zostanie zaprezentowana jako sposób adaptacji do warunków środowiska. W części szczegółowej przedstawiony zostanie związek procesu hominizacji ze środowiskiem naturalnym i ewolucją kulturową oraz społeczno-biologiczne konsekwencje zmian kulturowych w czasie i przestrzeni. A w szczególności w okresie plejstocenu oraz początków holocenu i przejścia od gospodarki przyswajalnej do wytwórczej (wynalezienie rolnictwa i domestykacja). Przedstawione zostaną konsekwencje biologiczne i społeczne wymienionych powyżej procesów.

Na wybranych przykładach poruszone zostaną zagadnienia ochrony przedstawicieli rządu naczelných, w tym przede wszystkim małp człekokształtných, a także problematyka ochrony stanowisk paleoantropologicznych i archeologicznych jako bezpośrednich świadectw ewolucji biokulturowej człowieka.

W oparciu o modele i oryginalne preparaty oraz artefakty uczestnicy zajęć będą mogli prześledzić zmiany zachodzące w toku ewolucji naczelných, istot człekokształtných oraz gatunku Homo sapiens w zakresie cech biologicznych (morfologicznych) oraz jego wyposażenia kulturowego.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Kolokwium / Sprawdzian pisemny	Oceniony tekst pracy pisemnej
<b>UMIĘTNOŚCI</b>			

U_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
U_02	Analiza tekstu	Referat	Plik z referatem
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

## VI. Kryteria oceny, wagi

Ocena z konwersatorium

- 2 sprawdziany pisemne (40%);
- referat przedstawiony na zajęciach (30%);
- aktywność na zajęciach (30%).

## VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>90</b>

## VIII. Literatura

### Literatura podstawowa

- Avise, John C.; Babik, Wiesław (op. 2008): Markery molekularne, historia naturalna i ewolucja. we współpracy z Jacek Metody Szymura. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Beisert, Maria (2012): Seksualność w cyklu życia człowieka. Wyd. 2 zm., 4 dodr. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN (Krótkie Wykłady z Psychologii).
- Dzik, Jerzy (2018): Biologia czyli Sens życia. Wydanie 1, dodruk 1. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Dzik, Jerzy (2018): Zoologia. Różnorodność i pokrewieństwa zwierząt. Wydanie 1, dodruk 2. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Futuyma, Douglas J.; Edwards, Scott V.; True, John R.; Babik, Wiesław; Radwan, Jacek (op. 2008): Ewolucja. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Henke, Winfried; Tattersall, Ian (2015): Handbook of Paleoanthropology. Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg.
- Kaczmarek, Maria; Wolański, Napoleon (2018): Rozwój biologiczny człowieka. Od poczęcia do śmierci. Wydanie IX. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Kalat, James W.; Binder, Marek; Jarmocik, Anna; Kuniecki, Michał Jakub (2019): Biologiczne podstawy psychologii. we współpracy z Jan Kaiser. Wydanie 1 - 10 dodruk. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Koch, Christof; Crick, Francis; Hess, Grzegorz (2019): Neurobiologia na tropie świadomości. Wydanie 1, dodruk 7. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Leakey, Richard E. (1995): Pochodzenie człowieka. Wyd. 1. Warszawa: CIS (Science masters).
- Lewin, Roger; Tomaszewski, Andrzej Jacek (2002): Wprowadzenie do ewolucji człowieka. Warszawa: Prószyński i S-ka (Wprowadzenia. Nauki Przyrodnicze).

- Łomnicki, Adam (2013): Ekologia ewolucyjna. 2 wyd. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Mizgajska-Wiktor, Hanna; Fogt-Wyrwas, Renata; Jarosz, Wojciech (2018): Podstawy biologii człowieka. Komórka, tkanki, rozwój, dziedziczenie. Wydanie I - dodruk 3. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Ramachandran, V. S.; Binder, Anna; Binder, Marek; Kołodziej-Józefowicz, Elżbieta (2017): Neuronauka o podstawach człowieczeństwa. O czym mówi mózg? Wydanie 1, dodruk 2. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Wolański, Napoleon (2012): Ekologia człowieka. Podstawy ochrony środowiska i zdrowia człowieka. Wyd. 1, 4 dodr. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

#### **Literatura uzupełniająca**

- Harari, Yuval Noah; Romanek, Michał (2019): Homo deus. Krótka historia jutra. Wydanie pierwsze, dodruk. Kraków: Wydawnictwo Literackie.
- Dennett, Daniel Clement; Bielecka, Krystyna; Miłkowski, Marcin (2017): Od bakterii do Bacha. O ewolucji umysłów. Kraków: Copernicus Center Press.
- Diamond, Jared M.; Weiner, January (2019): Trzeci szympan. Ewolucja i przyszłość zwierzęcia zwanego człowiekiem. Wydanie drugie poprawione. Kraków: Copernicus Center Press.
- Dunbar, Robin Ian MacDonald; Cieśla-Szymańska, Dominika (2019): Ilu przyjaciół potrzebuje człowiek? Liczba Dunbara i inne wybryki ewolucji. Wydanie drugie (pierwsze w tej edycji). Kraków: Copernicus Center Press.
- Dunbar, Robin Ian MacDonald; Kucharzyk, Bartłomiej (2015): Nowa historia ewolucji człowieka. Wyd. 3. Kraków: Copernicus Center Press.
- Dunbar, Robin Ian MacDonald; Lamża, Łukasz (2019): Człowiek. Biografia. Wydanie II. Kraków: Copernicus Center Press.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Podstawy logiki dla filozofów
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Logical background for philosophers
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Marcin Czakon
---------------------------------------------	------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	15	I	2

Wymagania wstępne	Znajomość matematyki na poziomie szkoły średniej.
-------------------	---------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 Zapoznanie studenta z głównymi pojęciami, problemami i osiągnięciami logiki, w tym metalogiki.
C2. Zapoznanie studenta z klasycznym rachunkiem logicznym i wybranymi prostymi logikami nieklasycznymi.
C3. Wykształcenie u studenta umiejętności rozwiązywania zadań z logiki.
C4. Uczulenie studenta na problematykę poprawności logicznej i błędu logicznego.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Student zna podstawowe typy wyrażeń, główne sposoby uzasadniania twierdzeń i główne typy wiedzy oraz rozumie ich specyfikę.	W01, W03, W04, W05
W_02	Student zna i rozumie podstawowe zasady budowy i własności teorii.	W01, W03, W04, W05
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student potrafi analizować proste rozumowania, ustalając ich strukturę i oceniając poprawność	U05
U_02	Student umie rozwiązywać zadania w zakresie klasycznego rachunku logicznego	U05
U_03	Student potrafi badać poprawność sformalizowanych dowodów.	U05
U_04	Student umie rozpoznawać i charakteryzować podstawowe	U11

	błędy logiczne.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest przygotowany do podejmowania pracy w grupach w różnych rolach	K02

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Budowa, rodzaje i własności wnioskowania, poprawność wnioskowania i błędy we wnioskowaniu. Wynikanie logiczne, sprzeczność i zależności pokrewne. Budowa rachunku logicznego, pojęcie interpretacji i modelu. Wybrane pojęcia z teorii mnogości, algebry i arytmetyki. Klasyczny rachunek zdań. Logika pierwszego rzędu, teoria identyczności, logika wyższych rzędów. Logika a arytmetyka, problem adekwatności i rozstrzygalności. Budowa i własności teorii, teorie pierwszego rzędu, aksjomatyzacja, dowodzenie, definiowanie.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny
W_02	Wykład konwersatoryjny	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny	Protokół / Wydruk / Plik sprawozdania
U_02	Ćwiczenia praktyczne	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny	Protokół / Wydruk / Plik sprawozdania
U_03	Ćwiczenia praktyczne	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny	Protokół / Wydruk / Plik sprawozdania
U_04	Ćwiczenia praktyczne	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny	Protokół / Wydruk / Plik sprawozdania
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca w grupach	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupach

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

##### OCENA NIEDOSTATECZNA

WIEDZA: Student nie posiada wymaganej wiedzy na temat wnioskowania lub definicji. Student nie ma elementarnej wiedzy o budowie teorii, typach wiedzy.

UMIEJĘTNOŚCI: Student nie potrafi analizować wnioskowań, rozpoznawać błędów logicznych, rozwią-



zywać zadań z logiki.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student nie angażuje się w proces kształcenia.

#### **OCENA DOSTATECZNA**

WIEDZA: Student opanował materiał dotyczący budowy, własności, rodzajów i poprawności wnioskowania oraz definicji. Student ma ogólne pojęcie o budowie teorii, typach.

UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi ustalać strukturę prostych wnioskowań, dyskutować ich poprawność, rozpoznawać i omawiać błędy logiczne. Z pomocą nauczyciela potrafi rozwiązywać najprostsze zadania z logiki formalnej.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student angażuje się w proces kształcenia.

#### **OCENA DOBRA**

WIEDZA: Wiedza studenta obejmuje całość przedstawionego materiału, ale może mieć braki w nieistotnych szczegółach.

UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania w zakresie wszystkich wymaganych umiejętności.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student angażuje się w proces kształcenia.

#### **OCENA BARDZO DOBRA**

WIEDZA: Student ma ugruntowaną i uporządkowaną wiedzę, obejmującą całość przedstawionego materiału, i potrafi swobodnie korzystać z tej wiedzy w sytuacjach problemowych.

UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe i nieco trudniejsze od typowych zadania w zakresie wszystkich wymaganych umiejętności, potrafi samodzielnie formułować problemy, wskazywać ich możliwe rozwiązania oraz znajdować przykłady.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student wzorowo angażuje się w proces kształcenia.

### **VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>15</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>45</b>

### **VIII. Literatura**

<b>Literatura podstawowa</b>
M. Lechniak, Elementy logiki dla prawników, Lublin 2012. K. Ajdukiewicz, Zarys logiki, Warszawa 1955. K. Ajdukiewicz, Logika pragmatyczna, Warszawa 1965.
<b>Literatura uzupełniająca</b>
D. Bonevac, Deduction. Introductory Symbolic Logic, Blackwell Publishers Ltd., 2003. L. Borkowski, Wprowadzenie do logiki I teorii mnogości, Lublin: TN KUL, 1991.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Problem substancji i natury bytu w filozofii dawnej i współczesnej</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The Problem of Substance and the Nature of Being in Ancient and Contemporary Philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Wojciech Daszkiewicz
---------------------------------------------	------------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
Konwersatorium	30	I	2

Wymagania wstępne	Znajomość metafizyki i historii filozofii z poziomu studiów licencjackich z filozofii; umiejętność komentowania i interpretowania tekstów filozoficznych.
-------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Zapoznanie z problemem istoty i natury bytu, z głównymi ujęciami tych zagadnień, sformułowanymi na przestrzeni dziejów filozofii.
Zapoznanie z zastosowaniem metafizycznej teorii natury i teorii substancji w wyjaśnianiu szczegółowych problemów filozoficznych, zwłaszcza w dziedzinie antropologii filozoficznej.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Zna terminologię głównych systemów filozoficznych, w których sformułowano teorię natury bytu i substancji; zna terminologię w językach, w których sformułowano i rozwijano teorię natury bytu i substancji.	K_W03, K_W04
W_02	Ma uporządkowaną i historycznie ugruntowaną wiedzę na temat greckich, średniowiecznych, nowożytnych i współczesnych poglądów dotyczących rozumienia i zastosowania teorii natury i substancji. Zna interpretacje tych teorii rozpowszechnione w całym świecie, a także lokalne podejścia wypracowane zwłaszcza w jego własnym środowisku filozoficznym.	K_W05

W_03	Ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę dotyczącą natury bytu i substancji w ramach klasycznej metafizyki, zna aktualne badania w tym zakresie.	K_W06
W_04	Ma podstawową wiedzę na temat instytucji kultury intelektualnej i zna współczesne życie kulturalne.	K_W09
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Potrafi łączyć wiedzę z metafizyki z wiedzą zdobytą w ramach poszczególnych dyscyplin humanistycznych i z powodzeniem stosować ją w różnych kontekstach.	K_U04
U_02	Potrafi pracować z grupą nad rozwiązywaniem szczegółowych problemów teoretycznych i praktycznych oraz przyjmować w niej różne funkcje.	K_U11
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Ma świadomość roli filozoficznego podejścia do problemów i znaczenia uniwersalnych teorii filozoficznych dla zachowania lokalnego i uniwersalnego dziedzictwa kulturowego.	K_K03
K_02	Dzięki zdobytej wiedzy i umiejętnościom może aktywnie uczestniczyć w życiu kulturalnym, interesując się wydarzeniami istotnymi dla kultury intelektualnej.	K_K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Konwersatorium poświęcone jest analizie głównych koncepcji substancji i natury bytu, jakie sformułowano na przestrzeni dziejów filozofii. W ramach filozofii starożytnej odnotowana zostanie koncepcja Arystotelesa. Ze średniowiecznych teorii substancji i natury uwaga skupi się na teorii Avicenny, św. Tomasza z Akwinu i Dunska Szkota. Z filozofii nowożytnej i współczesnej odnotowana będzie koncepcja Kartezjusza, Spinozy, Locke'a, Berkeleygo, Hume'a, Kanta oraz we współczesnym tomizmie. Przy omawianiu poszczególnych teorii substancji i natury odnotowane zostanie znaczenie tych teorii na gruncie metafizyki oraz antropologii filozoficznej.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Analiza dzieła	Praca pisemna	Plik z tekstem
W_02	Praca z tekstem	Test	Karta oceny
W_03	Wykład konwersatowyjny	Sprawdzian ustny	Karta oceny
W_04	Metoda SWOT	Obserwacja	Raport z obserwacji
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Test z umiejętności praktycznych	Oceniona praca pisemna
U_02	Praca w grupie	Obserwacja	Karta oceny
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Zajęcia laboratoryjne	Prezentacja	Karta oceny
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

1. Obecność i aktywny udział w konwersatorium

2. Analiza wyznaczonych części tekstu

3. Przygotowanie prezentacji

4. Kolokwium ustne

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

#### VIII. Literatura

<p><b>Literatura podstawowa</b></p> <p>Arystoteles, Fizyka, tłum. K. Leśniak, w: tenże, Dzieła wszystkie, t. 2, Warszawa: PWN, 1990.</p> <p>Arystoteles, Metafizyka, tekst pol. oprac. M. A. Krąpiec, Andrzej Maryniarczyk na podst. tłum. [z grec.] T. Żeleźnika, t. 1–2, Lublin: RW KUL, 1996.</p> <p>Avicenna, Liber de philosophia prima sive scientia divina I–IV, ed. critique de la trad. latine médiévale par S. Van Riet, introd. doctrinale par G. Verbeke (Avicenna Latinus), Louven-Leiden: Brill, 1977.</p> <p>S. Thomae Aquinatis, Summa contra gentiles, w: tenże, Opera Omnia, Editio Leonina, Rome: Commissio Leonine, 1934 (Prawda wiary chrześcijańskiej, t. 1–3, tłum. Z. Włodek, W. Zega, Poznań: W drodze, 2003–2009).</p> <p>S. Thomae Aquinatis, Summa theologiae, w: Opera Omnia, Editio Leonina, Rome: Commissio Leonine, 1888–1906 (Suma teologiczna, red. S. Bełch, t. 1–34, Londyn: Veritas, 1962–1986).</p> <p>Locke J., Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego, tłum. B. J. Gawęcki, przekład przejrzał Cz. Znamierowski, t. 1, Warszawa: PWN, 1955.</p> <p>Berkeley G., Traktat o zasadach ludzkiego poznania, przeł. J. Salamon, Kraków: Zielona Sowa, 2005.</p> <p>Hume D., Traktat o naturze ludzkiej, przeł. Cz. Znamierowski, Warszawa: Altheia, 2005.</p> <p>Kant I., Krytyka czystego rozumu, przekł. R. Ingarden, Kęty: Antyk 2001.</p>
<p><b>Literatura uzupełniająca</b></p> <p>Copleston F., Historia filozofii, t. 1-6, tłum. H. Bednarek, S. Zalewski, Warszawa: Pax, 1996-1998.</p> <p>Krąpiec M. A., Metafizyka. Zarys teorii bytu, Lublin: RW KUL 1985.</p> <p>Substancja - natura - prawo naturalne, w serii "Zadania współczesnej metafizyki", red. nauk A. Maryniarczyk SDB, K. Stępień, P. Gondok Lublin 2006.</p> <p>Spór o naturę ludzką w serii "Zadania współczesnej metafizyki", red. nauk. A. Maryniarczyk, K. Stępień, A. Gudaniec, Lublin 2014.</p>

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Struktura, rodzaje i sposoby rozstrzygnięcia dylematów moralnych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Structure, kinds, and ways of resolving moral dilemmas
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. dr hab. Barbara Chyrowicz
---------------------------------------------	---------------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	I	2

Wymagania wstępne	Znajomość etyki na poziomie studiów licencjackich, umiejętność krytycznego myślenia.
-------------------	--------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 Wyjaśnienie genezy powstawania dylematów moralnych i sporu o ich rzeczywiste istnienie.
C2 Typologia dylematów
C3 Przedstawienie sposobów rozstrzygnięcia dylematów moralnych.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	potrafi wyjaśnić podstawy rozumowania w etyce, zna różne teorie etyczne, rozumie jaka jest zależność pomiędzy ogólnymi założeniami teorii, a powstawaniem dylematów	W04; W05
W_02	rozumie sposoby uzasadniania i argumentowania w etyce i potrafi pokazać sposób w jaki ocenia się szczegółowe kwestie moralne	W06
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	potrafi pokazać i wyjaśnić rozumienie dylematów w zależności od założeń teorii etycznej	U04; U06
U_02	potrafi wskazać teoretyczne podstawy leżące u podstaw rozstrzygnięcia szczegółowych problemów moralnych -	U04, U06; U11
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	potrafi podjąć dyskusję z osobami reprezentującymi odmienne przekonania moralne, rozumie racje stojące za ich poglądami	K02; K04

K_02	rozumie zasadę tolerancji, szanuje poglądy innych, zdaje sobie sprawę z odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K02; K05
------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Rozumienie dylematów, próba ich zdefiniowania; 2. Rodzaje dylematów, odróżnienie dylematów pozamoralnych od moralnych, wyjaśnienie na czym polegają dylematy moralno-religijne i moralno-prawne; 3. Charakterystyka rzeczywistych dylematów moralnych - zależność dylematów moralnych od założeń teorii etycznej na gruncie której są przywoływane; 4. Argumenty "za" i "przeciw" istnieniu rzeczywistych dylematów moralnych (problem niewspółmierności wartości i rezyduum moralnego; 5. Sposoby rozstrzygania moralnych dylematów.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Prezentacja	Karta oceny prezentacji
W_02	dyskusja	obserwacja	Karta oceny
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
U_02	Studium przypadku	Prezentacja	Karta oceny
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01-02	dyskusja	obserwacja	Karta oceny

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

Ocena niedostateczna

(W) - Student nie opanował wyłożonej teorii. Nie potrafi pokazać powodów powstawania dylematów moralnych. Nie zna podstawowej literatury przedmiotu.

(U) - Student nie potrafi podać powodów różnych stanowisk na temat istnienia dylematów, nie potrafi sformułować ani obronić własnego stanowiska.

(K) - Student nie wykazuje otwartości na poglądy innych, nie stara się zrozumieć odrębnych racji, nie angażuje się w dyskusję, pozostaje bierny wobec stawianych problemów, traktuje je z obojętnością.

Ocena dostateczna

(W) - Student potrafi przedstawić ogólną strukturę dylematów, rozumie racje stojące za odmiennymi stanowiskami odnośnie do ich istnienia, ale nie radzi sobie z charakterystyką dylematycznych sytuacji. Nie potrafi zdiagnozować współczesnych problemów moralnych. Wykazuje bardzo słabą znajomość literatury przedmiotu.

(U) - Student w bardzo ograniczonym stopniu potrafi wskazać źródła rozbieżności ocen i norm odnoszonych do szczegółowych kwestii moralnych. Zna sposoby argumentacji w etyce, ale nie potrafi ich wyjaśnić.

(K) - Student stara się zrozumieć powody pluralizmu ocen i norm, ale nieudolnie je tłumaczy. Nie angażuje się w proces dydaktyczny, a diskutowane na zajęciach problemy z trudnością odnosi do aktualnych problemów społecznych.

## Ocena dobra

(W) - Student opanował w stopniu zadowalającym teorię moralnych dylematów, rozumie zależności pomiędzy ogólnymi założeniami teorii a wskazywaniem na nierozstrzygalne dylematy moralne. Posiada dobre rozeznanie aktualnie przywoływanych w debacie etycznej dylematów.

(U) - Student potrafi odnieść posiadaną wiedzę do aktualnie dyskutowanych problemów, radzi sobie dobrze ze wskazywaniem różnego rodzaju argumentacji etycznej.

(K) - Student dobrze rozumie racje przywoływane przez zwolenników różnych opcji w etyce, potrafi dyskutować z poglądami, których nie podziela i chętnie angażuje się w dyskusje.

## Ocena bardzo dobra

(W) - Student posiada usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę na poruszane w trakcie konwersatorium problemy. Potrafi osadzić ją w kontekście innych problemów filozoficznych. Doskonale kojarzy fakty problemotwórcze, zna sposoby rozstrzygania problemów moralnych dyskutowane we współczesnej literaturze.

(U) - Student potrafi biegle posługiwać się argumentami natury etycznej, potrafi sformułować problemy i wskazać ich możliwe rozwiązania, bez problemu przywołuje odnośną literaturę przedmiotu.

(K) - Student aktywnie uczestniczy w procesie dydaktycznym, stawia samodzielnie pytania, w odpowiedzialny sposób formułuje własne sądy.

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

**VIII. Literatura**

Literatura podstawowa
1. B. Chyrowicz, O sytuacjach bez wyjścia w etyce. Dylematy moralne: ich natura, rodzaje i sposoby rozstrzygania, Znak, Kraków 2008.
2. Moral Dilemmas and Moral Theory, red. H.E. Mason, New York - Oxford: Oxford University Press 1996.
3. Ph. Foot, Moral Dilemmas and other Topics in Moral Philosophy, Oxford: Clarendon Press 2002.
4. Moral Dilemmas, red. Ch. Gowans, New York - Oxford: Oxford University Press 1987.
5. Ch. Gowans, Innocence Lost. An Examination of Inescapable Moral Wrongdoing, New York - Oxford: Oxford University Press 1994.
6. I. Levi, Hard Choices. Decision making under unresolved conflict, Cambridge: Cambridge University Press 1999.
7. W. Sinnott-Armstrong, Moral Dilemmas, Oxford: Basil Blackwell 1988.
8. D. Statman, Moral Dilemmas, Amsterdam - Atlanta: Rodopi 1995.
Literatura uzupełniająca
1. T. Cathart, Dylemat wagonika, tłum. K. Bażyńska - Chojnacka, PWN, Warszawa 2013.
2. M. Cohen, 101 Ethical Dilemmas, Routledge, London - New York 2003.
3. S. Lee, Uneasy Ethics, Pimlico, London 2003.

**KARTA PRZEDMIOTU****I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Techniki przygotowania multimedialnych prezentacji naukowych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Techniques for preparing multimedia scientific presentations
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II stopnia
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	j. polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Andrzej Zykubek
---------------------------------------------	--------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	I	2

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z technik przygotowywania prezentacji multimedialnych, wystąpień publicznych oraz umiejętność krytycznego myślenia i analizowania danych naukowych
-------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**II. Cele kształcenia dla przedmiotu**

C1. przedstawienie aktualnych technik przygotowania prezentacji multimedialnych
C2. przedstawienie aktualnych sposobów wizualnego opracowania danych naukowych
C3. ukazanie metod pracy w różnych poprogramowaniach z zakresu przygotowywania prezentacji multimedialnych
C4. ukazanie metod pracy w różnych poprogramowaniach z zakresu przygotowywania prezentacji multimedialnych

**III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych i naukowych;	K_W07
W_02	zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością intelektualną	K_W08
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	potrafi w pogłębionym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem źródeł drukowanych i elektronicznych oraz formułować na tej podstawie sądy krytyczne	K_U01
U_02	posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, do-	K_U02



	bór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów filozoficznych i naukowych	
U_03	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, umie inicjować i prowadzić dyskusję dotyczącą zwłaszcza roli nauk szczegółowych w budowaniu spójnego obrazu świata	K_U11
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	potrafi odpowiednio określać priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	K_K01
K_02	ma świadomość wartości nauk szczegółowych i ich ograniczeń, zna potrzebę ciągłego poszerzania i pogłębiania własnej wiedzy, korzystania z różnych jej źródeł oraz interesowania się aktualnymi osiągnięciami naukowymi i trendami filozoficznymi	K_K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Jak z informacji i danych, którymi dysponujemy, stworzyć interesującą opowieść? Jak mówić zrozumiale o trudnych zagadnieniach? Jak opowiedzieć o swoich badaniach naukowych tak, by zainspirować widownię? Jak sobie poradzić ze złośliwymi pytaniami?

W szczególności omówione zostaną:

- Formy prezentacji wyników badań naukowych (prezentacja plakatowa, doniesienie ustne, referat, publikacja w czasopiśmie naukowym - oryginalna praca doświadczalna i praca pogładowa; rozprawa doktorska) i zasady ich przygotowywania.
- Struktura najbardziej skutecznych prezentacji. Sekrety skutecznych prezentacji multimedialnych. Praktyczne wskazówki.
- Formy i zasady prezentacji graficznej wyników. Przygotowywanie różnego rodzaju wykresów, zestawień tabelarycznych, dynamicznych grafik.
- Podstawy pracy w programach prezentacyjnych opartych o silnik Flash.
- Przygotowanie posterów i prezentacji posterowych.
- Strony www jako narzędzie prezentacji wyników badań naukowych.
- Właściwy dobór piśmiennictwa z wykorzystaniem elektronicznych baz literaturowych, wykorzystanie programów zarządzania bibliografią (ENDNOTE)
- Zastosowanie mediów społecznościowych w pracy naukowca i w komunikacji naukowej.

Podczas zajęć studenci wygłoszą referaty, które zostaną nagrane, a następnie przeanalizowane przez samych studentów.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Analiza danych	Referat	Plik z referatem
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza danych	Referat	Plik z referatem
U_02-03	Dyskusja	Obserwacja	Plik z prezentacją multimedialną
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01-02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny

**VI. Kryteria oceny, wagi...**

- praca pisemna (30%);
- referat przedstawiony na zajęciach (40%);
- obecność na zajęciach i udział w dyskusjach (30%).

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

**VIII. Literatura**

Literatura podstawowa
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bednarek, Józef (2012): Multimedia w kształceniu. Wyd. 1, dodr. 4. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</li> <li>• Grzenia, Jan (2007): Komunikacja językowa w Internecie. Wyd. 1, dodr. Warszawa: Wydawn. Nauk. PWN (Komunikowanie).</li> <li>• Silverman, David; Głowacka-Grajper, Małgorzata; Ostrowska, Joanna; Konecki, Krzysztof (2012): Interpretacja danych jakościowych. Metody analizy rozmowy, tekstu i interakcji. Wyd. 1, dodr. 3. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</li> <li>• Silverman, David; Konecki, Krzysztof; Ostrowska, Joanna (2012): Prowadzenie badań jakościowych. Wyd. 1, 5 dodr. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</li> <li>• Siuda, Piotr; Wasylczyk, Piotr (2019): Publikacje naukowe. Praktyczny poradnik : dla studentów, doktorantów i nie tylko. Wydanie I-1 dodruk. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</li> <li>• Stączek, Marek (2016): Prezentacja publiczna. Mów komunikatywnie, oryginalnie, przekonująco! Wyd. 5, popr. Warszawa: EdisonTeam.pl.</li> <li>• Wasylczyk, Piotr (2018): Prezentacje naukowe. Praktyczny poradnik dla studentów, doktorantów i nie tylko. Wydanie 1 - dodruk 2. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</li> </ul>
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pleszczyński, Jan (2015): Etyka dziennikarska i dziennikarstwa. Warszawa: Difin.</li> <li>• Ekman, Paul; Draheim, Szymon Emilia; Kowalczyk, Marek (2015): Kłamstwo i jego wykrywanie w biznesie, polityce i małżeństwie. Wyd. 2 zm., 9 dodr. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</li> </ul>

**KARTA PRZEDMIOTU****I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Teoria poznania
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Theory of Knowledge – Epistemology
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Jacek Wojtysiak
---------------------------------------------	-----------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
seminarium	120	I-IV	20

Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu teorii poznania na poziomie wykładu z teorii poznania (I stopień – filozofia)
-------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------

**II. Cele kształcenia dla przedmiotu**

C1 - Przygotowanie pracy magisterskiej.
C2 - Pogłębienie umiejętności prowadzenia zaawansowanych i samodzielnych badań naukowych oraz redagowania tekstu naukowego.
C3 – Ćwiczenie dyskusji filozoficznej w ramach teorii poznania i dyscyplin pokrewnych.

**III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Magistrant posiada pogłębioną wiedzę w zakresie wyznaczonym tematem pracy dyplomowej.	W04, W06
W_02	Magistrant zna polską oraz obcojęzyczną terminologię filozoficzną, zwłaszcza w zakresie prowadzonych przez siebie badań.	W05
W_03	Magistrant posiada specjalistyczną wiedzę na temat	W02, W03, W07,

	metodologicznego statusu filozofii (i jej dyscyplin) oraz relacji filozofii do innych nauk. Magistrant zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych.	W04, W08
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Magistrant potrafi sprawnie wyszukiwać, porządkować i analizować informacje z różnych źródeł (w tym elektronicznych) oraz posiada pogłębioną umiejętność redagowania tekstu naukowego.	U01
U_02	Magistrant prowadzi samodzielne i twórcze badania w zakresie wybranej dyscypliny filozoficznej.	U02, U03, U10
U_03	Magistrant upowszechnia wyniki swych badań w gronie polskich oraz zagranicznych specjalistów.	U06, U07
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)</b>		
K_01	Magistrant jest krytyczny wobec własnej wiedzy i umiejętności, nieustannie stara się poszerzać swoje kompetencje.	K01, K03
K_02	Magistrant rzetelnie i kompetentnie broni własnego stanowiska, wykazując przy tym w dyskusji wysoką kulturę osobistą. Równocześnie przejawia stałą otwartość na krytykę swoich poglądów oraz z szacunkiem respektuje poglądy przedstawicieli przeciwnych stanowisk.	K05

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Treść zajęć wyznaczona jest przez tematykę prac magisterskich seminarzystów. Tematyka ta ustalana jest indywidualnie wraz z prowadzącym seminarium, zgodnie z zainteresowaniami uczestników. Każde seminarium poświęcone jest prezentacji, przedyskutowaniu oraz ocenie wyników badań jednego (ewentualnie dwóch) spośród uczestników. Szczególnej uwadze poświęcone są kwestie metodologiczne związane z prowadzeniem i redagowaniem pracy naukowej. „Wolne” seminaria są poświęcone ontologii R. Ingardena oraz problematyce „ukrycia Boga”.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Mini-wykład prowadzącego	Mini-zaliczenie (rozmowa z uczestnikiem)	Notatka
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Prezentacje studenckie (z wykorzystaniem technik multimedialnych)	Wspólna ocena prowadzącego i seminarzystów na podstawie dyskusji	Tekst referatu lub fragment pracy
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			

K_01	Dyskusja	Aktywność	Nagranie
------	----------	-----------	----------

## VI. Kryteria oceny, wagi...

Zaliczenie bez oceny. Brak zaliczenia

(W) – Magistrant nie posiada pogłębionej wiedzy w zakresie wyznaczonym tematem pracy dyplomowej; nie zna polskiej ani obcojęzycznej terminologii filozoficznej; nie posiada specjalistycznej wiedzy na temat metodologicznego statusu filozofii oraz relacji filozofii do innych nauk; nie zna i nie rozumie zaawansowanych metod analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych.

(U) - Magistrant nie potrafi sprawnie wyszukiwać, porządkować i analizować informacji z różnych źródeł oraz nie posiada pogłębionej umiejętności redagowania tekstu naukowego; nie prowadzi samodzielnych i twórczych badań w zakresie wybranej dyscypliny filozoficznej; nie upowszechnia wyników swych badań w gronie polskich oraz zagranicznych specjalistów; nie posługuje się swobodnie współczesnymi metodami dydaktycznymi w zakresie pozwalającym na prowadzenie zajęć na poziomie akademickim.

(K) - Magistrant nie jest krytyczny wobec własnej wiedzy i umiejętności, nie stara się poszerzać swoich kompetencji; nie broni własnego stanowiska w sposób rzetelny i kompetentny; nie przejawia otwartości na krytykę; nie poczuwa się do odpowiedzialności zarówno za instytucję, do której przynależy, jak i za stan filozofii jako dyscypliny naukowej. Nie wykorzystuje swoich profesjonalnych umiejętności i wiedzy do rozwoju dobra wspólnego w społeczeństwie.

Zaliczenie

(W) - Magistrant posiada pogłębioną wiedzę w zakresie wyznaczonym tematem pracy dyplomowej; zna polską oraz obcojęzyczną terminologię filozoficzną; posiada specjalistyczną wiedzę na temat metodologicznego statusu filozofii oraz relacji filozofii do innych nauk; zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych.

(U) - Magistrant potrafi sprawnie wyszukiwać, porządkować i analizować informacje z różnych źródeł oraz posiada pogłębioną umiejętność redagowania tekstu naukowego; prowadzi samodzielne i twórcze badania w zakresie wybranej dyscypliny filozoficznej; upowszechnia wyniki swych badań w gronie polskich oraz zagranicznych specjalistów; posługuje się swobodnie współczesnymi metodami dydaktycznymi w zakresie pozwalającym na prowadzenie zajęć na poziomie akademickim.

(K) - Magistrant jest krytyczny wobec własnej wiedzy i umiejętności, nieustannie stara się poszerzać swoje kompetencje; rzetelnie i kompetentnie broni własnego stanowiska; przejawia stałą otwartość na krytykę; poczuwa się do odpowiedzialności zarówno za instytucję, do której przynależy, jak i za stan

filozofii jako dyscypliny naukowej; swoje profesjonalne umiejętności i wiedzę wykorzystuje do rozwoju dobra wspólnego w społeczeństwie.

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	120
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	480

**VIII. Literatura**

<b>Literatura podstawowa</b>
R. Ingarden, Spór o istnienie świata, t. I-II, Warszawa 1987
<b>Literatura uzupełniająca</b>
M.C. Rea, The Hiddenness of God, Oxford 2018

**KARTA PRZEDMIOTU****I. Dane podstawowe**

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Translatorium filozoficznych tekstów anglojęzycznych</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The translation of English philosophical texts
Kierunek studiów	filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Anna Krajewska
---------------------------------------------	-------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
translatorium	60	II-III	7

Wymagania wstępne	Przynajmniej średniozaawansowana znajomość języka angielskiego znajomość problemów filozoficznych umiejętność czytania tekstów obcojęzycznych (angielskich)
-------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**II. Cele kształcenia dla przedmiotu**

C1 nauczenie studentów umiejętności czytania i rozumienia tekstu anglojęzycznego
C2 nabycie umiejętności przekładania tekstu anglojęzycznego na język polski

**III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	student zna podstawową terminologię filozoficzną w języku polskim i angielskim	K_W04
W_02	student zna i rozumie podstawowe problemy filozoficzne i umie je zdefiniować w języku angielskim	K_W03, K_W06
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student poprawnie czyta tekst anglojęzyczny i rozumie zarówno główny przekaz jak i wątki poboczne tłumaczonego tekstu filozoficznego	K_U09
U_02	student w dyskusji z innymi potrafi w sposób jasny i zrozumiały, posługując się specyficzną terminologią filozoficzną, przedstawić swoje stanowisko	K_U09
U_03	student potrafi oddać znaczenie tekstu obcojęzycznego w języku polskim	K_U08
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Student rozumie kulturotwórczy wkład dobrze przygotowanych przekładów tekstów filozoficznych	K_K03
K_02	student jest świadomy odpowiedzialności za rzetelność przekładu	K_K04

**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

W ramach translatorium wybiera się teksty dotyczące podstawowych problemów filozoficznych. W drugiej kolejności teksty dobierane są wedle zainteresowań filozoficznych uczestników zajęć
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Praca z tekstem	Praca pisemna	Ocena pracy pisemnej
W_02	Praca z tekstem	Praca pisemna	Ocena pracy pisemnej
<b>UMIĘJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny
U_02	dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny
U_03	Analiza tekstu	Praca pisemna	Ocena pracy pisemnej
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	prezentacja	sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny
K_02	dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny

**VI. Kryteria oceny, wagi...**

samodzielny przekład tekstu o objętości 6 stron (70%)

Praca na zajęciach (30%)

**Niedostateczna**

W: student nie rozumie tekstu angielskiego, nie zna podstawowej terminologii w języku angielskim oraz jej odpowiednika w języku ojczystym

U: student błędnie czyta tekst anglojęzyczny, nie jest w stanie przetłumaczyć nawet prostych zdań. Nie bierze udziału w dyskusji w trakcie zajęć

K: Student nie dba o rzetelność przekładu, nie rozumie kulturotwórczego znaczenia tekstów oryginalnych i tłumaczonych

**Dostateczna**

W: student posiada podstawowe umiejętności językowe, rozumie słowa, potrafi przekazać ogólny sens zdania

U: student w minimalnym stopniu przekłada tekst angielski, rozumie pojedyncze słowa, umie je złożyć w sensowną całość. Jest w stanie za pomocą bardzo prostego słownictwa przedstawić swoje stanowisko na forum grupy

K: student nie angażuje się zbyt w pogłębianie swojej wiedzy z języka angielskiego, ale rozumie wartość rzetelnego tłumaczenia



### Dobry

W: student posiada bardziej zaawansowane umiejętności językowe, tłumaczy w miarę poprawnie zadany tekst, dobrze oddaje znaczenie trudniejszych zwrotów.

U: student potrafi zaprezentować posiadaną wiedzę w języku angielskim, umie oddać w swoim języku znaczenie tekstu, a także jasno i zrozumiale sformułować własną wypowiedź.

K: Student rozumie znaczenie rzetelnych przykładów, popularyzuje świadomość społeczną

### Bardzo dobry

W: student nie tylko posiada bardzo dobra znajomość języka angielskiego, ale potrafi dobrze oddać znaczenie tekstu obcojęzycznego w języku ojczystym, tzn. rozumie specyfikę obu języków, potrafi oddać nie tylko znaczenie tekstu, ale dodatkowo robi to w formie poprawnej polszczyzny

U: Student bardzo dobrze posługuje się językiem angielskim (czyta płynnie) i płynnie tłumaczy, zważając na odmiennosc obu języków

K: student w sposób aktywny uczestniczy w zajęciach. Pomaga innym, dzieląc się z nimi swoją wiedzą. Działa na rzecz szerzenia literatury filozoficznej anglojęzycznej

## VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>60</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>150</b>

## VIII. Literatura

<b>Literatura podstawowa</b>
Oxford Advanced Learner's Dictionary, Wielki słownik angielsko-polski/polsko-angielski, red. J. Linde-Usiekniewicz, Warszawa: PWN, 2004. M. Hollis, Models of Man. Philosophical thoughts on social action, Cambridge: Cambridge University Press, 1977.
<b>Literatura uzupełniająca</b>
Teksty są przygotowywane na każde zajęcia

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Translatorium filozoficznych tekstów francuskich/niemieckich</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	German/French Philosophical texts (translation classes)
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Wanda Bajor, prof. KUL
---------------------------------------------	--------------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
<b>translatorium</b>	30	II	3

Wymagania wstępne	Dobra znajomość języka francuskiego/niemieckiego (B2)
-------------------	-------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie się z terminologią filozoficzną w języku francuskim/niemieckim
C2. Nabycie poszerzonej umiejętności analizowania tekstów i ich tłumaczenia w jednej subdyscyplin filozoficznych

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	zna podstawową terminologię filozoficzną w języku polskim i francuskim	K_W04
W_02	student zna i rozumie podstawowe problemy filozoficzne i umie je zdefiniować w języku francuskim	K_W03, K_W06
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	student potrafi oddać znaczenie tekstu obcojęzycznego w języku polskim	K_U08
U_02	Student poprawnie czyta tekst w języku francuskim/niemieckim i rozumie zarówno główny przekaz jak i kontekst tłumaczonego tekstu filozoficznego	K_U09
U_03	student w dyskusji z innymi potrafi w sposób jasny i zrozumiały, posługując się specyficzną terminologią filozoficzną, przedstawić swoje stanowisko	K_U08
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Student ma świadomość znaczenia i kulturotwórczej roli, jaką mają dobre tłumaczenia tekstów filozoficznych	K_K03
K_02	student jest świadomy odpowiedzialności za rzetelność przekładu	K_K04

**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

Praca nad przekładem francuskojęzycznego tekstu na język polski. Zwrócenie uwagi studentów na problem translacji obcojęzycznego tekstu filozoficznego, wyostrenie ich świadomości metodologicznej i językowej, tzn. zwrócenie uwagi na problem odpowiedniości terminów i pojęć nie tylko w różnych językach naturalnych, lecz także w odmiennych tradycjach filozoficznych. Zajęcia mają pomóc studentom w korzystaniu z literatury obcojęzycznej.

**V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Praca z tekstem	Sprawdzenie umiejętności praktycznych przekładania tekstu	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Dyskusja nad tekstem	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Karta oceny pracy w grupie
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Praca w parach	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny pracy w grupie

**VI. Kryteria oceny, wagi...**

50% - obecność i aktywność na zajęciach

50% - praca pisemna dotycząca jednego z tłumaczonych tekstów

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>60</b>

**VIII. Literatura****Literatura podstawowa:**

Wybrane filozoficzne teksty klasyczne i ich opracowania w języku francuskim, zaproponowane przez prowadzącego i uzgodnione z uczestnikami translatorium.

**Literatura uzupełniająca:**

Roman Ingarden, *O tłumaczeniach*, w: Tegoż, *Z teorii języka i filozoficznych podstaw logiki*, Warszawa 1972, s. 120-188.

Barbara Brzezicka, *Problematyka przekładu filozoficznego na przykładzie tłumaczeń Jacques'a Derridy w Polsce*, Warszawa 2018.

Taź, Tadeusz Boy-Żeleński jako tłumacz tekstów filozoficznych,  
[https://www.academia.edu/32005201/Tadeusz\\_Boy-%C5%BBele%C5%84ski\\_jako\\_t%C5%82umacz\\_tekst%C3%B3w\\_filozoficznych](https://www.academia.edu/32005201/Tadeusz_Boy-%C5%BBele%C5%84ski_jako_t%C5%82umacz_tekst%C3%B3w_filozoficznych)

Małgorzata Łukasiewicz, *Pięć razy o przekładzie*, Kraków, Gdańsk 2017.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Wprowadzenie do języka łacińskiego dla filozofów</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Introduction to Latin for philosophers
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	j. polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Andrzej Stefańczyk
---------------------------------------------	----------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
lektorat	30	II	3

Wymagania wstępne	Znajomość gramatyki j. polskiego i elementarnych podstaw w zakresie jakiegoś innego języka obcego [angielski, niemiecki, włoski]
-------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Wyrabianie kompetencji lingwistycznej w zakresie j. łacińskiego
C2. Nabycie umiejętności w zakresie podsystemów językowych ( fonicznego, leksykalnego, gramatycznego).
C3. Zapoznanie się z terminologią filozoficzną w j. łacińskim.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Zna podstawowe struktury gramatyczne, które pozwalają na rozumienie tekstu.	W01, W02
W_02	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie gramatyki i posiada podstawowy zasób słownictwa.	W09
W_03	Zna podstawową terminologię filozoficzną w j. łacińskim.	W03
	zna terminologię filozoficzną w języku łacińskim w jednym z bloków subdyscyplin filozoficznych: etyka, historia filozofii, metafizyka, logika	W04
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Potrafi identyfikować kategorie gramatyczne języka łacińskiego (deklinacje, koniugacje, czasy i tryby, struktury syntaktyczne).	U04
U_02	Wzbogaca zasób leksykalny, wyrabia kompetencje w zakresie	U05

	wymowy, akcentu i intonacji w j. łacińskim.	
U_03	Umie znaleźć przełożenie struktur gramatycznych z j. łacińskiego na j. polski i odwrotnie.	U05
	posiada poszerzoną umiejętność pisemnych tłumaczeń tekstu z j. łacińskiego w jednej z subdyscyplin filozoficznych w zakresie historii filozofii na poziomie B2+	U08
	ma umiejętności językowe w zakresie filozofii właściwe dla studiowanego kierunku filozofia na poziomie B2+	U09
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Zdobyte informacje i kompetencje pozwalają mu na lepszą recepcję kulturowych uwarunkowań życia społecznego własnego kraju i innych krajów obszaru kultury łacińskiej.	K_K05
K_02	Uczestniczy świadomie i aktywnie w życiu kulturalnym.	K_K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Kurs „Wprowadzenie do j. łacińskiego” obejmuje nabycie podstawowej wiedzy o języku łacińskim, kulturze łacińskiej oraz literaturze filozoficznej tworzonej w j. łacińskim. W zakresie wiedzy słuchacz nabywa informacji o strukturze gramatycznej i logicznej j. łacińskiego obejmującej podstawowe elementy systemu tego języka - fleksja, syntaksa, morfologia, leksyka. Zdobywanie wiedzy opiera się w dużej mierze o teksty oryginalne autorów łacińskich (Cyceron, Seneka, Augustyn Tomasz z Akwinu itd.). Teksty te pozwalają słuchaczowi na zdobycie elementarnej wiedzy z zakresu literatury, historii oraz filozofii kręgu kulturowego j. łacińskiego oraz zapoznanie się z podstawową terminologią filozoficzną w j. łacińskim.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
<b>WIEDZA</b>			
W_01	wykład określonego zagadnienia z zakresu gramatyki (języka)	kolokwia; odpowiedzi ustne	oceniony test pisemny z języka
W_02	Praca z tekstem	Metoda oparta na wykorzystaniu materiału tekstowego (teksty źródłowe, jako źródła informacji oraz środka umożliwiającego przekazywanie, pogłębianie i utrwalanie wiedzy).	oceniony test pisemny z języka
W_03	Praca translacyjna	test z przekładu określonego tekstu filozoficznego	Karta oceny pracy w grupie
<b>UMIĘTNOŚCI</b>			
U_01	Posiada wiedzę w zakresie struktur gramatycznych j. łacińskiego (identyfikuje bezbłędnie kategorie fleksyjne i syntaktyczne j. łacińskiego.	ocenianie ciągłe; testy i kolokwia.	oceniony test pisemny z języka.
U_02	Potrafi sprawnie	ocenianie ciągłe; testy i	oceniony test pisemny z

	samodzielnie z pomocą słownika przetłumaczyć oryginalny tekst o średnim poziomie trudności.	kolokwia	języka.
U_03	Posiadając określone dane potrafi samodzielnie rozwiązać określony problem.	oceniając ciągle	obserwacja.
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Jest zaangażowany w proces samokształcenia.	obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
K_02	Praca w parach Think-Pair-Share	Studenci pracują w parach. Wypełniają kartę myśli (pierwsza kolumna - co ja myślę na dany temat (THINK); druga kolumna - co partner dyskusji myśli (PAIR); trzecia kolumna - decyzją odnośnie treści, którą mamy się podzielić na forum (SHARE). Ocena kompetencji formułowania opinii, pomysłów, rozumienia innej perspektywy, a także umiejętności współpracy.	Karta oceny pracy w grupie

## VI. Kryteria oceny, uwagi...

1. Test leksykalno-gramatyczny.
2. Praca translacyjna.
3. Ocenianie ciągle.

### OCENY:

**5 - WIEDZA:** Posiada wiedzę w zakresie struktur gramatycznych j. łacińskiego (identyfikuje bezbłędnie kategorie fleksyjnie i syntaktyczne j. łacińskiego). **UMIEJĘTNOŚCI:** Potrafi sprawnie samodzielnie z pomocą słownika przetłumaczyć oryginalny tekst o średnim poziomie trudności. Posiadając określone dane potrafi samodzielnie rozwiązać określony problem. **KOMPETENCJE:** Jest zaangażowany w proces samokształcenia.

**4 - WIEDZA:** Posiada wiedzę w zakresie struktur gramatycznych j. łacińskiego (identyfikuje kategorie fleksyjnie i syntaktyczne j. łacińskiego popełniając nieliczne błędy nie zakłócające sensu przekazu). **UMIEJĘTNOŚCI:** Potrafi w miarę sprawnie z pomocą słownika przetłumaczyć oryginalny tekst o średnim poziomie trudności popełniając nieliczne błędy. **KOMPETENCJE:** Potrafi rozwiązywać problemy, ale potrzeba mu zewnętrznej stymulacji.

**3 - WIEDZA:** Wiedza w zakresie struktur gramatycznych j. łacińskiego kategorii fleksyjnych i syntaktycznych j. łacińskiego jest fragmentaryczna i nieuporządkowana. **UMIEJĘTNOŚCI:** Ma trudności z przetłumaczeniem oryginalnego tekstu, popełnia przy tym liczne błędy, ma braki w zakresie leksyki i podstawowych struktur gramatycznych. **KOMPETENCJE:** Jedynie pod naciskiem jest skłonny wykonać dane zadanie. Nie wykazuje samodzielnego zaangażowania.

**2 -** Nie posiada podstawowej wiedzy na temat struktur gramatycznych j. łacińskiego, jego kategorii fleksyjnych i syntaktycznych. **UMIEJĘTNOŚCI:** Znaczne braki w wiedzy uniemożliwiają przekład

prostych, nawet spreparowanych tekstów. KOMPETENCJE: Nawet pod naciskiem nie chce wykonać danego zadania. Nie przejawia jakiegokolwiek zaangażowania i własnej inicjatywy.

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>60</b>

#### VIII. Literatura

<b>Literatura podstawowa</b>
1. O. Jurewicz, L. Winniczuk, J. Żuławska, "Język łaciński. Podręcznik dla lektoratów szkół wyższych", Warszawa 1995.
2. "Disce puer, podręcznik do łaciny średniowiecznej", pod red. D. Gwisa, E. Jung- Palczewska, Warszawa 2000.
3. J. Wikarjak, Gramatyka opisowa języka łacińskiego. Warszawa 1978.
<b>Literatura uzupełniająca</b>
1. L. Małunowiczówna, Roma Christiana, Lublin 1961.
2. J. Ziabicka, Sine colloquiis colloquia, Warszawa 2000.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Współczesne kontrowersje światopoglądowe - nauki przyrodnicze</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Controversies in Contemporary Worldviews - Natural Sciences
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Zenon Roskal
---------------------------------------------	----------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	I	2

Wymagania wstępne	Pojęcia światopoglądu i przyrodniczego obrazu świata
-------------------	------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Egzemplifikowanie filozoficznych problemów implikowanych przez współczesne teorie przyrodnicze.
C2. Ukazanie specyfiki poznania filozoficznego.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Ma usystematyzowaną wiedzę szczegółową oraz znajomość problemów badawczych z zakresu etyki.	W06
W_02	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym.	W09
W_03	Zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejszych stanowisk w etyce.	W03
W_04	Zna terminologię filozoficzną w języku angielskim dotyczącą etyki.	W04
W_05	Ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne i współczesne oraz najnowsze stanowiska światowe i rodzime w zakresie etyki.	W05
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych.	U04
U_02	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.	U11
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Jest zdolny do uczestnictwa w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form, interesuje się aktualnymi wydarzeniami i trendami filozoficznymi i kulturalnymi.	K04
K_02	Jest zdolny do uzasadnienia roli filozofii i odpowiedzialności za	K03



	zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy.	
--	------------------------------------------------------------	--

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Pojęcie, typy i rodzaje światopoglądów (m.in. światopogląd ekologiczny). 2. Geneza współczesnych kontrowersji światopoglądowych (zmiana statusu poznawczego nauki, filozofii i teologii). 3. Wegetarianizm i weganizm jako światopoglądy (ir)racjonalistyczne (m.in. problem obrony praw zwierząt). 4. Minimalizm i transhumanizm jako współczesne światopoglądy (ir)racjonalistyczne.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_02	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_03	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_04	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_05	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
U_02	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
K_02	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie

#### VI. Kryteria oceny

Na ocenę 5: Student/ka ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w trakcie zajęć; jest dobrze zorientowany w aktualnej literaturze przedmiotu.

Na ocenę 4: Student/ka posiada uporządkowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień.

Na ocenę 3: Student/ka posiada ogólną orientacją dotyczącą zagadnień przedstawionych w trakcie konwersatorium.

Na ocenę 2: Student/ka nie posiada podstawowej wiedzy odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Nie zna aktualnej literatury przedmiotu.

##### Umiejętności

Na ocenę 5: Student/ka bardzo dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i potrafi zająć krytyczne stanowisko w odniesieniu do zagadnień poruszanych w trakcie konwersatorium; wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy. Potrafi dobrze posługiwać się nimi.

Na ocenę 4: Student/ka dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i dobrze radzi sobie z krytycznym odnoszeniem się do poglądów dotyczących poruszanych kwestii; Wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy, potrafi posługiwać się nimi.

Na ocenę 3: Student/ka w niewielkim stopniu rozumie podstawowe treści zajęć i zaledwie wystarczająco radzi sobie z krytycznym odnoszeniem się do poglądów dotyczących poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

Na ocenę 2: Student/ka nie rozumie podstawowych treści zajęć lub nie potrafi krytycznie analizować poglądów odnoszących się do poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć

własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

#### Kompetencje społeczne

Na ocenę 5: Student/ka wykazuje zaangażowanie i aktywność w zajęciach, z własnej inicjatywy pogłębia i doskonali posiadaną wiedzę i umiejętności. Efektywnie korzysta z dostępnej najnowszej literatury.

Na ocenę 4: Student/ka aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i umiejętności. Chętnie angażuje się w dyskusje.

Na ocenę 3: Student/ka uczestniczy w zajęciach, ale jego postawa jest bierna, pozbawiona kreatywności i zaangażowania. W małym stopniu angażuje się w dyskusje i korzysta z dostępnej literatury przedmiotu.

Na ocenę 2: Student/ka nie angażuje się we własny proces zdobywania wiedzy, nie wywiązuje się ze stawianych mu celów i zadań, nie angażuje się w dyskusje stawianych problemów.

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności student/ka	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

#### VIII. Literatura

**Literatura podstawowa:** S. Czerniak, *Maxa Schelera pluralistyczna koncepcja wiedzy*, „Filozofia i Nauka” 8 nr 2 (2020), ss. 35-46; K. Całus, *Transhumanizm - wizja nowego człowieka*, „Studia z Historii Filozofii” 9 (2018), ss. 237-255; M. Falencyk, *Transhumanizm czy humanizm? Krytyczne spojrzenie na nową ideologię*, „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” 38 (2018), ss. 243 -263; P. Wąż-Bigos, *Minimalizm życiowy – umiar i substytut zdrowego rozsądku we współczesnym społeczeństwie konsumpcyjnym*, „Logos i Ethos” 45 (2017), ss. 149–162; W. Jedlicka, *Wegetarianizm we współczesnych religiach światowych. Zarys problemu*, „Filozofia Publiczna i Edukacja Demokratyczna” 5 nr 1 (2016), ss. 263-278; J. Ciecuch, *Czym jest światopogląd? Filozoficzny kontekst psychologicznego pojęcia*, „Psychologia Rozwojowa” 10 (2005), ss. 147–159.

**Literatura uzupełniająca:** J. Pieter, *Światopogląd humanisty*, Katowice 2019; A. Kasperk, *Minimalistyczna odpowiedź na czasy kryzysu*, „Przegląd Religioznawczy –The Religious Studies Review” 2 (2018), ss. 23-32; K. Saja, *Minimalizacja cierpienia zwierząt a wegetarianizm*, „Analiza i Egzystencja” 22 (2013), ss. 67-83; J. Czartoszewski, *Analiza pojęcia światopoglądu ekologicznego*, „Studia Ecologiae et Bioethicae” 10 (2012), ss. 35-52; A. Dyczewska, *Światopogląd na talerzu. Wegetarianizm jako przejaw współczesnej religijności*, Kraków 2006; A. Bronk, *Teologia i nauki przyrodnicze*, „Roczniki Filozoficzne” 39-40 z. 2 (1991-1992), ss. 5-37; T. Szubka, *Filozofia jako konstrukcja i uzasadnianie światopoglądów. (Metafilozofia Johna Kekesa)*, „Studia Filozoficzne” 1988 nr 5, ss. 59-72.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Współczesne kontrowersje światopoglądowe - nauki ścisłe</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Controversies in Contemporary Worldviews - Sciences
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Zenon Roskal
---------------------------------------------	----------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	II	2

Wymagania wstępne	Pojęcia światopoglądu i przyrodniczego obrazu świata
-------------------	------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Ukazanie wybranych kontrowersji światopoglądowych generowanych przez nauki ścisłe (m.in. sztuczna inteligencja i robotyka).
C2. Dyskusja światopoglądu informatycznego.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Ma usystematyzowaną wiedzę szczegółową oraz znajomość problemów badawczych z zakresu etyki.	W06
W_02	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym.	W09
W_03	Zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejszych stanowisk w etyce.	W03
W_04	Zna terminologię filozoficzną w języku angielskim dotyczącą etyki.	W04
W_05	Ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne i współczesne oraz najnowsze stanowiska światowe i rodzime w zakresie etyki.	W05
<b>UMIĘJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych.	U04
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		

K_01	Jest zdolny do uczestnictwa w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form, interesuje się aktualnymi wydarzeniami i trendami filozoficznymi i kulturalnymi.	K04
K_02	Jest zdolny do uzasadnienia roli filozofii i odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy.	K03

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Pojęcie światopoglądu informatycznego i jego dyskusja w filozofii. 2. Nomadyzm cyfrowy jako współczesny światopogląd. 3. Kontrowersje światopoglądowe w kontekście zastosowań sztucznej inteligencji. 4. Kontrowersje światopoglądowe generowane zastosowaniami automatyki i robotyki

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_02	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_03	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_04	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_05	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
<b>UMIĘTNOŚCI</b>			
U_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
K_02	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie

#### VI. Kryteria oceny

Na ocenę 5: Student/ka ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w trakcie zajęć; jest dobrze zorientowany w aktualnej literaturze przedmiotu.

Na ocenę 4: Student/ka posiada uporządkowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień.

Na ocenę 3: Student/ka posiada ogólną orientacją dotyczącą zagadnień przedstawionych w trakcie konwersatorium.

Na ocenę 2: Student/ka nie posiada podstawowej wiedzy odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Nie zna aktualnej literatury przedmiotu.

##### Umiejętności

Na ocenę 5: Student/ka bardzo dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i potrafi zająć krytyczne stanowisko w odniesieniu do zagadnień poruszanych w trakcie konwersatorium; wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy. Potrafi dobrze posługiwać się nimi.

Na ocenę 4: Student/ka dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i dobrze radzi sobie z krytycznym odnoszeniem się do poglądów dotyczących poruszanych kwestii; Wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy, potrafi

posługiwać się nimi.

Na ocenę 3: Student/ka w niewielkim stopniu rozumie podstawowe treści zajęć i zaledwie wystarczająco radzi sobie z krytycznym odniesieniem się do poglądów dotyczących poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

Na ocenę 2: Student/ka nie rozumie podstawowych treści zajęć lub nie potrafi krytycznie analizować poglądów odnoszących się do poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

#### Kompetencje społeczne

Na ocenę 5: Student/ka wykazuje zaangażowanie i aktywność w zajęciach, z własnej inicjatywy pogłębia i doskonali posiadaną wiedzę i umiejętności. Efektywnie korzysta z dostępnej najnowszej literatury.

Na ocenę 4: Student/ka aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i umiejętności. Chętnie angażuje się w dyskusje.

Na ocenę 3: Student/ka uczestniczy w zajęciach, ale jego postawa jest bierna, pozbawiona kreatywności i zaangażowania. W małym stopniu angażuje się w dyskusje i korzysta z dostępnej literatury przedmiotu.

Na ocenę 2: Student/ka nie angażuje się we własny proces zdobywania wiedzy, nie wywiązuje się ze stawianych mu celów i zadań, nie angażuje się w dyskusje stawianych problemów.

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

#### VIII. Literatura

<p><b>Literatura podstawowa:</b> P. Oksanowicz, A. Przegalińska, <i>Sztuczna Inteligencja. Nieludzka, arcyłudzka</i>, Kraków: Znak: 2020; A. Kiepas, <i>Człowiek w świecie procesów cyfryzacji – współczesne wyzwania i przyszłe skutki</i> „Filozofia i Nauka. Studia filozoficzne i interdyscyplinarne” 8 nr 1 (2020), 155-174. A. Przegalińska, <i>Istoty wirtualne. Jak fenomenologia zmieniła sztuczną inteligencję</i>, Kraków: Universitas 2016.</p>
<p><b>Literatura uzupełniająca:</b> J. Koronacki, <i>Sztuczna inteligencja w odczarowanym świecie</i> „Filozofia i Nauka. Studia filozoficzne i interdyscyplinarne” 8 nr 1 (2020), 9-30; M. Tegmark, <i>Życie 3.0. Człowiek w erze sztucznej inteligencji</i>, Prószyński i S-ka 2019; M. Ford, <i>Świt robotów. Czy sztuczna inteligencja pozbawi nas pracy?</i> Warszawa: 2016; P. Stacewicz (red.), <i>Informatyka a filozofia. Od informatyki i jej zastosowań do światopoglądu informatycznego</i>, Warszawa: Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej 2015.</p>

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Wybrane kwestie w badaniach nad religią
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Religious Studies: A Philosophy Approach
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Robert T. Ptaszek
---------------------------------------------	---------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	2	2

Wymagania wstępne	W 1. Podstawowa wiedza z zakresu filozofii i religii W 2. Umiejętność analizowania tekstów W 3. Umiejętność krytycznego myślenia
-------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C 1. Zapoznanie się z głównymi metodami badania religii oraz najważniejszymi problemami dotyczącymi religii i duchowości
C 2. Zdobywanie umiejętności odróżniania religii od zjawisk pokrewnych (magia, mitologia, duchowość)
C 3. Nabycie umiejętności analizowania współczesnych tekstów o religii i wskazywania ich filozoficznych oraz kulturowych implikacji

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna terminologię filozofii religii i religioznawstwa	K_W03
W_02	Student zna najważniejsze kategorie pojęciowe stosowane w angielskojęzycznych badaniach nad religią i duchowością	K_W04
W_03	Student ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne i współczesne oraz najnowsze stanowiska w filozofii religii	K_W05
W_04	Student rozumie najważniejsze problemy współczesnej filozofii religii	K_W06
W_05	Student ma poszerzoną wiedzę o oddziaływaniu zinstytucjonalizowanych religii na współczesną kulturę	K_W09

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi integrować wiedzę z fenomenologii, metafizyki, antropologii oraz epistemologii i stosować ją do badania doktryn religijnych i parareligijnych	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do wyjaśniania znaczenia religii katolickiej dla zachowania tożsamości kulturowej Europy	K_K03
K_02	Student jest gotów do dyskusji na temat racjonalności religii i jej kulturowej roli	K_K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<b>I. Metody badania religii</b>
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Różne sposoby rozumienia religioznawstwa</li> <li>2. Społeczne nauki o religii</li> <li>3. Teologia religii</li> <li>4. Główne nurty badań nad religią w filozofii współczesnej               <ol style="list-style-type: none"> <li>a. Fenomenologia religii</li> <li>b. Hermeneutyka religii</li> <li>c. Analityczna filozofia religii</li> </ol> </li> <li>5. Realistyczna filozofia religii               <ol style="list-style-type: none"> <li>a. Powstanie i przedstawiciele realistycznej filozofii religii</li> <li>b. Cele i metody badawcze</li> </ol> </li> </ol>
<b>II. Główne problemy filozoficznych badań nad religią i duchowością</b>
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Granice religii           <ol style="list-style-type: none"> <li>a. Religia a magia i mitologia</li> <li>b. Religia a duchowość i mistyka</li> <li>c. Religia a nowe/alternatywne ruchy religijne</li> </ol> </li> <li>2. Prawdziwość religii           <ol style="list-style-type: none"> <li>a. Sposoby rozumienia prawdziwości religii</li> <li>b. Prawdziwość a racjonalność religii</li> <li>c. Filozofia jako narzędzie weryfikacji prawdziwościowych roszczeń religii</li> </ol> </li> </ol>

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01 W_02 W_03 W_04 W_05	Wykład konwersatoryjny	Prezentacja	Karta oceny prezentacji
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w

K_02			grupie
------	--	--	--------

## VI. Kryteria oceny, wagi:

### WIEDZA

Na ocenę 2: student nie potrafi odpowiedzieć na 50% pytań dotyczących treści programowych, nie przedstawił prezentacji na wybrany temat.

Na ocenę 3: student potrafi odpowiedzieć na 50% pytań dotyczących treści programowych, przedstawił poprawną prezentację.

Na ocenę 4: student potrafi odpowiedzieć na 75 % pytań dotyczących treści programowych, przedstawił dobrą prezentację.

Na ocenę 5: student potrafi odpowiedzieć na co najmniej 90% pytań dotyczących treści programowych, przedstawił bardzo dobrą prezentację.

### UMIEJETNOŚCI

Na ocenę 2: student nie potrafi samodzielnie analizować tekstów, nie bierze udziału w dyskusjach.

Na ocenę 3: student z trudem samodzielnie analizuje teksty, czasami zabiera głos w dyskusji.

Na ocenę 4: student przedstawia poprawne, samodzielne analizy tekstów, wniósł realny wkład do dyskusji.

Na ocenę 5: student bez problemu przedstawia samodzielne, pogłębione analizy tekstów, potrafi sprawnie problematyzować i prezentować omawiane zagadnienia.

### KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Na ocenę 2: student nie potrafi organizować swojego procesu uczenia, nie interesuje się aktualnymi problemami dotyczącymi religii, opuścił więcej niż 3 zajęcia.

Na ocenę 3: student w niewielkim stopniu potrafi organizować swój proces uczenia, w niewielkim stopniu interesuje się aktualnymi problemami religii, opuścił co najwyżej 3 zajęcia.

Na ocenę 4: student potrafi organizować swój proces uczenia, interesuje się aktualnymi problemami religii, opuścił co najwyżej 2 zajęcia.

Na ocenę 5: student bardzo dobrze potrafi organizować swój proces uczenia, ma bardzo dobrą orientację w aktualnych problemach religii, opuścił co najwyżej 1 zajęcia.

## VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

## VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Ptaszek Robert T., Filozoficzne aspekty alternatywnej religijności, Lublin 2021.



Bronk Andrzej, Podstawy nauk o religii, Lublin 2003.

Literatura uzupełniająca

Broniek Radosław, Religia i wtajemniczenie, Kraków 2019.

Moskal Piotr, Apologia religii katolickiej, Lublin 2012.

Moskal Piotr, Filozofia religii, Pelplin 2020.

Ptaszek Robert T., Nowa Era religii? Ruch New Age i jego doktryna – aspekt filozoficzny, Lublin 2015.

Trzcńska Izabela, O duchowości inaczej, Kraków 2013.

Zagzebski Linda T., Wprowadzenie historyczne do filozofii religii, Kraków 2012.

Zdybicka Zofia J., Człowiek i religia, Lublin 2006.

Zdybicka Zofia J., Religia a religioznawstwo, Lublin 2012.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Zagadnienia i kierunki filozofii
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Main problems in philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Poziom II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Studia stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Marcin Iwanicki
---------------------------------------------	--------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	II	4

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu filozofii
-------------------	---------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

G1. Wiedza na temat głównych pojęć, metod i stanowisk filozoficznych
G2. Umiejętność czytania ze zrozumieniem i analizy tekstów filozoficznych
G3. Umiejętność rekonstruowania argumentów filozoficznych i ich oceny, a także formułowania własnych poglądów w formie argumentów

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Wiedza na temat głównych pojęć, metod i stanowisk filozoficznych	W01, W02
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Umiejętność czytania ze zrozumieniem i analizy tekstów filozoficznych	U02
U_02	Umiejętność rekonstruowania argumentów filozoficznych i ich oceny, a także formułowania własnych poglądów w formie argumentów	U06
U_03	Umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin humanistycznych	U04
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Umiejętność wpisania zagadnień filozoficznych i ich rozwiązań w szersze tło kultury europejskiej, a także wykorzystania tego rozumienia w czasie spotkań interdyscyplinarnych oraz w debatach publicznych	K03

**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

Celem konwersatorium jest zapoznanie uczestników z najważniejszymi pojęciami, metodami i stanowiskami filozoficznymi, ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć współczesnej filozofii analitycznej.
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Elementy wykładu	Egzaminy pisemne	Oceniowane teksty egzaminów
<b>UMIĘJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Obserwacja	Karta pracy ze studentem
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta pracy ze studentem

**VI. Kryteria oceny**

Dwa pisemne egzaminy złożone z 20 pytań każde. Maksymalna liczba punktów za każde z pytań wynosi 5. Punktacja końcowa:

0–50 = 2

51–60 = 3

61–70 = 3+

71–75 = 4

76–90 = 4+

91–100 = 5

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>90</b>

**VIII. Literatura**

<b>Literatura podstawowa:</b>
J. Hospers, <i>Wprowadzenie do analizy filozoficznej</i> , Aletheia 2001
S. Blackburn, <i>Myśl. Zaproszenie do filozofii</i> , Rebis 2002
<b>Literatura uzupełniająca:</b>
fragmenty tekstów klasycznych i opracowań współczesnych przygotowane przez wykładowcę

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Biblia – istota i rola w kulturze
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Bible – Its Nature and Role in Culture
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II stopnia
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr Tomasz Bąk
---------------------------------------------	-------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	I	2

Wymagania wstępne	W1: Podstawowe wiadomości o Biblii, środowisku powstania Starego i Nowego Testamentu, podziale ksiąg biblijnych oraz ich natchnionym charakterze. W2: Ogólna znajomość orędzia biblijnego i najważniejszych postaci biblijnych oraz tematów dominujących w Starym i Nowym Testamencie.
-------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 Zapoznanie studenta z procesem i środowiskiem powstania Biblii, językami biblijnymi oraz kanonem ksiąg biblijnych.
C2 Bliższe zaznajomienie studenta z wielkimi toposami biblijnymi i tekstami, które są ich nośnikami
C3 Umieszczenie tekstów biblijnych w kontekście kultury starożytnej oraz ukazanie ich roli w inspirowaniu wielkich dzieł sztuki i kultury europejskiej
C4 Ukazanie Biblii jako wciąż aktualnej odpowiedzi na wielkie pytania egzystencjalne i poszukiwania współczesnego człowieka

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	student uzyskuje wiedzę na temat Pisma Świętego i jego specyfiki jako tekstu o charakterze teandrycznym	H2A_01
W_02	student zapoznaje się z wybranymi przykładami kulturotwórczej roli Biblii poprzez analizę fragmentów tekstów biblijnych, które w	H2A_01

	szczególny sposób wpłynęły na kulturę	
W_03	student zna teksty biblijne, które są fundamentalne dla wiary i moralności chrześcijańskiej	H2A_01
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować i oceniać informacje zawarte w treści ksiąg biblijnych	H2A_U01
U_02	student potrafi formułować krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy teologicznej	H2A_U01
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	student jest otwarty na dialog z wyznawcami innych religii na temat znaczenia Pisma Świętego jako źródła wiary i inspiracji kultury europejskiej	H2A_K01, H2A_K03, S2A_K06
K_02	student ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów z uwzględnieniem aspektów biblijnych	H2A_K01, H2A_K03, S2A_K06

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wprowadzenie w istotę Biblii. Poszukiwanie definicji Biblii.</li> <li>2. Nazwy i powstanie Biblii.</li> <li>3. Kanon Pisma Świętego. Kwestia apokryfów</li> <li>4. Natchnienie i prawda Pisma Świętego</li> <li>5. Przekłady Pisma Świętego</li> <li>6. Stworzenie świata (Rdz 1).</li> <li>7. Stworzenie człowieka (Rdz 1 – 2).</li> <li>8. Upadek człowieka i grzech pierworodny (Rdz 3).</li> <li>9. Wieża Babel (Rdz 11)</li> <li>10. Dekalog (Wj; Pwt)</li> <li>11. Historyczność patriarchów. Historia Abrahama (Rdz 12 – 24)</li> <li>12. Wprowadzenie do Nowego Testamentu</li> <li>13. Nauczanie Jezusa w przypowieściach</li> <li>14. Cuda Jezusa</li> <li>15. Męka, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa</li> </ol>
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład monograficzny, wykład konwersatoryjny	Egzamin pisemny	Karta egzaminacyjna
W_02	Ćwiczenia w oparciu o lekturę tekstu źródłowego	Kolokwium pisemne	Ocenione kolokwium
W_03	Prezentacja multimedialna: analiza artefaktów i dzieł	Kolokwium ustne	Raport z kolokwium

	sztuki		
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Ćwiczenia w oparciu o lekturę tekstu źródłowego	Kolokwium pisemne	Oceniłone kolokwium
U_02	Praca zespołowa	Prezentacja ustna	Karta oceny prezentacji
U_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z dyskusji
K_02	Praca w grupach w różnych rolach	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny pracy w grupie
K_03	Prezentacja multimedialna	Obserwacja	Karta oceny prezentacji

## VI. Kryteria oceny, wagi...

### Uwagi ogólne

#### Wpływ na ostateczną ocenę będą miały następujące faktory:

- a) Aktywność studentów podczas zajęć (wypowiedzi ustne, dyskusja, praca w grupach);
- b) Ewentualne przygotowanie pracy pisemnej po wcześniejszym uzgodnieniu z prowadzącym;
- c) Ewentualne przygotowanie referatu lub prezentacji po wcześniejszym uzgodnieniu z prowadzącym;
- d) Obecność na zajęciach.

#### Ocena niedostateczna:

- a) (W) student nie zna najważniejszych tematów i omawianych tekstów Starego i Nowego Testamentu, nie zna paralelnych tekstów starożytnych oraz związanych z nimi dzieł kultury i sztuki Zachodniej.
- b) (U) student nie potrafi dokonać analizy omawianych tekstów biblijnych, wskazać różnic między nimi i innymi dziełami starożytnymi, nie potrafi zinterpretować paraleli biblijnych w dziełach sztuki i kultury Zachodniej;
- c) (K) student nie wykazuje szacunku i znajomości dziedzictwa kulturowego Zachodu oraz innych religii i cywilizacji

#### Ocena dostateczna:

- a) (W) student orientuje się ogólnie w omawianych tekstach i tematach Starego i Nowego Testamentu, zna niektóre paralele do nich teksty starożytne oraz niektóre z omawianych dzieł kultury i sztuki Zachodniej, gdzie pojawiają się odniesienia biblijne
- b) (U) student potrafi dokonać analizy niektórych omawianych tekstów biblijnych, wskazać pewne różnice między nimi i innymi dziełami starożytnymi, potrafi zinterpretować niektóre paralele biblijne w dziełach sztuki i kultury Zachodniej
- c) (K) student wykazuje podstawowy szacunek i znajomość dziedzictwa kulturowego Zachodu oraz innych religii i cywilizacji

#### Ocena dobra:

- a) (W) student orientuje się w większości omawianych tekstów i tematów Starego i Nowego Testamentu, zna większość przytoczonych paralelnych do nich tekstów starożytnych oraz zna większość z omawianych dzieł kultury i sztuki Zachodniej, gdzie pojawiają się odniesienia biblijne
- b) (U) student potrafi dokonać analizy większości omawianych tekstów biblijnych, wskazać co najmniej kilka różnic między nimi i innymi dziełami starożytnymi, potrafi zinterpretować głębiej paralele biblijne w dziełach sztuki i kultury Zachodniej

c) (K) student wykazuje szacunek i głębszą znajomość dziedzictwa kulturowego Zachodu oraz innych religii i cywilizacji

#### Ocena bardzo dobra:

a) (W) student zna wszystkie z omawianych tekstów i tematów Starego i Nowego Testamentu, zna wszystkie paralele do nich teksty starożytne wraz z datami ich powstania, zna wszystkie z omawianych dzieł kultury i sztuki Zachodniej, gdzie pojawiają się odniesienia biblijne

b) (U) student potrafi dokonać dogłębnej analizy wszystkich omawianych tekstów biblijnych (z uwzględnieniem analizy najważniejszych pojęć z odniesieniem do języków oryginalnych), potrafi wskazać wyczerpująco różnice między nimi i innymi dziełami starożytnymi, potrafi zinterpretować dogłębnie paralele biblijne we wszystkich omawianych dziełach sztuki i kultury Zachodniej

c) (K) student wykazuje szacunek i głęboką znajomość dziedzictwa kulturowego Zachodu oraz innych religii i cywilizacji. Charakteryzuje się zdolnością krytycznego stawiania pytań i otwartością w szukaniu odpowiedzi.

### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

### VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Filipiak M., Człowiek współczesny a Stary Testament, Lublin 1982.</li> <li>2. Harrington W., Klucz do Biblii, Warszawa 1989;</li> <li>3. Jelonek T., Biblia jako fenomen kulturowy (Kraków: Petrus 2012)</li> <li>4. Kudasiewicz J., Biblia, Historia, Nauka, Kraków 1978;</li> <li>5. Kudasiewicz J., Teologiczno-praktyczny wstęp ogólny do Pisma Świętego, Lublin 2000;</li> <li>6. Międzynarodowy komentarz do Pisma Świętego, red. wyd. pol. W. Chrostowski, Warszawa 2000;</li> <li>7. Papieska Komisja Biblijna, Czym jest człowiek. Zarys antropologii biblijnej (Kielce: Jedność 2020)</li> <li>8. Rubinkiewicz R. (red.), Wstęp do Nowego Testamentu (Poznań-Warszawa: Pallottinum 1996).</li> <li>9. Stachowiak L. (red.), Wstęp do Starego Testamentu (Poznań: Pallotinum 1990)</li> <li>10. Starowiejski M., Tradycje biblijne. Biblia w kulturze europejskiej (Kraków: Petrus 2011)</li> <li>11. Szłaga J. (red.), Wstęp ogólny do Pisma św. (Poznań-Warszawa: Pallottinum 1986).</li> </ol>
Literatura uzupełniająca
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Biblia a literatura polska. Antologia (oprac. K. Bukowski) (Poznań 32003).</li> <li>2. Dziadosz D., Tak było na początku. Izrael opowiada swoje dzieje, Przemyśl 2011</li> <li>3. Janos R., Biblia między literaturą a teologią, Kraków 2007</li> <li>4. Jelonek T., Biblia a nauka, Kraków 1995</li> <li>5. Jelonek T., Biblia w kulturze świata, Kraków 2007</li> <li>6. Kudasiewicz J. (red.), Biblia w nauczaniu chrześcijańskim, Lublin 1991;</li> <li>7. Metzger Bruce M. i Michael D. Coogan (red), Słownik wiedzy biblijnej, Warszawa 1996;</li> <li>8. Paciorek A. - Kramiszewska A., Pan rzeczywiście zmartwychwstał. Nowotestamentalne orędzie o zmartwychwstaniu Jezusa, Tarnów 2010</li> <li>9. Paciorek A., Tobie mówię, wstań! Cuda Jezusa w Ewangeliach, Tarnów 2009.</li> <li>10. Paciorek A., Wstęp ogólny do Pisma św., Tarnów 2003</li> <li>11. Pikor W., Jak powstało Pismo Święte?, Kielce 2010</li> <li>12. Ravasi G., Piękno Biblii, Kraków 2006</li> <li>13. Ravasi G., Piękno Biblii, Kraków 2006;</li> </ol>

- |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>14. Rubinkiewicz R., Wstęp do Nowego testamentu, red. R. Rubinkiewicz, Poznań 1996;<br/>15. Synowiec J., Początki świata i ludzkości według Księgi Rodzaju, Kraków 2001<br/>16. Szymik S. (red.), Biblia kodem kulturowym Europy (Analecta Biblica Lublinensia 9; Lublin 2013)</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Elementy metafizyki i antropologii filozoficznej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Elements of Metaphysics and Philosophical Anthropology
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Katarzyna Stępień
---------------------------------------------	---------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	I	4

Wymagania wstępne	W1-Podstawowa wiedza w zakresie historii i kultury W2-Umiejętność krytycznego myślenia
-------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1-Wprowadzenie w specyfikę metafizyki ogólnej i antropologii filozoficznej
C2-Wprowadzenie do historii metafizyki (wybrane koncepcje bytu) i antropologii filozoficznej (główne koncepcje człowieka)
C3-Wprowadzenie do części systemowej metafizyki i antropologii filozoficznej

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Wiedza obejmująca podstawową terminologię i elementy metodologii metafizyki i antropologii filozoficznej	W03, W04
W_02	Wiedza z historii filozoficznego rozumienia bytu i człowieka (główne interpretacje)	W05
W_03	Wiedza merytoryczna dotycząca realistycznej koncepcji bytu i struktury ontycznej człowieka, ludzkiego działania oraz swoistości bytu osobowego	W01
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student potrafi streszczać i analizować teksty filozoficzne w zakresie metafizyki i antropologii, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje	U05
U_02	Student potrafi działać w grupie, przyjmując w niej różne role	U11
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		

**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

I. Elementy metodologii (specyfika i zadania metafizyki i antropologii filozoficznej (schemat zajęć); cel studium, właściwości, przedmiot, definicje)
II. Z historii metafizyki i antropologii – wybrane koncepcje bytu i człowieka (monistyczna, dualistyczna, pluralistyczna, realistyczna interpretacja rzeczywistości)
III. Wybrane elementy części systemowej metafizyki (byt i jego właściwości (tzw. transcendentalia); struktura bytu (istota i istnienie, możliwość i akt, materia i forma, substancja i przypadłość); przyczyny bytu, analogia i partycypacja bytu)
IV. Wybrane elementy części systemowej antropologii filozoficznej (fakt ludzki dostępny w doświadczeniu, struktura bytu ludzkiego – złożenie z duszy i ciała, człowiek-osoba (cechy osoby) – natura – kultura, poznanie ludzkie, moralność, twórczość, religia, filozoficzna interpretacja śmierci)

**V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_03	Dyskusja problemowa	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
<b>UMIĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Karta oceny pracy w grupie
U_02	Prezentacja referatów i streszczeń	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_02	Praca w grupach w różnych rolach	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

**VI. Kryteria oceny, wagi...**

Ocena niedostateczna

(W) Student nie potrafi omówić statusu metodologicznego metafizyki ogólnej i antropologii filozoficznej i ukazać ich stosunku do nauk szczegółowych. Nie zna terminologii podstawowych koncepcji metafizyki i antropologii filozoficznej. Nie posiada uporządkowanej historycznie wiedzy wprowadzającej w wybrane koncepcje w zakresie metafizyki i antropologii filozoficznej

(U) Student nie potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami właściwymi dla metafizyki i antropologii filozoficznej. Nie potrafi analizować argumentów filozoficznych w zakresie metafizyki i antropologii, identyfikować ich kluczowych tez, założeń i konsekwencji

(K) Student nie potrafi podejmować dyskusji problemowych oraz formułować propozycji ich rozwiązania

Ocena dostateczna

(W) Student posiada minimalną znajomość terminologii metafizyki i antropologii filozoficznej. Ma ogólną wiedzę obejmującą różne koncepcje w zakresie metafizyki i antropologii filozoficznej

(U) Student potrafi w stopniu minimalnym posługiwać się podstawowymi pojęciami właściwymi dla metafizyki i antropologii filozoficznej. Potrafi streszczać teksty filozoficzne w zakresie metafizyki i antropologii, a także w stopniu minimalnym potrafi identyfikować ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje

(K) Student w stopniu minimalnym podejmuje dyskusje problemowe i próbuje formułować propozycje ich rozwiązania

Ocena dobra

(W) Student potrafi omówić status metodologiczny metafizyki i antropologii filozoficznej i ukazać ich relacje do nauk szczegółowych. Zna terminologię podstawowych koncepcji bytu i człowieka. Posiada uporządkowaną historyczną wiedzę wprowadzającą w wybrane koncepcje w zakresie metafizyki i antropologii filozoficznej

(U) Student potrafi w stopniu zadowalającym posługiwać się podstawowymi pojęciami metafizyki i antropologii filozoficznej. Potrafi streszczać i analizować teksty filozoficzne w zakresie metafizyki i antropologii, a także identyfikować ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje

(K) Student potrafi podejmować dyskusje problemowe oraz formułować propozycje ich rozwiązania

Ocena bardzo dobra

(W) Student potrafi przedstawić status metodologiczny metafizyki i antropologii filozoficznej i ukazać ich do nauk szczegółowych. Ma opanowaną terminologię w dziedzinie metafizyki i antropologii filozoficznej. Posiada uporządkowaną historyczną wiedzę na temat wybranych ujęć w zakresie metafizyki i antropologii filozoficznej

(U) Student potrafi biegle posługiwać się podstawowymi pojęciami właściwymi dla metafizyki i antropologii filozoficznej. Potrafi samodzielnie analizować teksty filozoficzne, wskazując kluczowe tezy, założenia i konsekwencje koncepcji metafizycznych i antropologicznych

(K) student chętnie podejmuje dyskusje problemowe, aktywnie włącza się w przebieg zajęć oraz formułuje własne propozycje rozwiązań

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>90</b>

#### VIII. Literatura

<b>Literatura podstawowa</b>
1. A. Maryniarczyk, Zeszyty z metafizyki zeszyt I, s. 9-34
2. M. A. Krąpiec, Rozumienie filozofii, w: Wprowadzenie do filozofii, t. I, s. 25-42
3. S. Kamiński, Jak filozofować? (np. artykuły Osobliwość metodologiczna teorii bytu i Naukowa, filozoficzna i teologiczna wizja człowieka)
4. A. Maryniarczyk, Zeszyty z metafizyki I-IV
5. M. A. Krąpiec, Człowiek jako osoba; Rozmowy o metafizyce

**Literatura uzupełniająca**

6. Wprowadzenie do filozofii, t. 1-3, red. P. Gondek, Lublin 2000 (wybrane części)
7. W. Dłubacz, O kulturę filozofii
8. Wybrane hasła z Powszechnej Encyklopedii Filozofii, wersja papierowa, lub: [ptta.pl/pef](http://ptta.pl/pef):  
byt, materia, forma, substancja, hylozoizm, antropologia, poznanie, miłość, sztuka, ciało itd.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Etyczne i aksjologiczne podstawy systemów politycznych</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Ethical and Axiological Foundations of the Political Systems
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna		Dr hab. Jan Kłós	
Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	II	2

Wymagania wstępne	
-------------------	--

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Celem przedmiotu jest analiza etycznych i aksjologicznych źródeł systemów politycznych.
C2. Kształtowanie u studentów umiejętności analitycznego i syntetycznego myślenia a także krytycyzmu wobec modeli społeczno-politycznych

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	zna terminologię polską i angielską w odniesieniu do filozofii i etyki	W03, W04
W_02	ma uporządkowaną wiedzę ogólną co do głównych stanowisk filozoficznych w odniesieniu do etycznych i aksjologicznych podstaw systemów politycznych	W05, W06
W_03	Orientuje się w roli pojęć filozoficznych w wyjaśnianiu zjawisk kulturalnych i społecznych	W09
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	posiada umiejętność integrowania wiedzy z filozofii polityki i etyki	U04
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Jest gotów do uzasadnienia roli filozofii w życiu kulturalnym,	K03
K_02	Ma gotowość do zainteresowania się aktualnymi wydarzeniami i trendami filozoficznymi i kulturalnymi	K04

**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

1. Jednostka i dobro wspólne.
2. Osoba ludzka i społeczeństwo.
3. Społeczeństwo liberalne czy socjalizm?
4. Prawa jednostki i publiczne szczęście.
5. Dobro wspólne jako praktyczna inteligencja.
6. Osiąganie dobra wspólnego.
7. Porządek zgodny z wolnością.
8. Porządek nie zaplanowany.
9. Dobro wspólne jako punkt odniesienia.
10. Punkty odniesienia dla postępu.
11. Tradycja liberalna i komunitariańska.
12. Wspólnota liberalna.
13. Prawa jednostki i publiczne szczęście.
14. Cnoty niezbędne w porządku wolności.
15. Wnioski.

**V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Prezentacja	Oceniony tekst prezentacji
W_02	Praca z tekstem	Dyskusja	Oceniony sposób argumentacji
W_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
<b>UMIĘJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Przedstawienie prezentacji	Karta oceny pracy w grupie
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
K_02	Praca w grupach w różnych rolach	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

**VI. Kryteria oceny, wagi...****VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

**VIII. Literatura**

## Literatura podstawowa

- M. Novak, Wolne osoby i dobro wspólne, tłum. G. Łuczkiwicz, Kraków: Znak 1998.  
G. Friedman, The Next 100 Years

Literatura uzupełniająca
--------------------------

J. Maritain, Pisma filozoficzne, tłum. J. Fenrychowa, Kraków: Znak 1988.
--------------------------------------------------------------------------

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Seminarium z etyki szczegółowej</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Applied Ethics (Seminar)
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Barbara Chyrowicz
---------------------------------------------	---------------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
seminarium	120	I-IV	20

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu etyki
-------------------	-----------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przygotowanie pracy magisterskiej
C2. Opracowanie konkretnego problemu filozoficznego wybranego w temacie pracy magisterskiej
C3. Opanowanie podstaw pracy naukowej odpowiednio do wymagań mgr

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Zna problematykę etyczną wybraną za podstawę opracowania wybranego problemu	W01, W06
W_02	Zna aktualną literaturę przedmiotu, potrafi odnieść się krytycznie do analizowanych kwestii.	W03, W05
W_03	Ma rozeznanie w aktualnym stanie badań dotyczących opracowywanego tematu, potrafi w redagowaniu pracy wykorzystywać wiedzę uzyskaną w trakcie wykładów z innych niż etyka dyscyplin filozoficznych, zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością intelektualną	W06, W07, W08
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Potrafi stawiać problemy natury filozoficznej i sprawnie posługuje się metodami argumentowania w etyce	U02, U03
U_02	Potrafi krytycznie analizować teksty filozoficzne, trafnie przywołuje odnoszące się do opracowywanego tematu teksty źródłowe	U03, U05
U_03	Potrafi zarówno streszczać myśli przywoływanych filozofów jak i formułować własne wnioski i w sposób metodologicznie	U07, U08



	poprawny rozstrzygać postawione problemy	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Maksymalnie życzliwie referuje poglądy, których nie podziela	K01
K_02	Dyskutuje w sposób rzeczowy, pozbawiony emocjonalnego nastawienia	K03, K05
K_03	Przestrzega wszelkich zasad naukowej uczciwości i rzetelności	K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Kwestie metodologiczne związane z redagowaniem pracy naukowej - redagowanie planu, sporządzanie bibliografii, etc.
2. Kwestie merytoryczne związane z tematami realizowanych aktualnie na seminarium prac magisterskich. Poruszana w trakcie seminaryjnych dyskusji problematyka pozostaje zatem zależna od realizowanych tematów. Poszczególni seminarzyści prezentują najpierw problematykę przygotowywanych prac, a następnie przedstawiają jej fragmenty.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Praca badawcza pod kierunkiem	sprawozdanie	Wydruk z referatem – praca magisterska
W_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta ocen pracy w grupie
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst prac pisemnej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca badawcza pod kierunkiem	Praca pisemna	Praca magisterska

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

1. Aktywna obecność na zajęciach, uczestniczenie w dyskusji nad redagowaniem fragmentów prac uczestników seminarium.
2. Przygotowane kolejnych etapów pracy dyplomowej; semestr I: wybór problematyki badawczej, przedstawienie literatury, która będzie podstawą pracy magisterskiej; semestr II: sformułowanie tematu pracy, zdobycie wystarczającej erudycji do postawienia podstawowego problemu i sformułowania planu pracy; semestr III: redakcja 2/3 zaplanowanej pracy; semestr IV: przedstawienie całości pracy.

Brak zaliczenia

(W) - Student nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu filozofii moralnej niezbędnej do postawienia problemu i opracowania go w ramach pracy dyplomowej, nie potrafi operować pojęciami natury filozoficznej, nie opanował zasad metodologii pisanie pracy magisterskiej.

(U) - Student nie potrafi formułować własnych myśli ani streszczać poglądów filozofów, nie opanował zasad korzystania z literatury naukowej, sporządzania bibliografii i aparatu krytycznego, nie radzi

sobie z czytaniem tekstów w językach obcych.

(K) - Student nie potrafi włączyć się do dyskusji prowadzonej w grupie seminaryjnej, nie widzi potrzeby poszerzania własnej wiedzy, nie podchodzi odpowiedzialnie do własnych zobowiązań.

Zaliczenie

(W) - Student posiada wiedzę pozwalającą na zrealizowanie tematu pracy dyplomowej w ramach omawianej na seminarium problematyki. Rozumie na czym polega stawianie problemów natury filozoficznej, wystarczająco dobrze radzi sobie z posługiwaniem się pojęciami filozoficznymi, opanował metodologiczne zasady pisania pracy dyplomowej

(U) - Student potrafi streszczać poglądy filozofów, potrafi analizować teksty filozoficzne i wyciągać samodzielnie wnioski, radzi sobie z lekturą tekstów obcojęzycznych, sprawnie referuje kolejne fragmenty przygotowywanej pracy dyplomowej, opanował zasady sporządzania bibliografii i aparatu krytycznego.

(K) - Student aktywnie uczestniczy w zajęciach seminaryjnych, korzysta z wiedzy innych seminarzystów, potrafi bronić własnych poglądów i jednocześnie stara się zrozumieć poglądy adwersarzy, chętnie włącza się w pracę w grupie.

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>120</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>480</b>

#### VIII. Literatura

<b>Literatura podstawowa</b>
Literatura pozostaje każdorazowo związana z problematyką przygotowywanych prac.
<b>Literatura uzupełniająca</b>
Literatura pozostaje każdorazowo związana z problematyką przygotowywanych prac.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Filozofia antyczna jako terapia</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Ancient Philosophy as Therapy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Anna Palusińska
---------------------------------------------	--------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	I	2

Wymagania wstępne	Zaliczony wykład kursoryczny z historii filozofii starożytnej i średniowiecznej Wiedza o podstawowych kierunkach filozoficznych w starożytności (platonizm, arystotelizm, stoicyzm, neoplatonizm).
-------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1: przedstawienie głównych nurtów filozofii starożytnej oraz wpływ idei filozofii klasycznej na późniejszą myśl i kulturę europejską
C2: prezentacja zagadnień i dyskusji, które podejmują problem metody filozofowania, celów filozofii, wyjaśnienia ludzkiego działania, relacji poznania teoretycznego do teurgii i wiary.
C3: zapoznanie z klasycznymi tekstami filozofii starożytnej

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Student ma wszechstronną znajomość i pogłębione zrozumienie filozofii starożytnej w kształtowaniu kultury intelektualnej Europy	K_W01
W_02	Student zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych antyku oraz najważniejszych stanowiska antropologiczne, etyczne i metafizyczne	K_W03
W_03	Student ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną o roli źródeł filozofii w filozofii Platona i Arystotelesa dla późniejszej refleksji filozoficznej	K_W05
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmują-	K_U02

	ce analizę tekstów klasycznych, syntezę idei i poglądów filozofii starożytnej. Umie opracować i zaprezentować wyniki analizy tekstu filozoficznego i je zsyntetyzować, podając ogólne reguły i wnioski.	
U_02	Student umie dobrać właściwe narzędzia metafizyczne do interpretacji i analizy klasycznego tekstu filozoficznego, streszcza i analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz proponuje własne tezy i własną interpretację.	K_U05
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Student jest w stanie dokonać pogłębionej analizy problemów, które pojawiają się w filozofii antycznej oraz samodzielnie sformułować propozycje ich rozwiązania.	K_K02
K_02	Student umie ocenić problemy współczesnej filozofii i problemy okołofilozoficzne, dotyczące pytań o naturę człowieka, państwa, samorealizacji i wskazać filozoficzny i historyczny kontekst tych zagadnień.	K_K05

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Celem zajęć jest analiza i interpretacja tekstów źródłowych klasycznych autorów, które w sposób paradygmatyczny przedstawiają zagadnienia, dotyczące metody filozofii, celów dyskursu filozoficznego, koncepcji człowieka i Boga, pojęć etycznych. W ramach zajęć zostanie postawione pytanie, czy i w jaki sposób dyskurs filozoficzny i filozoficzna kontemplacja może być metodą oczyszczenia i doskonalenia duszy (Platon, Fedon; Arystoteles, Etyka Nikomachejska, Seneka, O szczęściu; Marek Aureliusz, Rozmyślania; Plotyn, Enneady; Proklos, Elementy teologii).

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniona i poprawiona praca pisemna
W_02	Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne	Protokół zaliczenia
<b>UMIĘTNOŚCI</b>			
U_01	Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceniona praca pisemna, protokół
U_02	Dyskusja	prezentacja	protokół
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Rozmowa sokratyczna	Skrupulatna analiza wypowiedzi	protokół

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

Obecność – 50%

Przygotowanie tekstu klasycznego (lektura, interpretacja) do zajęć – 25%

Zaliczeniowa praca konwersatoryjna – 25%

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

**VIII. Literatura**

Literatura podstawowa
Literatura uzupełniająca

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Filozofia kultury</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Philosophy of Culture
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Piotr Jaroszyński
---------------------------------------------	-------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
seminarium	120	I-IV	20

Wymagania wstępne	Minimalna znajomość kultury i sztuki
-------------------	--------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C.1 zapoznanie się z różnymi koncepcjami kultury i sztuki w wymiarze historycznym i systemowym
C.2 nabycie umiejętności analizowania tekstów z zakresu teorii kultury i sztuki
C.3 nabycie umiejętności analizowania tekstów kulturowych i artystycznych

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Zna terminologię polską i angielską w zakresie przedmiotu zajęć	W03, W04
W_02	Ma usystematyzowaną wiedzę ogólną w sprawie głównych stanowisk filozoficznych w zakresie kultury i sztuki oraz ich teorii	W05, W06
W_03	Orientuje się w znaczeniu terminologii filozoficznej potrzebnej do wyjaśniania zjawisk artystycznych i kulturowych	W09
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Posiada umiejętność integrowania wiedzy w zakresie filozofii, kultury, filozofii sztuki i filozofii kultury oraz metafizyki	U04
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Potrafi uzasadnić, dlaczego filozofia kultury i sztuki jest ważna w życiu społecznym, zwłaszcza w zakresie podniesienia jakości poziomu kształcenia i kultury wysokiej	K03
K_02	Jest przygotowany do zainteresowania się i wypowiedzania się na temat aktualnych wydarzeń kulturalnych i artystycznych	K04

**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

W ramach zajęć analizowane są teksty klasyczne z zakresu filozofii, w ramach których ukazywane są różne koncepcje kultury będące wynikiem różnych koncepcji natury. Student analizuje teksty takich autorów lub nurtów jak Arystoteles, sofisci, stoicy, św. Augustyn, św. Tomasz z Akwinu, Kant, neokantyzm, Sartre, Cassirer, M. A. Krąpiec. Te treści są uwzględniane przez studenta w jego pracy magisterskiej lub doktorskiej.

**V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01-03	Praca badawcza pod kierunkiem (praca seminaryjna)	Praca pisemna	Praca magisterska
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Praca badawcza pod kierunkiem (praca seminaryjna)	Praca pisemna	Praca magisterska
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
K_01-02	Praca badawcza pod kierunkiem (praca seminaryjna)	Praca pisemna	Praca magisterska

**VI. Kryteria oceny, uwagi...**

1. Obecność i aktywność na zajęciach.
2. Przygotowanie kolejnych etapów pracy dyplomowej:
  - Semestr 1: Sformułowanie tematu pracy oraz przeanalizowanie literatury. Przedstawienie stanu badań w zakresie podjętym w pracy.
  - Semestr 2: Przedstawienie planu pracy, wstępu i głównych pozycji bibliografii.
  - Semestr 3: przedstawienie 2/3 zaplanowanej pracy.
  - Semestr 4: Przedstawienie całości pracy. Doktoranci uczestniczący w seminarium przedstawiają postępy w pracy przynajmniej raz w semestrze.

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>120</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>480</b>

**VIII. Literatura****Literatura podstawowa:**

A. L. Kroeber, C. Kluckhohn. *Culture. A Critical Review of Concepts and Definitions*, 1952; M. A.

Krąpiec, *U podstaw rozumienia kultury*, Lublin 1991; Piotr Jaroszyński, *Kultura – dramat natury i osoby*, Lublin 2019/20; Henryk Kiereś, *Służyć kulturze*, Lublin 1998; M. A. Krąpiec, P. Jaroszyński, *Kultura*, w: Powszechna Encyklopedia Filozofii, Lublin 2005, t. 6, s. 132-140.

Literatura związana z tematyką poszczególnych prac pisemnych, obejmująca dziedzinę filozofii kultury:

Piotr Jaroszyński, *Nauka w kulturze*, Radom 2002; Piotr Jaroszyński, *Spór o piękno*, Kraków 2002

**Literatura uzupełniająca**

W. Jaeger, *Paideia*, Warszawa 1962, t. 1; E. Casirer, *Esej o człowieku*, Warszawa 1998; J-P. Sartre, *Egzystencjalizm jest humanizmem*, Warszawa 1998; F. Znaniecki, *Cultural Sciences. Their Origin and Development*, Urbana 1952.

Literatura związana z tematyką poszczególnych prac pisemnych, obejmująca dziedzinę filozofii kultury:

M. Heidegger, *Budować, mieszkać, myśleć. Eseje wybrane*, Warszawa 1977; Imelda Chłodna-Błach, *Od paidei do kultury wysokiej. Filozoficzno-antropologiczne podstawy sporu o kulturę*, Lublin 2016; M. Weber, *Etyka protestancka a duch kapitalizmu*, Lublin 1994.



## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Filozofia oświecenia – między oryginalnością a standardem</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Philosophy of the Enlightenment between originality and standard
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Rafał Charzyński
---------------------------------------------	------------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	I	2

Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość dziejów filozofii, zwłaszcza kultury filozoficznej oświecenia
-------------------	------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C_1 Pogłębienie znajomości problematyki filozoficznej podejmowanej przez oświeceniowych autorów
C_2 Ukazanie specyfiki polskiej kultury filozoficznej na tle europejskiej myśli oświeceniowej

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA: absolwent zna i rozumie</b>		
W_01	Zna terminologię, którą posługiwano się w oświeceniu oraz posiada wiedzę dotyczącą najważniejszych stanowisk specyfiki przedmiotowej z zakresu historii filozofii	K_W03
W_02	Zna terminologię filozoficzną pojawiającą się w klasycznych tekstach oświeceniowych autorów	K_W04
W_03	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą oświeceniowe stanowiska zachodnioeuropejskie i polskie	K_W05
W_04	Ma usystematyzowaną wiedzę szczegółową oraz znajomość problemów badawczych z zakresu historii filozofii	K_W06
W_05	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury funkcjonujących w oświeceniu i orientację w życiu intelektualnym tamtej epoki	K_W09
<b>UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi</b>		
U_01	Potrafi integrować wiedzę różnych dyscyplin w zakresie filozofii	K_U04

U_02	Potrafi pracować w zespole, rozdzielać zadania badawcze i realizować je oraz umie syntetycznie przedstawić wyniki badań zespołowych.	K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do		
K_01	Uzasadnienia roli filozofii dla rozwoju szeroko rozumianej kultury oraz odpowiedzialnego podejścia do obowiązku dbałości o dorobek i tradycję	K_K03
K_02	Uczestniczenia w różnych formach życia kulturalnego poprzez zainteresowanie bieżącymi wydarzeniami i trendami filozoficznymi	K_K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Konwersatorium zaznajamia studentów z filozoficzną problematyką oświecenia oraz charakterystycznymi dla tego okresu rozwiązaniami. Ukazuje dorobek zarówno zachodnioeuropejskich jak i polskich myślicieli, zwłaszcza z zakresu teorii poznania, filozofii politycznej, społecznej oraz pedagogiki. Podkreśla się zarówno liczne związki rodzimej myśli z zachodem jak też specyfikę polskich osiągnięć. Podczas zajęć zarysowany jest kontekst historyczny burzliwych przemian powodujących reakcję w postaci propozycji reform dotychczasowego porządku.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Analiza tekstu	dyskusja	Protokół
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Wypowiedź ustna	obserwacja	Protokół
U_02	Relacja		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	dyskusja	Obserwacja	Protokół

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

Frekwencja na zajęciach oraz zaangażowanie w dyskusję. Umiejętność formułowania własnej argumentacji i dbałość o jej wewnętrzną koherencję. Zdolność uważnego słuchania argumentów innych uczestników zajęć. Znajomość podejmowanych w tekstach źródłowych problemów i proponowanych rozwiązań. Ocena niedostateczna: student nie uczestniczy w zajęciach, nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu będącego przedmiotem zajęć; ocena dostateczna: student w ograniczonym stopniu zapoznał się z treściami diskutowanymi podczas konwersatorium, nieprecyzyjnie formułuje wypowiedzi, nie potrafi zająć stanowiska; ocena dobra: student aktywnie uczestniczy w zajęciach, posiada uporządkowaną wiedzę o filozofii oświecenia, dba o precyzję wypowiedzi; ocena bardzo dobra: student aktywnie uczestniczy w zajęciach, posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat filozofii oświecenia, precyzyjnie wypowiada się, zdobytą wiedzę potrafi zaaplikować do samodzielnego rozwiązywania problemów.

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

**VIII. Literatura**

<b>Literatura podstawowa</b>
J. Locke, Myśli o wychowaniu, Kraków 1959, J. Locke, Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego, Warszawa 1955, t. I, II, Monteskiusz, O duchu praw, Kęty 1997, S. Staszic, Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego, Warszawa 1954, H. Kołłątaj, Porządek fizyczno – moralny, Warszawa 1955.
<b>Literatura uzupełniająca</b>
S. Janeczek, Oświecenie chrześcijańskie, z dziejów polskiej kultury filozoficznej, Lublin 1994, M. Skrzypek, Oświecenie francuskie a początki religioznawstwa, Warszawa 1989, A. MacIntyre, Dlaczego oświeceniowy projekt uzasadnienia moralności był skazany na niepowodzenie, w: Znak R. 44 (1992) nr 12, T. Kostkiewicz, Oświecenie. Próg naszej współczesności, Warszawa 1994.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Filozofia prawa i praw człowieka</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Philosophy of Law and Human Rights
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Katarzyna Stępień
---------------------------------------------	---------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
seminarium	120	I-IV	20

Wymagania wstępne	W1-Znajomość podstaw filozofii prawa i praw człowieka W2-Podstawowe umiejętności lektury, krytycznej analizy i interpretacji tekstów filozoficznych W3-Umiejętność pisania poprawną polszczyzną W4-Ogólna znajomość metod filozoficznych
-------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1-Pogłębienie podstawowej wiedzy z przedmiotu oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych z zakresu filozofii prawa i praw człowieka
C2-Wyćwiczenie umiejętności analizy tekstów oraz warsztatu pisania i redagowania pracy dyplomowej
C3-Uzyskanie kompetencji w zakresie wybranego tematu pracy dyplomowej
C4-Pogłębienie umiejętności w zakresie stosowania metod charakterystycznych dla filozofii prawa i praw człowieka

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna podstawowe zagadnienia filozoficznoprawne i posiada pogłębioną wiedzę w zakresie wyznaczonym tematem pracy dyplomowej	W05 W06 W07
W_02	Student zna specyfikę metodologiczną filozofii prawa i praw człowieka na tle innych nauk o prawie	W06
W_03	Student zna podstawową terminologię filozoficzną w zakresie filozofii prawa i praw człowieka	W03 W04

W_04	Student zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością intelektualną	W08
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student umie wyszukiwać i poddać selekcji teksty źródłowe, opracowania i literaturę pomocniczą	U01
U_02	Student potrafi zanalizować i zinterpretować zgromadzone w bibliografii pracy dyplomowej teksty oraz pisać streszczenia i rozprawki	U02 U07
U_03	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i referować wyniki badawcze z poszczególnych etapów prac oraz formułować problemy, a także rozumie potrzebę ustawicznego kształcenia	U03 U06 U10
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Student potrafi określić priorytety służące realizacji zadania	K01
K_02	Student dokonuje analizy problemów i proponuje rozwiązania, widzi i potrafi uzasadnić rolę filozofii i odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe, a także przestrzega zasad etyki	K02 K03
K_03	Student potrafi krytycznie ocenić posiadaną wiedzę	K05

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Treść zajęć jest wyznaczona tematami prac dyplomowych seminarzystów. Treści wspólne dotyczą:  
1) specyfiki filozofii prawa i praw człowieka; 2) metodyki redagowania prac dyplomowych

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01-04	Praca badawcza pod kierunkiem	Praca pisemna	Praca dyplomowa
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01-03	Praca badawcza pod kierunkiem	Praca pisemna	Praca dyplomowa
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
K_01-03	Praca badawcza pod kierunkiem	Praca pisemna	Praca dyplomowa

#### VI. Kryteria oceny, wagi

Zrealizowanie etapów przygotowania pracy dyplomowej:

- 1) Sformułowanie tematu pracy, zgromadzenie bibliografii i ustalenie stanu badań (semestr I)
  - 2) Koncepcja pracy wyrażona w planie, projekcie wstępu, prezentacja podstawowej literatury (semestr II)
  - 3) Prezentacja 1/2 pracy dyplomowej (semestr III)
  - 4) Prezentacja całości pracy dyplomowej, naniesienie poprawek i redakcja pracy (semestr IV)
- Analogicznie z prezentacją postępów w przygotowywaniu pracy doktorskiej (co najmniej raz na miesiąc), z prezentacją części pisanej pracy w III i IV roku.

Zaliczenie

**WIEDZA**

Student zna podstawowe zagadnienia filozoficznoprawne

Student posiada pogłębioną wiedzę w zakresie wyznaczonym tematem pracy dyplomowej

Student zna specyfikę metodologiczną filozofii prawa i praw człowieka na tle innych nauk o prawie

Student zna podstawową terminologię filozoficzną w zakresie filozofii prawa i praw człowieka

Student zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością intelektualną

**UMIEJĘTNOŚCI**

Student umie wyszukiwać i poddać selekcji teksty źródłowe, opracowania i literaturę pomocniczą

Student potrafi zanalizować i zinterpretować zgromadzone w bibliografii pracy dyplomowej teksty)

Student potrafi referować wyniki badawcze z poszczególnych etapów prac oraz formułować

problemy na danych etapach prac

**KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)**

Student rozumie potrzebę ciągłego kształcenia

Student pracuje w grupie oraz dla grupy współpracując w organizacji wspólnych badań

Student wywiązuje się z podjętych zobowiązań w zakresie prowadzenia samodzielnych prac i

przedstawia zgodnie z planem ich wyniki

Brak zaliczenia

**WIEDZA**

Student nie zna podstawowych zagadnień filozoficznoprawnych

Student nie posiada pogłębionej wiedzy w zakresie wyznaczonym tematem pracy dyplomowej

Student nie zna specyfiki metodologicznej filozofii prawa i praw człowieka

Student nie zna podstawowej terminologii filozoficznej w zakresie filozofii prawa i praw człowieka

Student nie zna i nie rozumie podstawowych zasad zarządzania własnością intelektualną

**UMIEJĘTNOŚCI**

Student nie umie wyszukiwać i poddać selekcji tekstów źródłowych, opracowań i literatury pomocniczej

Student nie potrafi analizować i interpretować zgromadzonych w bibliografii pracy dyplomowej tekstów

Student nie potrafi referować wyników badawczych z poszczególnych etapów prac oraz formułować problemów

**KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)**

Student nie rozumie potrzeby ciągłego kształcenia

Student nie pracuje w grupie oraz dla grupy współpracując w organizacji wspólnych badań

Student nie wywiązuje się z podjętych zobowiązań w zakresie prowadzenia samodzielnych prac i nie przedstawia zgodnie z planem ich wyników

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>120</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>480</b>

**VIII. Literatura**

<b>Literatura podstawowa</b>
Bibliografia zależy od wybranych przez seminarzystów prac.
<b>Literatura uzupełniająca</b>
Odnośnie metodyki pisania prac: J. Boć, Jak pisać pracę magisterską, Wrocław 2004 W. Marciszewski, Metody analizy tekstu naukowego, Warszawa 1977

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Filozoficzne teorie osoby
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Philosophical Theories of the Person
Kierunek studiów	filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Wojciech Daszkiewicz
---------------------------------------------	------------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	II	2

Wymagania wstępne	Elementarna wiedza z historii filozofii i antropologii
-------------------	--------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. przedstawienie najistotniejszych koncepcji człowieka w związku z formowaniem się i modyfikacjami koncepcji osoby
C2. omówienie wybranych klasycznych koncepcji osoby i/lub wybranych koncepcji współczesnych
C3. analiza problemowa pojęcia osoby, definicji osoby, cech osobowych itp.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	zna terminologię z zakresu filozofii człowieka oraz najważniejsze stanowiska antropologii filozoficznej	W_03
W_02	ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą podstawowe klasyczne i współczesne filozoficzne koncepcje osoby	W_05
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin filozoficznych w zakresie obejmującym rozumienie osoby, potrafi stosować tę wiedzę w odniesieniu do zjawisk obecnych w dzisiejszej kulturze	U_04
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Jest gotów do uzasadnienia rangi filozoficznego rozumienia osoby we współczesnych debatach kulturowych oraz światopoglądowych	K_03; K_04



**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

1. najistotniejsze koncepcje człowieka, powstałe i rozwijane w związku z formowaniem się i modyfikacjami koncepcji osoby
2. wybrane klasyczne koncepcje osoby i/lub wybrane koncepcje współczesne osoby
3. analiza problemowa istotnych aspektów koncepcji osoby, pojęcia osoby, definicji osoby itp.
4. analiza wybranych tekstów, dotyczących wyżej wymienionych problemów

**V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Praca z tekstem	Referat	Protokół / Wydruk / Plik z referatem
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji

**VI. Kryteria oceny, wagi...****Ocena niedostateczna**

(W) student nie zna terminologii podstawowych systemów filozoficznych ani najważniejszych stanowisk antropologii filozoficznej

(U) student nie posiada umiejętności integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych ani jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych

(K) student nie jest gotów do uzasadnienia roli filozofii we współczesnej kulturze rodzimej i europejskiej

**Ocena dostateczna**

(W) student w minimalnym stopniu zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejszych stanowisk antropologii filozoficznej

(U) student w minimalnym stopniu posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych

(K) student w minimalnym stopniu przejawia gotowość do uzasadnienia roli filozofii we współczesnej kulturze rodzimej i europejskiej

**Ocena dobra**

(W) student zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejszych stanowisk antropologii filozoficznej

(U) student posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych

(K) student przejawia gotowość do uzasadnienia roli filozofii we współczesnej kulturze rodzimej i europejskiej

**Ocena bardzo dobra**

(W) student w wysokim stopniu opanował terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejszych stanowisk antropologii filozoficznej

(U) student posiada biegłą umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych

(K) student przejawia wysoką gotowość do uzasadnienia roli filozofii we współczesnej kulturze rodzimej i europejskiej

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

**VIII. Literatura**

Literatura podstawowa
1. Vittorio Possenti, <i>Osoba nową zasadą</i> , Lublin 2017
2. <i>Spór o osobę w świetle klasycznej koncepcji człowieka</i> , red. P. S. Mazur, Kraków 2012
3. <i>Kim jest człowiek? Współczesne debaty antropologiczne</i> , red. A. Maryniarczyk, N. Gondek, Lublin 2020
Literatura uzupełniająca
1. Robert Spaemann, <i>Osoby. O różnicę między czymś a kimś</i> , Warszawa 2001
2. John F. Crosby, <i>Zarys filozofii osoby</i> , Kraków 2007

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Filozofujący przyrodniczy
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Philosophising Scientists
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Zenon Roskal
---------------------------------------------	----------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	II	4

Wymagania wstępne	
-------------------	--

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Wprowadzenie w zagadnienie relacji nauk przyrodniczych i filozofii
C2. Ukazanie postaci wybitnych filozofujących przyrodników i ich wkładu w rozwój filozofii

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Ma wszechstronną znajomość i pogłębione zrozumienie roli filozofujących przyrodników w kształtowaniu europejskiej tradycji kulturowej	W01
W_02	Ma poszerzoną wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk szczegółowych (m.in. fizyka, chemia, biologia)	W02
W_03	Zna terminologię systemów filozoficznych Kartezjusza i Kanta oraz najważniejszych stanowisk w epistemologii	W03
W_04	Zna terminologię filozoficzną w języku angielskim dotyczącą teorii poznania naukowego	W04
W_05	Ma uporządkowaną i ugruntowaną wiedzę ogólną obejmującą problematykę epistemologii nauk przyrodniczych	W05
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Posiada pogłębione umiejętności badawcze pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów filozoficznych poruszanych przez naukowców	U02
U_02	Umie dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy tekstu filozofujących przyrodników, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz proponuje własne tezy	U05
U_03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	U11

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest zdolny do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz otrzymywanych informacji	K05

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Relacje nauk przyrodniczych i filozofii w aspekcie historycznym i systematycznym. 2. Filozoficzne wątki w twórczości wybranych uczonych-przyrodników (m.in. R. Descartes, J. Śniadecki, H. Poincaré, M. Planck, M. Smoluchowski, A. Einstein, E. Schrödinger, W. Heisenberg, J. Lovelock, P. Ward).

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
<b>WIEDZA</b>			
W_01	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_02	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_03	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_04	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_05	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
U_02	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
U_03	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie

#### VI. Kryteria oceny

Na ocenę 5: Student/ka ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w trakcie zajęć; jest dobrze zorientowany w aktualnej literaturze przedmiotu.

Na ocenę 4: Student/ka posiada uporządkowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień.

Na ocenę 3: Student/ka posiada ogólną orientacją dotyczącą zagadnień przedstawionych w trakcie konwersatorium.

Na ocenę 2: Student/ka nie posiada podstawowej wiedzy odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Nie zna aktualnej literatury przedmiotu.

#### Umiejętności

Na ocenę 5: Student/ka bardzo dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i potrafi zająć krytyczne stanowisko w odniesieniu do zagadnień poruszanych w trakcie konwersatorium; wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i

narzędzi pracy. Potrafi dobrze posługiwać się nimi.

Na ocenę 4: Student/ka dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i dobrze radzi sobie z krytycznym odnoszeniem się do poglądów dotyczących poruszanych kwestii; Wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy, potrafi posługiwać się nimi.

Na ocenę 3: Student/ka w niewielkim stopniu rozumie podstawowe treści zajęć i zaledwie wystarczająco radzi sobie z krytycznym odniesieniem się do poglądów dotyczących poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

Na ocenę 2: Student/ka nie rozumie podstawowych treści zajęć lub nie potrafi krytycznie analizować poglądów odnoszących się do poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

#### Kompetencje społeczne

Na ocenę 5: Student/ka wykazuje zaangażowanie i aktywność w zajęciach, z własnej inicjatywy pogłębia i doskonali posiadaną wiedzę i umiejętności. Efektywnie korzysta z dostępnej najnowszej literatury.

Na ocenę 4: Student/ka aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i umiejętności. Chętnie angażuje się w dyskusje.

Na ocenę 3: Student/ka uczestniczy w zajęciach, ale jego postawa jest bierna, pozbawiona kreatywności i zaangażowania. W małym stopniu angażuje się w dyskusje i korzysta z dostępnej literatury przedmiotu.

Na ocenę 2: Student/ka nie angażuje się we własny proces zdobywania wiedzy, nie wywiązuje się ze stawianych mu celów i zadań, nie angażuje się w dyskusje stawianych problemów.

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności student/ka	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy student/ka	<b>90</b>

#### VIII. Literatura

Literatura podstawowa:
H. Poincaré, (tłum. M. H. Horwitz) <i>Nauka i hipoteza, część IV</i> , Wydawnictwo: Biblioteka Wirtualnego Wszechświata, Warszawa 2012 <a href="http://www.wiw.pl/biblioteka/klasycy_nauki/poincare_spisrzeczy.asp">http://www.wiw.pl/biblioteka/klasycy_nauki/poincare_spisrzeczy.asp</a> W. Heisenberg, <i>Fizyka a filozofia</i> , Warszawa 1965; M. Planck, <i>Jedność fizycznego obrazu świata. Wybór pism filozoficznych</i> , Warszawa: Książka i Wiedza 1970; E. Schrödinger, <i>Czym jest życie? Fizyczne aspekty żywej komórki. Umysł i materia. Szkice autobiograficzne</i> , Warszawa 1998; J. Lovelock, <i>Gaja. Nowe spojrzenie na życie na Ziemi</i> , Warszawa 2003; P. Ward, <i>Hipoteza Medei. Czy życie na Ziemi zmierza do samounicestwienia?</i> Warszawa 2011; A. Łukasik, O postawach fizyków wobec filozofii „Filozofia i Nauka” 8 nr 2 (2020), 9-34. <a href="http://filozofiainauka.ifispan.waw.pl/wp-content/uploads/2020/09/Filozofia-Nauka-8-2020-2.pdf">http://filozofiainauka.ifispan.waw.pl/wp-content/uploads/2020/09/Filozofia-Nauka-8-2020-2.pdf</a>
Literatura uzupełniająca:
Z. Roskał, <i>Mariana Smoluchowskiego ujęcie zasady przyczynowości w badaniach ruchów</i>

Browna „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 62 (2017), 99-126  
<https://pracownik.kul.pl/files/10994/public/386-1597-1-pb.pdf> P. Amsterdamski, *Poincaré - rewolucjonista z zasadami*  
[http://www.wiw.pl/biblioteka/klasyki\\_nauki/poincare\\_rewolucjonista.asp](http://www.wiw.pl/biblioteka/klasyki_nauki/poincare_rewolucjonista.asp) S. Butryn, *Zarys filozofii Alberta Einsteina*, Warszawa 2006; A. Bednarczyk, *Jędrzeje Śniadeckiego „Teoria jestestw organicznych” (1804) w dwusetną rocznicę ogłoszenia dzieła*, Warszawa: Uniwersytet Warszawski Wydział Filozofii i Socjologii 2004; M. Ryszkiewicz, *Matka Ziemia w przyjaznym Kosmosie. Gaja i zasada antropiczna w dziejach myśli przyrodniczej*. Warszawa 1994; L. Sokołowski, *Alberta Einsteina filozofia fizyki* [w] Michał Heller, A. Michalik, Józef Życiński (red.); *Filozofować w kontekście nauki*, PAT, Kraków 1987; L. Szyfman, *Jędrzej Śniadecki. Przyrodnik-filozof*, Warszawa, Książka i Wiedza 1960; N. Łubnicki, *Descartes a nowoczesny materializm*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio F, Nauki Filozoficzne i Humanistyczne” 8 (1953), s. 1-37.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Geneza religii - apologia religii - "logika" nawrócenia</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The Origin of Religion - Apology for the Religion - the "Logic" of Conversion
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Robert T. Ptaszek
---------------------------------------------	---------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	1	2

Wymagania wstępne	W 1. Podstawowe wiadomości z filozofii, zwłaszcza z filozofii religii.
-------------------	------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C 1. Zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi istoty i pochodzenia religii.
C 2. Zapoznanie studentów z różnymi typami poznania religijnego.
C 3. Zapoznanie studentów z problematyką apologii religii.
C 4. Zapoznanie studentów z metodami oceniania religii i rozpoznawania religii prawdziwej oraz modelami nawrócenia religijnego.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Student zna odpowiedzi na pytania dotyczące istoty i pochodzenia religii.	K_W05
W_02	Student zna różne typy poznania religijnego.	K_W03, K_W06
W_03	Student zna problematykę oceny religii i kryteria uznawania religii za prawdziwą.	K_W09
<b>UMIĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student potrafi wskazać problemy dotyczące wartościowania różnych religii.	K_U04
U_02	Student potrafi przygotować i poprowadzić debatę na temat pochodzenia religii, apologii religii oraz nawrócenia.	K_U11
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		

K_01	Student potrafi dokonać analizy dotyczącej sytuacji religii we współczesnym społeczeństwie oraz samodzielnie formułować sugestie dotyczące relacji między religią i kulturą.	K_04
K_02	Student ma świadomość odpowiedzialności za transcendentny wymiar kultury.	K_03

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Istota religii</li> <li>1. Pochodzenie religii</li> <li>2. Poznanie w religii</li> <li>3. Apologia religii</li> <li>4. Wartościowanie religii</li> <li>5. Rozpoznanie religii prawdziwej</li> <li>6. Nawrócenie</li> </ol>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01 W_02 W_03	Wykład konwersatoryjny	Prezentacja	Karta oceny prezentacji
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01 U_02	Analiza tekstu	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 K_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

Prezentacje studentów (50%), udział w dyskusji (40%) i obecność na zajęciach (10%).

##### Wiedza, umiejętności

**Ocena 2:** Student nie potrafi odpowiedzieć nawet na 50% pytań dotyczących treści nauczania; nie przygotowuje wystąpienia, nie uczestniczy w dyskusjach, jest nieobecny ponad 3 razy.

Ocena 3: Student odpowiada na 50% pytań dotyczących treści nauczania; przygotowuje wystąpienie, uczestniczy w dyskusjach, jest nieobecny maksymalnie 3 razy.

**Ocena 4:** Student odpowiada na 75% pytań dotyczących treści nauczania; przygotowuje dobrą rozmowę, wnosi realny wkład w dyskusję, jest nieobecny maksymalnie 2 razy.

**Ocena 5:** Student odpowiada w 100% na pytania dotyczące treści nauczania; przygotowuje doskonałą prelekcję, wnosi wyjątkowy wkład w dyskusję, nieobecny maksymalnie 1 raz.

##### Umiejętności



**Ocena 2:** Student nie potrafi sformułować problemu wartości różnych religii; argumentować za racjonalnością religii katolickiej; przygotować wystąpienia na temat pochodzenia religii, apologii religii lub nawrócenia.

**Ocena 3:** Uczeń z pewnymi trudnościami potrafi: sformułować problem wartości różnych religii; argumentować za racjonalnością religii katolickiej; przygotować wystąpienie na temat pochodzenia religii, apologii religii lub nawrócenia.

**Ocena 4:** Student potrafi: sformułować problem wartości różnych religii; argumentować za racjonalnością religii katolickiej; przygotować wystąpienie na temat pochodzenia religii, apologii religii lub nawrócenia.

**Ocena 5:** Student z łatwością potrafi: sformułować problem wartości różnych religii; argumentować za racjonalnością religii katolickiej; przygotować wystąpienie na temat pochodzenia religii, apologii religii lub nawrócenia.

### Kompetencje społeczne

**Ocena 2:** Student nie potrafi dokonać analizy sytuacji religijnej i społecznej, nie potrafi sformułować sugestii dotyczących kultury religijnej, nie jest świadomy odpowiedzialności za transcendentny wymiar kultury.

**Ocena 3:** Student nie potrafi dokonać dogłębnej analizy sytuacji religijnej i społecznej, nie potrafi samodzielnie formułować sugestii dotyczących kultury religijnej, ma słabą świadomość odpowiedzialności za transcendentny wymiar kultury.

**Ocena 4:** Student potrafi dokonać analizy sytuacji religijnej i społecznej oraz sformułować sugestie dotyczące kultury religijnej, ma świadomość odpowiedzialności za transcendentny wymiar kultury.

**Ocena 5:** Student potrafi dokonać wnikliwej analizy sytuacji religijnej i społecznej oraz samodzielnie formułować sugestie dotyczące kultury religijnej, ma świadomość odpowiedzialności za transcendentny wymiar kultury.

### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

### VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Moskal Piotr, Apologia religii katolickiej, Lublin, Wydawnictwo KUL 2013
Moskal Piotr, Traktat o religii, Lublin, Wydawnictwo KUL 2014
Literatura uzupełniająca
Moskal Piotr, Filozofia religii, Pelplin, Wydawnictwo Bernardinum 2020

**KARTA PRZEDMIOTU****I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Główne koncepcje prawdy
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Truth. Some Basic Conceptions
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Marek Piwowarczyk
---------------------------------------------	---------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	II	2

Wymagania wstępne	brak
-------------------	------

**II. Cele kształcenia dla przedmiotu**

C1. Zapoznanie się z problematyką uprawdziwiczowej teorii prawdy
C2. Nabycie umiejętności analizy tekstów z pogranicza epistemologii i ontologii
C3. Nabycie zdolności dyskusowania o ontologicznym problemach klasycznej koncepcji prawdy

**III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	zna polską i angielską terminologię dotyczącą stanowisk w kwestii ontologicznych podstaw prawdziwości sądów	K_W03, K_W04
W_02	zna szczegółowe współczesne problemy i rozwiązania dotyczące prawdziwości sądów różnego typu	K_W05, K_W06
W_03	zna rolę zagadnień epistemologiczno-ontologicznych w życiu społecznym	K_W09
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	łączy wiedzę ontologiczną i epistemologiczną dotyczącą problematyki prawdy	K_U04
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	potrafi uzasadnić rolę problematyki prawdy w kulturze Europy	K_K03, K_K04

**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Uprawdziwiczowa koncepcja prawdy wśród koncepcji klasycznych</li> <li>2. Prawda i stany rzeczy</li> <li>3. Prawda i niebyt</li> <li>4. Prawda i fikcja</li> </ol>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

- |                                                                  |
|------------------------------------------------------------------|
| 5. Prawda i czas<br>6. Prawda i modalności<br>7. Ontologia sądów |
|------------------------------------------------------------------|

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	wykład konwersatoryjny	zaliczenie ustne	protokół
W_02	praca z tekstem	praca pisemna	oceniona praca
W_03	dyskusja	obserwacja	raport z obserwacji
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	praca z tekstem	praca pisemna	oceniona praca
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	dyskusja	obserwacja	raport z obserwacji

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

**Do końcowej oceny wlicza się 50% oceny z zaliczenia, 30% oceny z pracy, 20% oceny z dyskusji**

WIEDZA:

Na zaliczeniu ustnym student otrzymuje 2 zagadnienia. Odpowiedź jest oceniana następująco:

Na 2: student nie udziela odpowiedzi lub udziela jej tylko na jedno zagadnienie lub udziela odpowiedzi chaotycznie, nie zna terminologii, mimo wskazówek egzaminatora nie potrafi zrekonstruować problemów i stanowisk

Na 3: student odpowiada na obydwa zagadnienia, ale robi to chaotycznie, z dużą ilością błędów merytorycznych; zagadnienia i stanowiska rozpoznaje dopiero z pomocą egzaminatora, ale nie potrafi ich w szczegółach przedstawić

Na 4: student odpowiada na obydwa zagadnienia, mówi komunikatywnie, popełnia nieliczne błędy merytoryczne, potrafi bez pomocy egzaminatora szczegółowo rozpoznać zagadnienia i stanowiska

Na 5: student udziela płynnej odpowiedzi, świadczącej o samodzielnym przemyśleniu przez niego treści nauczania, sam potrafi stawiać problemy i konstruować ich rozwiązania

Praca pisemna oceniana jest następująco:

Na 2: student nie oddał pracy, a jeśli oddał, to jest niesamodzielną, a jeśli jest samodzielną, to jest chaotycznie napisaną, bez znajomości terminologii, błędnie definiującą pojęcia, źle rekonstruującą zagadnienia i stanowiska.

Na 3: student napisał pracę w języku komunikatywnym, nie popełnił zasadniczych błędów językowych, zdarzają mu się błędy merytoryczne w rekonstrukcji zagadnień i stanowisk

Na 4: student napisał dobrą stylistycznie pracę, poprawnie rekonstruującą problemy i stanowiska.

Na 5: student napisał dobrą stylistycznie pracę, poprawnie rekonstruującą problemy i stanowiska, a ponadto zajął własne stanowisko wobec zastanych rozwiązań

Ocena dyskusji nad zadaniem wcześniej tekstem:

2 – student nie zabiera głosu lub nie przeczytał tekstu

3 – student przeczytał tekst, ale nie potrafi w dyskusji do niego nawiązywać, nie uzasadnia swych tez i odpowiedzi

4 - student przeczytał tekst, potrafi w dyskusji do niego nawiązywać, uzasadnia swe tezy i odpowiedzi ale popełnia błędy

5 - student przeczytał tekst, potrafi w dyskusji do niego nawiązywać, uzasadnia swe tezy i odpowiedzi, proponuje oryginalne podejście do problematyki

#### UMIEJĘTNOŚCI:

Praca z tekstem oceniana jest jak wyżej.

#### KOMPETENCJE SPOŁECZNE

2 – student nie bierze udziału w dyskusjach, albo narusza normy społeczne obowiązujące podczas dyskusji

3 – student bierze udział w dyskusjach, nie narusza norm społecznych obowiązujących podczas dyskusji

4 – student jest inicjatorem dyskusji

5 – student inicjuje dyskusje, wskazuje na ich wagę w życiu społecznym, osadza je w szerszym tle życia codziennego i praktyki naukowej

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

#### VIII. Literatura

Literatura podstawowa
T. Merricks, Truth and Ontology
D. Armstrong, Truth and Truthmakers
Literatura uzupełniająca
A. Newman, The Correspondence Theory of Truth

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Główne nurty w filozofii prawa
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Main trends in Philosophy of Law
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Katarzyna Stępień
---------------------------------------------	---------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	I	2

Wymagania wstępne	W1-Podstawowa wiedza z zakresu filozofii prawa, filozofii praw człowieka, a także z historii filozofii, metafizyki i antropologii oraz etyki ogólnej W2-Umiejętność analizowania tekstów naukowych
-------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1-Prezentacja podstawowych nurtów w filozofii prawa z elementami metodologii i historii filozofii prawa
C2-Ukazanie integralnego i systemowego rozumienia prawa w kontekście jego racji i przyczyn
C3-Ukazanie specyfiki filozoficznoprawnych uzasadnień porządku prawnego

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Student zna podstawy metodologii filozofii prawa, w tym metody filozoficznego wyjaśniania faktu prawa (szczególnie metodę metafizycznego uniesprzeczniania) oraz podstawową terminologię filozoficzną z filozofii prawa	W03 W04
W_02	Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu filozofii prawa oraz z wybranych nurtów filozofii prawa	W05 W06
W_03	Student ma wiedzę na temat roli danych koncepcji prawa w życiu kultury i społeczeństwa, potrafi wskazać konsekwencje przyjętych rozwiązań w prawie dla życia kulturowego	W09
<b>UMIĘJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy z filozofii prawa, nauk prawnych, antropologii i filozofii kultury	U04

U_02	Student potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	U11
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Student ma świadomość roli filozofii prawa i potrzeby wyjaśniania fenomenu prawa w życiu kultury i dla zachowania dziedzictwa oraz potrzebę dbałości o zasady etyki w dziedzinie prawa i dorobek zawodu filozofii prawa zdolnej wskazywać najgłębsze podstawy prawa	K03
K_02	Student jest otwarty na udział w życiu społecznym i gotowy do udziału w wydarzeniach kultury oraz zainteresowany trendami filozoficznymi i kulturalnymi, a w szczególności na polu filozofii prawa	K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

W ramach konwersatorium omawiane są następujące grupy zagadnień: 1) Tytułem wprowadzenia: status metodologiczny filozofii prawa i jej specyfika na tle szczegółowych nauk prawnych; filozofia prawa - miejsce wśród innych dyscyplin filozoficznych; sytuacja filozofii prawa - polskie doświadczenia; 2) Typologia nurtów i osie sporów (pozytywizm prawniczy - koncepcje prawa naturalnego); 3) Charakterystyka reprezentatywnych nurtów pozytywizmu prawniczego (J. Austin, H. Hart, H. Kelsen i in.) i iusnaturalizmu (materialne i proceduralne koncepcje) i in. (realizm prawny); 4) Specyfika analogicznej koncepcji prawa naturalnego

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Karta oceny pracy w grupie
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

Na ocenę niedostateczną:

W-Student nie posiada podstawowej wiedzy na temat filozofii prawa

U-Student nie potrafi analizować i nie rozumie podstawowych treści z dziedziny filozofii prawa

K-Student nie angażuje się w zdobywanie wiedzy, nie wywiązuje się z podjętych na zajęciach zobowiązań

Na ocenę dostateczną:

W-Student posiada elementarną wiedzę na temat filozofii prawa

U-Student w stopniu dostatecznym analizuje i rozumie treść przedmiotu

K-Student uczestniczy w zajęciach, angażuje się w stopniu dostatecznym w prace grupy

Na ocenę dobrą:

W-Student posiada uporządkowaną wiedzę z filozofii prawa

U-Student potrafi zaprezentować posiadaną wiedzę, a także w sposób poprawny z niej korzysta w trakcie zajęć

K-Student aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy

Na ocenę bardzo dobrą:

W-Student ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę z filozofii prawa

U-Student ma opanowane narzędzia analizy i syntezy posiadanej wiedzy

K-Student w sposób aktywny uczestniczy w zajęciach, pogłębia i doskonali swoje postawy

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

#### VIII. Literatura

<b>Literatura podstawowa</b>
M. A. Krąpiec, Człowiek i prawo naturalne, Lublin 1993 Cz. Martyniak, Dzieła, t. 1, Lublin 2005 M. Piechowiak, Filozofia praw człowieka, Lublin 1999
<b>Literatura uzupełniająca</b>
J. Hervada, Historia prawa naturalnego, tłum. A. Dorabalska, Kraków 2013 J. Stelmach, R. Sarkowicz, Filozofia prawa XIX i XX wieku, Kraków 1998 J. M. Kelly, Historia zachodniej filozofii prawa, tłum. D. Pietrzyk-Reeves, Ł. Słoniowski, R. Olszowski, M. Kunecka, M. Modrzejewska, R. Lis, A. Krzynówek, Kraków 2006

**KARTA PRZEDMIOTU****I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Główne nurty w historii filozofii
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Main topics in history of philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Anna Palusińska
---------------------------------------------	-------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	45	I-II	6

Wymagania wstępne	brak
-------------------	------

**II. Cele kształcenia dla przedmiotu**

C1: zapoznanie z głównymi nurtami i stanowiskami w dziejach filozofii zachodniej
C2: zapoznanie z terminologią filozoficzną głównych nurtów filozofii zachodniej

**III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Student zna podstawowe zagadnienia i stanowiska sformułowane w dziejach filozofii zachodniej	K_W05
W_02	Student zna podstawowe terminologię filozoficzną właściwą głównym nurtom w dziejach filozofii zachodniej	K_W03
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poznanej terminologii filozoficznej	K_U06
U_02	Student posiada umiejętność analizy i interpretacji tekstu filozoficznego i zawartych w nim argumentów	K_U05
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Student gotów jest do krytycznej oceny posiadanej wiedzy w świetle nabytej wiedzy o głównych nurtach filozoficznych	K_K05

**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

Filozofia presokratyków
-------------------------



Sokrates i sokratycy Platon Arystoteles Szkoły hellenistyczne Filozofia późnej starożytności Powstanie, rozkwit i upadek scholastyki: św. Anzlem, św. Tomasz, W. Ockham Powstanie nowoczesnego przyrodoznawstwa i jego filozoficzne znaczenie Filozofia Kartezjusza Metafizyka Leibniza Kantowska krytyka metafizyki Pozytywizm Filozofia S. Kierkegaarda Filozofia F. Nietzschego E. Husserl i powstanie fenomenologii Filozofia M. Heideggera B. Russell i powstanie filozofii analitycznej Filozofia L. Wittgensteina
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Praca z tekstem	Kolokwium	Uzupełnione i ocenione kolokwium
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Obserwacja	Raport
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport

**VI. Kryteria oceny, wagi**

Oceny z kolokwium (80%)  
 Aktywność na zajęciach (20%)

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>45</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>135</b>

**VIII. Literatura**

<b>Literatura podstawowa</b>
W. Tatarkiewicz, Historia filozofii, t.1-3 (różne wydania). A. Kenny, Krótka historia filozofii zachodniej, Warszawa 1999. J. Bocheński, Zarys historii filozofii, Kraków 1993.
<b>Literatura uzupełniająca</b>

*Opisy przedmiotu \_Filozofia II stopnia \_Rok\_I*

Platon, Obrona Sokratesa  
Kartezjusz, Medytacje o pierwszej filozofii  
Leibniz, Monadologia  
Kant, Krytyka czystego rozumu  
Kierkegaard, Wprawki do chrześcijaństwa  
Nietzsche, Wiedza radosna  
Husserl, Filozofia jako ścisła nauka  
Heidegger, Pytanie o technikę  
Wittgenstein, Tractatus Logico-Philosophicus

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Główne pojęcia i współczesne teorie etyczne
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The main concepts and contemporary ethical theories
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Wojciech Lewandowski
---------------------------------------------	-------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	15	II	2

Wymagania wstępne	Znajomość głównych teorii etycznych oraz podstawowych dyskusji wokół nich
-------------------	---------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przegląd współczesnych hybrydowych teorii etycznych
C2. Analiza argumentów związanych z budowaniem, stosowaniem i oceną hybrydowych teorii etycznych

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Student zna główne cechy konsekwencjalnych i niekonsekwencjalnych teorii etycznych oraz dyskusje wokół nich prowadzące do postulatu sformułowania hybrydowych teorii etycznych.	K_W01, K_W03, K_W04
W_02	Student zna główne sposoby budowania teorii hybrydowych w etyce oraz argumenty formułowane w dyskusji nad nimi.	K_W02, K_W05
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student posiada umiejętność krytycznej analizy argumentów dotyczących budowania, stosowania i oceny hybrydowych teorii etycznych.	K_U02, K_U05, K_U11
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Student jest gotów do dyskusji nad rolą i implikacjami współczesnych teorii etycznych w życiu społecznym.	K_K02, K_K03, K_K05

## IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Teorie hybrydowe w etyce, metaetyce i etyce społecznej
2. Główne cechy konsekwencjalnych i niekonsekwencjalnych teorii etycznych
3. Kontekst powstania współczesnych teorii hybrydowych w etyce
4. Przegląd sposobów budowania teorii hybrydowych (R.M. Hare, B. Hooker, S. Scheffler, D. Cummiskey, D. Parfit, K. Saja)

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwersatoryjny	praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Dyskusja	obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	praca pisemna	Karta oceny pracy w grupie
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

**Zaliczenie na ocenę:** praca pisemna 50%, udział w dyskusji 50%

##### Ocena niedostateczna:

W: Student nie posiada podstawowej wiedzy dotyczącej dyskusji wokół współczesnych etycznych teorii hybrydowych; nie zna podstawowej literatury dotyczącej omawianego zagadnienia

U: Student nie potrafi odtworzyć argumentacji formułowanej w dyskusji nad etycznymi teoriami hybrydowymi. Nie potrafi sformułować argumentu na rzecz lub przeciwko wybranym teoriom etycznym.

K: Student nie wykazuje zainteresowania samodzielnym formułowaniem propozycji rozwiązań diskutowanych problemów;

##### Ocena dostateczna:

W: Student posiada nieuporządkowaną wiedzę na temat współczesnych etycznych teorii hybrydowych; zna wybrane sposoby budowania tych teorii i argumenty w dyskusji nad nimi.

U: Student potrafi przytoczyć ogólne argumenty obecne w dyskusji nad teoriami hybrydowymi.

K: Student wykazuje zainteresowanie próbą niesamodzielnego sformułowania propozycji rozwiązań diskutowanych problemów

##### Ocena dobra:

W: Student posiada uporządkowaną wiedzę temat współczesnych etycznych teorii hybrydowych; zna omówione sposoby budowania tych teorii i argumenty w dyskusji nad nimi.

U: Student potrafi przytoczyć szczegółowe argumenty obecne w dyskusji nad teoriami hybrydowymi; potrafi samodzielnie dokonać ich analizy.

K: Student wykazuje zainteresowanie próbą samodzielnego sformułowania propozycji rozwiązań dyskutowanych problemów oraz próbą ich obrony w dyskusji z innymi.

**Ocena bardzo dobra:**

W: Student posiada pogłębioną wiedzę na temat współczesnych etycznych teorii hybrydowych; zna omówione sposoby budowania tych teorii i argumenty w dyskusji nad nimi.

U: Student potrafi dokonać wszechstronnej analizy argumentów w dyskusji nad teoriami hybrydowymi.

K: Student jest gotów do pogłębionej dyskusji nad rolą współczesnych teorii etycznych

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>15</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>45</b>

**VIII. Literatura**

<b>Literatura podstawowa:</b>
1. K. Saja, Etyka normatywna. Między konsekwencjalizmem a deontologią, Universitas 2015. 3. D. Parfit, On what matters, vol. 1-2, Oxford University Press 2011. 4. S. Scheffler, The rejection of consequentialism. Philosophical investigation of the considerations underlying rival moral conceptions, Oxford University Press 1982. 5. R.M. Hare, Myślenie moralne. Jego płaszczyzny, metody, istota. Aletheia 2001. 6. B. Hooker, Ideal code, real world, Clarendon Press 2000. 7. D. Cummiskey, Kantian consequentialism, Oxford University Press 1996. 8. D. Portmore, Consequentialising moral theories, „Pacific Philosophical Quarterly” 88 (2007): 39-73.
<b>Literatura uzupełniająca:</b>
1. S. Janeczek, A. Starościc (red.) Etyka. Część 1. Koncepcje etyki. Dydaktyka filozofii, tom V, Wydawnictwo KUL 2016. 2. J. Ziobrowki (red.), Etyka u schyłku drugiego tysiąclecia, Scholar 2013. 3. P. Łuków, Powinność i dobro. Wątpliwy deontologizm Kanta, „Etyka” 35 (2002): 141-56

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Historia filozofii starożytnej i średniowiecznej</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of Ancient and Medieval Philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Agnieszka Kijewska
---------------------------------------------	----------------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
seminarium	120	I-IV	20

Wymagania wstępne	1. Wiedza z historii filozofii starożytnej i średniowiecznej. 2. Umiejętność krytycznego myślenia i oceny teorii filozoficznych. 3. Gotowość zdobywania wiedzy
-------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 Przygotowanie rozpraw magisterskich i doktorskich.
C2 Poszerzenie wiedzy z historii filozofii średniowiecznej.
C3 Nauka analizy tekstu filozoficznego.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Ma świadomość wagi i specyfiki badań historyczno - filozoficznych dla efektów w innych dziedzinach filozoficznych i nie tylko, np. w legislacji, w pedagogice itd.	K_W01
W_05	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne i współczesne stanowiska w zakresie subdyscyplin filozofii. Zna specyfikę metody badań historyczno – filozoficznych, np. zna specyfikę metod G. Reale’go, E. Gilsona, S. Swieżawskiego, F. van Steenberghena i rozumie różnice w podejściu metodologicznym tych badaczy.	K_W02 K_W05
W_07	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych, np. dialog [Platon, Augustyn „Soliloquia”], komentarz [komentarze do „Corpus Dionysiacum” Hugona ze św. Wiktora, Tomaszai in.], summa	K_W07 K_W06

	[Akwinaty „Przeciw poganom”, „Summa teologii”] itd. Potrafi formułować i rozwiązywać problemy z zakresu historii filozofii w oparciu o analizę kontekstu historycznego danego problemu i analizę tekstu.	
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_04	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z obszaru nauk humanistycznych, np. rozumie wpływ rozwiązań z zakresu filozofii na sztukę [np. Wpływ koncepcji estetycznych Ps. Dionizego na sztukę gotycką], literaturę [forma summ w dojrzałym średniowieczu, gdzie wypowiedź cechuje forma bezosobowa, w czasach nowożytnych od renesansu forma dzieł filozoficznych jest bardziej zindywidualizowana, a nawet osobista [Pascal].	K_U04
U_03	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, np. potrafi trafnie diagnozować zależność rozwiązań woluntarystycznych i intelektualistycznych w etyce od przyjętych założeń metafizycznych [Wpływ hierarchicznej wizji rzeczywistości Pseudo-Dionizego na filozofię moralną].	K_U03
U_02	Posiada pogłębione umiejętności badawcze obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych. Potrafi stosować metody porównawcze, umie dostrzec zależności i oryginalność danego myśliciela, np. Pseudo-Dionizy Areopagita a Jan Szkot Eriugena; Bonawentura a św. Augustyn; św. Tomasz i Albert i Arystoteles itd.	K_U07
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_02	Potrafi dokonać pogłębionej analizy sytuacji i problemów w oparciu o nabytą wiedzę filozoficzną, np. w zakresie współcześnie toczących się dyskusji światopoglądowych, czym jest życie, kim jest człowiek, jaka jest funkcja państwa - ma perspektywę Platona, Augustyna czy Tomasza, by lepiej rozumieć pewne zjawiska ideowe i społeczne.	K_K02
K_03	Potrafi uzasadnić rolę filozofii i odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe, np. rozumie, że przyjęcie określonych rozwiązań filozoficznych rodzi określone konsekwencje kulturowe [sofistyczny relatywizm epistemiczny i etyczny a platoński idealizm].	K_K03
K_02, K_03	Potrafi prezentować wyniki swoich badań i bronić zasadności własnej argumentacji. Umie docenić racjonalność i rzeczowość danej argumentacji.	K_K02 K_K04 K_K01, K_K05

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Starożytne źródła filozofii średniowiecznej i drogi jej przenikania. 2. Struktura filozofii średniowiecznej: jej podział. 3. Miejsce i rola neoplatonizmu Dionizjańskiego w wiekach średnich. 4. Tradycja komentarzy do Pseudo-Dionizego.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01, W_05, W_07	4 -analiza tekstu,	Praca pisemna: praca magisterska	Protokół, tekst prac,
W_01, W_05, W-07	17 – praca badawcza pod kierunkiem	Praca pisemna: praca magisterska	Protokół, tekst pracy
W_01, W_05, W_07	27 – wykład konwersatoryjny		Protokół,
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_02	4-analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_03	22 – praca z tekstem	Prace pisemne, zapis dyskusji	oceniony tekst pracy
U_04	8 – dyskusja, 24- rozmowa sokratyczna	Zapis dyskusji, prace pisemne	Protokół, oceniony tekst pracy
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_02	13 – metoda problemowa, 8 – dyskusja	Prezentacja	Protokół, obserwacja
K_03	8 – dyskusja, 24 – rozmowa sokratyczna	Prezentacja	Protokół, obserwacja
K_04	29 - Uczestnictwo w życiu kulturalnym	Aktywny udział	Sprawozdanie

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

**BRAK ZALICZENIA:** WIEDZA- student nie posiada podstawowej wiedzy na temat filozofii średniowiecznej, jej przedstawicieli, głównych nurtów i problemów; UMIEJĘTNOŚCI – student nie potrafi analizować tekstu i nie rozumie podstawowych treści zajęć; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy i posługiwać się nimi; KOMPETENCJE – student nie jest zainteresowany przedmiotem, nie umie i nie chce uczestniczyć w różnej formie w życiu kulturalnym, filozoficznym i społecznym; opuszcza zajęcia (więcej niż 2 razy).

**ZALICZENIE: OCENA 5 – WIEDZA –** student ma ugruntowaną i usystematyzowaną wiedzę na temat filozofii średniowiecznej i jej specyfiki; UMIEJĘTNOŚCI – potrafi posługiwać się terminologią filozoficzną, samodzielnie identyfikuje problemy i je rozwiązuje; samodzielnie analizuje teksty naukowe i przygotowuje pisemne wypowiedzi; aktywnie uczestniczy w zajęciach i nie opuszcza ich; KOMPETENCJE -student jest zaangażowany w proces samokształcenia, rozumie potrzebę ochrony dziedzictwa kulturowego; uczestniczy aktywnie w życiu filozoficznym i kulturalnym.

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>120</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>480</b>

#### VIII. Literatura



**Podstawowa:**

E. Gilson, „Historia filozofii chrześcijańskiej w wiekach średnich”, Warszawa 1987.

F. Van Steenberghen, „Filozofia w wieku XIII”, Lublin 2005.

A. Kijewska (red.), „Przewodnik po filozofii średniowiecznej”, Kraków 2011.

Pseudo-Dionizy Areopagita, „Pisma teologiczne”, tłum. M. Dzielska, Kraków 2005.

**Uzupełniająca:**

Bonawentura, „Soliloquium”, Hugo ze św. Wiktora, „Super Ierarchiam S. Dionysii”.

T. Stępień, „Pseudo-Dionizy Areopagita. Chrześcijanin i platonik”, Warszawa 2010.

G. Shaw, „Neoplatonic Theurgy and Dionysius the Areopagite”, *Journal of Early Christian Studies* 7 (1999), pp. 573-599.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Historia relacji między naukami przyrodniczymi i filozofią</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The history of relations between science and philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Zenon Roskal
---------------------------------------------	----------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	I	4

Wymagania wstępne	
-------------------	--

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Ukazanie dynamiki relacji między naukami przyrodniczymi a filozofią w świetle koncepcji faktów filozoficznych i przyrodniczych (naukowych) oraz poznania (bez)pośredniego
C2. Ukazanie zależności koncepcji filozoficznych od stanu wiedzy naukowej w danym okresie historycznym oraz dyskusja koncepcji epistemologii historycznej i roli nauki we współczesnym świecie.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Ma wszechstronną znajomość i pogłębione zrozumienie roli refleksji filozoficznej w kształtowaniu paradygmatu badawczego nauki.	W01
W_02	Ma poszerzoną wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk szczegółowych (m.in. fizyka, astronomia) oraz o specyfice metodologicznej filozofii w różnych okresach historycznych.	W02
W_04	Zna terminologię filozoficzną w języku angielskim z zakresu filozofii nauki.	W04
W_05	Ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą współczesne koncepcje z zakresu filozofii nauki.	W05
<b>UMIĘJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Posiada pogłębione umiejętności badawcze obejmujące analizę prac takich autorów jak D. Shapere i J. Maritain.	U02
U_02	Umie dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy tekstu filozoficznego, streszcza i analizuje argumenty filozoficzne za	U05

	istnieniem bezpośredniego poznania, identyfikuje kluczowe koncepcje obserwacji bezpośredniej.	
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Jest zdolny do uczestnictwa w życiu kulturalnym, korzystając z Internetu, interesuje się aktualnymi wydarzeniami i trendami filozoficznymi zorientowanymi na eksplorację problemu obserwacji bezpośredniej.	K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Nauki przyrodnicze i filozofia w dziejach (geneza nauki i koncepcje filozofii). 2. Istota i typy poznania bezpośredniego (filozoficzne koncepcje obserwacji bezpośredniej, problem mediatorów i przeszkód poznawczych). 3. Koncepcje faktów filozoficznych i faktów naukowych (egzemplifikacje w neotomizmie i scjentyzmie). 4. Krytyka nauki we współczesnej filozofii (instrumentalizacja rozumu i opresyjna rola nauki we współczesnym świecie).
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
<b>WIEDZA</b>			
W_01	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_02	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_03	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_04	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_05	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
<b>UMIĘTNOŚCI</b>			
U_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
U_02	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie

#### VI. Kryteria oceny

Na ocenę 5: Student/ka ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w trakcie zajęć; jest dobrze zorientowany w aktualnej literaturze przedmiotu.

Na ocenę 4: Student/ka posiada uporządkowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień.

Na ocenę 3: Student/ka posiada ogólną orientacją dotyczącą zagadnień przedstawionych w trakcie konwersatorium.

Na ocenę 2: Student/ka nie posiada podstawowej wiedzy odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Nie zna aktualnej literatury przedmiotu.

Umiejętności

Na ocenę 5: Student/ka bardzo dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i potrafi zająć krytyczne stanowisko w odniesieniu do zagadnień poruszanych w trakcie konwersatorium; wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i

narzędzi pracy. Potrafi dobrze posługiwać się nimi.

Na ocenę 4: Student/ka dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i dobrze radzi sobie z krytycznym odnoszeniem się do poglądów dotyczących poruszanych kwestii; Wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy, potrafi posługiwać się nimi.

Na ocenę 3: Student/ka w niewielkim stopniu rozumie podstawowe treści zajęć i zaledwie wystarczająco radzi sobie z krytycznym odniesieniem się do poglądów dotyczących poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

Na ocenę 2: Student/ka nie rozumie podstawowych treści zajęć lub nie potrafi krytycznie analizować poglądów odnoszących się do poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

#### Kompetencje społeczne

Na ocenę 5: Student/ka wykazuje zaangażowanie i aktywność w zajęciach, z własnej inicjatywy pogłębia i doskonali posiadaną wiedzę i umiejętności. Efektywnie korzysta z dostępnej najnowszej literatury.

Na ocenę 4: Student/ka aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i umiejętności. Chętnie angażuje się w dyskusje.

Na ocenę 3: Student/ka uczestniczy w zajęciach, ale jego postawa jest bierna, pozbawiona kreatywności i zaangażowania. W małym stopniu angażuje się w dyskusje i korzysta z dostępnej literatury przedmiotu.

Na ocenę 2: Student/ka nie angażuje się we własny proces zdobywania wiedzy, nie wywiązuje się ze stawianych mu celów i zadań, nie angażuje się w dyskusje stawianych problemów.

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>90</b>

#### VII. Literatura

**Literatura podstawowa:** D. Shapere, *The Concept of Observation in Science and Philosophy*, „Philosophy of Science” 49 (1982), s. 485- 525; M. Czarnocka, *Obserwacja bezpośrednia*, „Studia Filozoficzne” 1 (1990), ss. 155-166; J. Dębowski, *Bezpośredniość poznania. Spory – dyskusje - wyniki*, Lublin 1999, ss. 149-313; J. Surman, *Posłowie. Hans-Jörg Rheinberger i historyczna epistemologia* [w:] H.J. Rheinberger, *Epistemologia historyczna*, tłum. J. Surman, Warszawa: Oficyna Naukowa Elżbieta Nowakowska-Sołtan 2015, s. 293–310; P. Duchliński, *Heurystyczna rola obrazów świata w przyjmowaniu faktów filozoficznych*, „Rocznik Filozoficzny Ignatianum” 22 (2016), ss. 139-178; M. Czarnocka, *O krytyce nauki*, „Filozofia i Nauka” 5 (2017), ss. 197-215; B. Żukowski, *Subiektywizacja percepcji zmysłowej i dwa modele idealizmu w filozofii wczesnonowożytnej*, „Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria” 29 nr 3 (2020), 146-161.

**Literatura uzupełniająca:** J. Domański, *Metamorfozy pojęcia filozofii* (tłum. pol. Z. Mroczkowska, M.

Bujko), Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN 1996; L. Zmud, *Plato as „Architect of Science“*, „Phronesis“ 43 nr 3 (1998), s. 211-244; F. M. Cornford, *Czy filozofia jońska była naukowa?* (tłum. W. Wrotkowski) „Przegląd filozoficzny” Nowa Seria 10 nr 2 (2001), s. 5-15; A. Lemańska, *Zagadnienie faktów naukowych i filozoficznych* [w:] G. Bugajak, A. Latawiec (red.), *Myśl filozoficzna Księdza Profesora Kazimierza Klósaka*, Warszawa 2004, s. 83-98; R. Sharples (ed.), *Philosophy and the Sciences in Antiquity*, Aldershot: Taylor & Francis Ltd 2005; B. Falkenburg, *Particle Metaphysics: A Critical Account of Subatomic Reality*, Berlin- Heidelberg 2007, s. 68-69; A. Dąbrowski, *O pewnych różnicach między filozofią i nauką*, [w:] M. Woźniczka, A. Marek-Bieniasz, *Filozofia i nauki przyrodnicze. Od Physis do methaphysis u anthropos*, Częstochowa 2012, s. 133-147; M. Czarnocka, *Nauka konstytuowana przez interesy. O koncepcji Jürgena Habermasa*, „Filozofia i Nauka” 4 (2016), ss. 61-80; D. Mączka, *Wielokulturowość a nauka*, „Politeja”, 4 (2019), ss. 5-18.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Język łaciński dla filozofów
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Latin Language for Philosophers
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	j. polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Andrzej Stefańczyk
---------------------------------------------	----------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
translatorium	30	II	3

Wymagania wstępne	Znajomość języka łacińskiego na poziomie podstawowym; przydatna znajomość któregoś języka nowożytnego - francuski, angielski, niemiecki, włoski, hiszpański.
-------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Dotarcie do źródeł myśli filozoficznej poprzez kontakt z tekstami oryginalnymi najważniejszych autorów średniowiecznych
C2. Zapoznanie uczestników z wybranymi tekstami filozoficznymi średniowiecza z podstawowych dziedzin filozofii.
C3. Pokazanie, w jaki sposób struktury języka wpływają na sposób myślenia i odwrotnie.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Zna terminologię filozoficzną w języku łacińskim, a także w jednym z języków nowożytnych, w bloku subdyscyplin 'historia filozofii'	K_W04
W_02	zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością intelektualną	K_W08
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Posiada poszerzoną umiejętność pisemnych tłumaczeń tekstu filozoficznego z różnych subdyscyplin filozoficznych z języka łacińskiego na poziomie B2+	K_U08
U_02	Ma umiejętności językowe w zakresie dyscyplin filozoficznych na poziomie B2+	K_U09
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Potrafi uzasadnić rolę języka łacińskiego w historii kultury europejskiej oraz rangę problemów filozoficznych na tle dziedzictwa intelektualnego Europy	K_K03

## IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

W ramach zajęć są analizowane klasyczne teksty w j. łacińskim z okresu starożytności [Cyceron, Seneka, Augustyn], średniowiecza [Anzelm, Tomasz z Akwinu] oraz czasów nowożytnych [Kartezjusz, Leibniz]; analiza tekstu polega najpierw na ustaleniu prawidłowego jego rozumienia od strony językowej, a w kolejnych etapach podejmowane są próby jego interpretacji filozoficznej oraz umieszczenie odczytanych treści w szerszym kontekście filozoficznym poprzez ukazanie istotnych związków z innymi powiązаныmi zagadnieniami.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	ocena pracy pisemnej
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	umiejętność analizy tekstu od strony językowej i filozoficznej	praca pisemna	ocena pracy pisemnej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	dyskusja	obserwacja	raport z obserwacji ; karta pracy studenta

#### VI. Kryteria oceny, wagi....

##### Ocena niedostateczna

(W) student nie zna terminologii filozoficznej w języku łacińskim, ani w żadnym z języków nowożytnych, w bloku subdyscyplin historia filozofii

(U) student nie posiada umiejętności pisemnych tłumaczeń tekstu z języka łacińskiego na poziomie B2+

(K) student nie potrafi uzasadnić roli języka łacińskiego w historii kultury europejskiej ani rangi problemów filozoficznych na tle dziedzictwa intelektualnego Europy

##### Ocena dostateczna

(W) student zna elementarną terminologię filozoficzną w języku łacińskim, a także w jednym z języków nowożytnych, w bloku subdyscyplin 'historia filozofii'

(U) student posiada w minimalnym stopniu umiejętność pisemnych tłumaczeń tekstu z języka łacińskiego na poziomie B2+

(K) student potrafi na elementarnym poziomie uzasadnić rolę języka łacińskiego w historii kultury europejskiej oraz rangę problemów filozoficznych na tle dziedzictwa intelektualnego Europy

##### Ocena dobra

(W) student zna terminologię filozoficzną w języku łacińskim, a także w jednym z języków nowożytnych, w bloku subdyscyplin 'historia filozofii'

(U) student posiada umiejętność pisemnych tłumaczeń tekstu z języka łacińskiego na poziomie B2+

(K) student potrafi uzasadnić rolę języka łacińskiego w historii kultury europejskiej oraz rangę problemów filozoficznych na tle dziedzictwa intelektualnego Europy

**Ocena bardzo dobra**

(W) student biegle opanował terminologię filozoficzną w języku łacińskim, a także w jednym z języków nowożytnych, w bloku różnych subdyscyplin filozoficznych

(U) student posiada w wysokim stopniu umiejętność pisemnych tłumaczeń tekstu z języka łacińskiego na poziomie B2+

(K) student potrafi znakomicie uzasadnić rolę języka łacińskiego w historii kultury europejskiej oraz rangę problemów filozoficznych na tle dziedzictwa intelektualnego Europy

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>60</b>

**VIII. Literatura**

<b>Literatura podstawowa</b>
O. Jurewicz, L. Winniczuk, <i>Język łaciński. Podręcznik dla lektoratów szkół wyższych</i> , Warszawa 2020. D. Gwis, E. Jung-Palczewska, <i>Disce puer : podręcznik do łaciny średniowiecznej</i> , Warszawa 2000. E. Gilson, <i>Historia filozofii chrześcijańskiej w wiekach średnich</i> , Warszawa 1987. J. Pieper, <i>Scholastyka</i> , Warszawa 2000
<b>Literatura uzupełniająca</b>
<b>Słownik kościelny łacińsko-polski , red. A. Jugan</b>



## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Księga Pisma i Księga Natury w filozofii średniowiecznej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The Book of Scripture and the Book of Nature in Mediaeval philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Agnieszka Kijewska
---------------------------------------------	----------------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	II	2

Wymagania wstępne	1. Podstawowa wiedza historyczna. 2. Umiejętność krytycznego myślenia i oceny teorii filozoficznych. 3. Gotowość zdobywania wiedzy.
-------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 Przekazanie podstawowych wiadomości o chrześcijańskiej filozofii starożytnej (patrystyka) i średniowiecznej.
C2 Rola lektury tekstu filozoficznego w przekazie treści filozoficznych (czytanie jako ćwiczenie duchowe).
C3 Koncepcja natury jako tekstu.
C4 Praktyczne wprowadzenie w lekturę tekstów filozoficznych.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna i rozumie specyfikę filozofii starożytnej Grecji [resp. intelektualizm i uniwersalizm: Platon, Arystoteles, stoicy, Plotyn] oraz pewną nowość, które niesie ze sobą chrześcijaństwo w zakresie rozumienia świata, Boga i człowieka [nacisk na rolę woli u Boga i człowieka, stąd źródła późniejszego woluntaryzmu i indywidualizmu – Augustyn].	K_W01
W_02	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do teologii, nauk formalnych i szczegółowych oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii. Dysponuje znajomością średniowiecznego teologiczno – filozoficznego paradygmatu rozumienia świata materialnego jako refleksu	K_W02

	świata duchowego (boskiego), czyli świata jako symbolu i znaku Boga; ten element wydaje się zasadniczy jako klucz tych zajęć.	
W_03	Zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych, np. neoplatońskie pojęcia, 'hypostasis', 'theosis' itp. Zna i rozumie specyfikę neoplatonizmu w formule chrześcijańskiej czerpiącej swoje źródła od Dionizego Areopagity u takich myślicieli jak np.: Eriugena.	K_W03
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Posiada umiejętność analizy historycznej i filozoficznej systemów i tekstów starożytnych i średniowiecznych pod kątem odkrywania zależności danych myślicieli od siebie oraz ich oryginalności w zakresie określonych rozwiązań, np. wpływ myśli Dionizego Areopagity i Grzegorz z Nisy na filozofię Eriugeny.	K_U04
U_02	Umie dobrać narzędzia do interpretacji i analizy tekstu filozoficznego, streszcza i krytycznie analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia oraz ich konsekwencje. Potrafi trafnie skonfrontować systemy danych myślicieli i wskazać zależności, np. wpływ neoplatonizmu na Pseudo Dionizego i recepcja jego filozofii przez Eriugenę.	K_U05
U_03	Posiada umiejętność pisania streszczeń oraz prostych rozprawek w języku polskim. Potrafi dokonać adekwatnej analizy i syntezy w wypowiedzi ustnej i pisemnej, np. potrafi w oparciu o posiadane sprawności napisać recenzję artykułu.	K_U07
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Potrafi dokonać analizy problemów i trafnie diagnozować clou danego zagadnienia. Umie dostrzec w określonych rozwiązaniach praktycznych [prawnych, obyczajowych] ich założenia teoretyczne.	K_K02
K_02	Potrafi uzasadnić swoje twierdzenia i rozumie rolę i znaczenie filozofii dla kultury; umie dostrzec zależności przyjętych tez teoretycznych dla rozwiązań praktycznych.	K_K03
K_03	Potrafi prezentować wyniki swoich badań i bronić zasadności własnej argumentacji. Umie docenić racjonalność i rzeczowość danej argumentacji.	K_K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Charakterystyka okresu starożytności chrześcijańskiej i średniowiecza: podziały, nurty, zagadnienia, postaci; 2. Typy neoplatonizmu średniowiecznego i ich charakterystyka: Augustyński, Dionizjański i Boecjański. 3. Eriugena jako przedstawiciel neoplatonizmu Dionizjańskiego. 4. Badanie natury i Biblii jako tekstu (dzieje tej metafory); 5. Wspólna lektura fragmentów tekstu „Periphyseonu” Eriugeny.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
---------------	--------------------------------------	--------------------------------------	----------------------------------------

WIEDZA			
W_01, W_02, W_03	Praca z tekstem,	Kolokwium, dyskusja, praca	Protokół, tekst prac,
W_01, W_02, W_03	Wykład konwersatoryjny	Kolokwium, test	Protokół, teksty kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
U_05	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_06	Dyskusja, metoda metaplanu (mapy myśli), rozmowa sokratyczna	Prace pisemne, zapis dyskusji	Protokół, oceniony tekst pracy
U_04	Dyskusja, rozmowa sokratyczna	Zapis dyskusji, prace pisemne	Protokół, oceniony tekst pracy
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_02	Metoda problemowa, dyskusja	Prezentacja	Protokół, obserwacja
K_03	Dyskusja, rozmowa sokratyczna	Prezentacja	Protokół, obserwacja
K_04	Uczestnictwo w życiu kulturalnym	Aktywny udział	Sprawozdanie

## VI. Kryteria oceny, wagi...

**OCENA 2:** WIEDZA- student nie posiada podstawowej wiedzy na temat chrześcijańskiej filozofii starożytnej i filozofii średniowiecznej, jej przedstawicieli, głównych nurtów i problemów; UMIEJĘTNOŚCI – student nie potrafi analizować tekstu i nie rozumie podstawowych treści zajęć; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy i posługiwać się nimi; KOMPETENCJE – student nie jest zainteresowany przedmiotem, nie umie i nie chce uczestniczyć w różnej formie w życiu kulturalnym, filozoficznym i społecznym;

**OCENA 3:** WIEDZA – student posiada ogólną i podstawową wiedzę na temat chrześcijańskiej filozofii starożytnej i średniowiecznej, jej przedstawicieli, głównych nurtów i problemów; UMIEJĘTNOŚCI – student w minimalnym stopniu rozumie i analizuje treści zajęć; z pomocą prowadzącego rekonstruuje treść tekstu źródłowego i dokonuje jego analizy; KOMPETENCJE – mało zainteresowany przedmiotem, z niską świadomością potrzeby samokształcenia i uczestnictwa w życiu kulturalnym.

**OCENA 4** – WIEDZA – student posiada uporządkowaną wiedzę na temat chrześcijańskiej filozofii starożytnej i średniowiecznej, zna głównych filozofów starożytnych i ich twórczość; jest świadomy dyskusji i sporów filozoficznych; UMIEJĘTNOŚCI – student potrafi zaprezentować posiadaną wiedzę w mowie i piśmie; posługuje się terminologią filozoficzną, czyta ze zrozumieniem teksty naukowe i z pomocą prowadzącego rozwiązuje stawiane problemy; KOMPETENCJE – student jest zaangażowany w życie kulturalne i społeczne; rozumie potrzebę ochrony i rozwijania dziedzictwa kulturowego;

**OCENA 5** – WIEDZA – student ma ugruntowaną i usystematyzowaną wiedzę na temat chrześcijańskiej filozofii starożytnej i średniowiecznej; UMIEJĘTNOŚCI – potrafi posługiwać się terminologią filozoficzną, samodzielnie identyfikuje problemy i je rozwiązuje; samodzielnie analizuje teksty

naukowe; KOMPETENCJE -student jest zaangażowany w proces samokształcenia, rozumie potrzebę ochrony dziedzictwa kulturowego; uczestniczy aktywnie w życiu filozoficznym i kulturalnym.

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

#### VIII. Literatura

<b>Literatura podstawowa</b>
A. Kijewska (red.), „Przewodnik po filozofii średniowiecznej od św. Augustyna do Joachima z Fiore”, Kraków 2011; Eriugena, „Komentarz do Ewangelii Jana z Homilią”, tłum. A. Kijewska, Kęty 2000 (Warszawa 2010); Kijewska A., „Eriugena”, Warszawa 2007.
<b>Literatura uzupełniająca</b>
Eriugena, „Periphyseon” t. 1-4, tłum. A. Kijewska (Kęty 2009-12). A. Kijewska, „Księga Pisma i Księga Natury. Heksaameron Eriugeny i Teodoryka z Chartres”, Lublin 1999.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Kulturowe uwarunkowania sporu o koncepcje nauki</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Cultural conditions of controversy about the conception of science
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Małgorzata Żak-Kulesza
---------------------------------------------	------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	II	2

Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość problematyki z zakresu dziejów nauki.
-------------------	------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C.1 poznanie różnych koncepcji nauki w perspektywie historycznej
C. 2 Nabycie umiejętności analizowania tekstów naukowych z zakresu omawianej problematyki
C.3 Nabycie umiejętności argumentacji, tworzenia syntez na podstawie tekstów naukowych i zdobytej wiedzy

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Rozróżnia podstawową terminologię oraz stanowiska metodologiczne i metody naukowe w zakresie dyscypliny (szczegółowo: historii filozofii) oraz terminologii (również w języku obcym) z zakresu przedmiotu zajęć	W_03; W_04
W_02	Rozpoznaje i prezentuje specyfikę historycznych stanowisk i metod badawczych	W_05; W_06
W_...	Ocenia aktualnie dyskutowane metody naukowe wykorzystywane w badaniu współczesnych zjawisk kulturowych.	W_09
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Potrafi dobrać i sklasyfikować pojęcia i problemy badawcze zespalaając wiedzę z zakresu innych pokrewnych-dyscyplin badawczych.	U_04
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		

K_01	Student jest gotów do podjęcia dyskursu naukowego jako reprezentant swojej dziedziny naukowej z zachowaniem etyki zawodowej i w poszanowaniu etosu zawodowego.	K_K03
K_02	Student jest gotów do uczestniczenia w życiu kulturalnym, jako ekspert w zakresie dyscypliny i podjęcia dyskusji na temat współczesnych zjawisk kulturowych, korzystając przy tym z nowoczesnych środków i metod wypowiedzi	K_03; K_K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Filozofia nauki  
 Podział nauk w ujęciu historycznym.  
 Kultura – jako przedmiot badań naukowych  
 Teorie metod naukowych w ujęciu historycznym.  
 Współczesne stanowiska wobec metod i koncepcji nauki

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Praca z testem	Praca pisemna (zadanie)	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Dyskusja	Obserwacja	Wypełniony raport z obserwacji
<b>UMIĘJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy
K_02	Praca w grupach	Słuchanie wypowiedzi i argumentacji studentów podczas zajęć	Notowana i oceniana aktywność studentów podczas zajęć

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

##### Na ocenę końcową z konwersatorium składają się:

- Praca pisemna referowana i przesłana do oceny: 50%
- Aktywny udział w zajęciach, dyskusjach, omawianiu tekstów odnotowywany przez prowadzącego w karcie przedmiotu: 30%
- Obecności na zajęciach (dozwolone 2 usprawiedliwione nieobecności) 20 %

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

#### VIII. Literatura

**Literatura podstawowa**

- S. Kamiński, Nauka i metoda. Pojęcie nauki i klasyfikacja nauk, Lublin 1992
- A. C. Crombie, Style myśli naukowej w początkach nowożytnej Europy, Warszawa 1994
- Ch. Van Doren, Historia wiedzy od zarania dziejów do dziś, Warszawa 1996,
- I in.

**Literatura uzupełniająca**

Konkretne pozycje bibliograficzne zostaną dostosowana do tematyki prac (referatów i prac pisemnych) podjętych przez studentów.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Logika
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Logic
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. Marcin Tkaczyk
---------------------------------------------	----------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
seminarium	120	I-IV	20

Wymagania wstępne	Znajomość logiki co najmniej na poziomie studiów licencjackich.
-------------------	-----------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przygotowanie przez studentów prac magisterskich.
C2. Analiza kluczowych pojęć i problemów logik filozoficznych.
C3. Przygotowanie studentów do samodzielnej pracy badawczej w zakresie logiki.
C4. Wykształcenie umiejętności odważnego bronięcia własnych poglądów i rzetelnego podejścia do poglądów odmiennych.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Student zna podstawową terminologię logiczną oraz metodologiczną w języku polskim i angielskim, swobodnie posługując się nią w odpowiednich kontekstach.	W03, W04
W_02	Student posiada na temat historii logiki, jej dziejów oraz stanowisk w filozofii matematyki. Potrafi wymienić największe osiągnięcia w dziedzinie logiki na świecie oraz w Polsce.	W05
W_03	Studenta zna i rozumie główne pojęcia oraz problemy dotyczące logiki filozoficznej w obszarze jej aktualnych problemów badawczych.	W06, W07
W_04	Student zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością intelektualną.	W08
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student potrafi analizować proste rozumowania, ustalając ich strukturę i oceniając poprawność. Wykorzystuje wiedzę oraz	U01, U02, U03



	argumenty zaczerpnięte z literatury przedmiotowej. Umie samodzielnie wyszukiwać i analizować literaturę w zakresie zadanego tematu.	
U_02	Student umie argumentować, stosując poprawną terminologię logiczną. Wykorzystuje wiedzę logiczną, formułuje własne poglądy krótkich streszczeniach oraz prostych rozprawach pisemnych, wykorzystując literaturę przedmiotową.	U06, U07
U_03	Student rozumie potrzebę uczenia się logiki przez całe życie, potrafi inspirować proces pogłębiania wiedzy logicznej u innych osób.	U10
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Praca w grupach w różnych rolach oraz prezentacja wyników prowadzonych badań przez innymi studentami i prowadzącym.	K02, K01, K05

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Omówienie kanonów rzetelności naukowej oraz wymogów stawianych pracy naukowej.
2. Omówienie metodyki pisania prac naukowych (konstrukcja pracy, sposoby sporządzania przypisów i bibliografii, treści niezbędne we wstępie i zakończeniu pracy).
3. Treści wyznaczone przez tematy prac dyplomowych.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01, W_02, W_03, W_04	Analiza tekstu - dyskusja	Praca pisemna	Praca magisterska
<b>UMIĘTNOŚCI</b>			
U_01, U_02, U_03,	Analiza tekstu - dyskusja	Praca pisemna	Praca magisterska
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Praca w grupach w różnych rolach	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupach

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

1. Obecność i aktywność na zajęciach;
2. Przygotowanie kolejnych etapów pracy dyplomowej: Semestr 1: Sformułowanie tematu pracy oraz przeanalizowanie literatury. Przedstawienie stanu badań w zakresie podjętym w pracy. Semestr 2: Przedstawienie planu pracy, wstępu i głównych pozycji bibliografii. Semestr 3: przedstawienie 2/3 zaplanowanej pracy. Semestr 4: Przedstawienie całości pracy.

#### ZALICZENIE:

WIEDZA: Student rozumie różnorodności obszarów i zagadnień badanych przez logikę. Wzajemne relacje i rolę w kształtowaniu kultury duchowej. Student ma pogłębioną wiedzę w zakresie

wyznaczonym przez tematykę seminarium/ tematykę jego pracy magisterskiej; zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji tekstu naukowego; zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością intelektualną;

**UMIEJĘTNOŚCI:** Student umie opracować stan badań na zadany temat i umie posługiwać się metodami logiki formalnej i metodologii nauk w rozwiązywaniu problemów w różnych dziedzinach wiedzy. Student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i doskonalić swoje umiejętności badawcze właściwe dla przedmiotu studiów. Student jest w stanie dyskutować problemy interdyscyplinarne ze szczególnym uwzględnieniem logicznych zależności między tezami i teoriami. Student umie analizować teksty naukowe, rekonstruując założenia, tezy i konsekwencje oraz sposób ich uzasadnienia. Student przygotowuje w ustalonym terminie pracę dyplomową, wyszukując, prawidłowo dobierając i wykorzystując źródła, w tym obcojęzyczne. Student jest w stanie prezentować i bronić tez postawionych w jego pracy dyplomowej.

**KOMPETENCJE SPOŁECZNE:** Student widzi potrzebę uczenia się przez całe życie. Wykazuje gotowość do pracy w grupie, w szczególności do zespołowego rozwiązywania zadań, merytorycznej dyskusji i krytycznej analizy tez. Student jest przygotowany do zespołowego stawiania problemów i proponowania rozwiązań. Student ma świadomość kulturowej doniosłości klasycznego pojmowania prawdy i racjonalnego uzasadnienia. Student wykazuje zainteresowanie bieżącymi trendami filozoficznymi, kulturowymi i światopoglądowymi; respektuje kanony rzetelności naukowej.

#### **BRAK ZALICZENIA:**

**WIEDZA:** Student nie różnorodności obszarów i zagadnień badanych przez logikę, wzajemnych relacji i roli w kształtowaniu kultury duchowej. Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie wyznaczonym przez tematykę seminariów/tematykę jego pracy magisterskiej. Student nie zna lub nie rozumie podstawowych zasad zarządzania własnością intelektualną;

**UMIEJĘTNOŚCI:** Student nie umie opracowywać stanu badań na zadany temat i nie umie posługiwać się metodami logiki formalnej i metodologii nauk. Student nie umie samodzielnie zdobywać wiedzy ani doskonalić swoich umiejętności badawczych. Student nie umie dyskutować problemów interdyscyplinarnych ani nie umie analizować tekstów naukowych; nie przygotowuje w ustalonym terminie prac dyplomowych lub ich uzgodnionych części; nie jest w stanie prezentować i bronić tez postawionych w jego pracy dyplomowej.

**KOMPETENCJE SPOŁECZNE:** Student nie wykazuje zrozumienia dla potrzeb uczenia się przez całe życie oraz nie wykazuje gotowości do pracy w grupie. Student nie wykazuje świadomości doniosłości klasycznego pojmowania prawdy ani racjonalnego uzasadnienia; nie wykazuje zainteresowania bieżącymi trendami filozoficznymi, kulturowymi i światopoglądowymi. Student nie respektuje kanonów rzetelności naukowej.

#### **VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>120</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>480</b>

**VIII. Literatura**

<b>Literatura podstawowa</b>
Literatura właściwa dla prowadzonych prac dyplomowych.
<b>Literatura uzupełniająca</b>

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Logiki nieklasyczne w analizie głównych problemów filozoficznych</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Non-classical Logics and Their Applications
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Anna Maria Karczewska
---------------------------------------------	--------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	II	2

Wymagania wstępne	Znajomość logiki klasycznej.
-------------------	------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie studenta z genezą, głównymi pojęciami, problemami i osiągnięciami logik nieklasycznych.
C2. Wykształcenie u studenta umiejętności krytycznej oceny użyteczności rachunków logicznych w rozwiązywaniu problemów filozoficznych.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Student zna filozoficzne założenia logiki klasycznej oraz główne logiki nieklasyczne.	K_W03, K_W05, K_W06, K_W07
W_02	Zna wybrane przykłady zastosowania logik nieklasycznych w analizie problemów filozoficznych	K_W03, K_W05, K_W06, K_W07
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student potrafi posługiwać się wybranymi logikami nieklasycznymi w analizie problemów filozoficznych.	KU02, KU04
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Student wykazuje gotowość do zespołowego rozwiązywania zadań i merytorycznej dyskusji.	KK05

## IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Zagadnienie zastosowania logiki; założenia filozoficzne logiki klasycznej; zagadnienie rewizji logiki;
--------------------------------------------------------------------------------------------------------

geneza logik nieklasycznych; wybrane logiki nieklasyczne a problemy filozoficzne (paradoksy, problem istnienia, dowodów na istnienie Boga, wolności, modalności).
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01,02	Wykład tradycyjny	Egzamin ustny	Ocena z egzaminu
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Wykład konwersatoryjny	Egzamin ustny	Ocena z egzaminu
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Wykład konwersatoryjny	Egzamin ustny	Ocena z egzaminu

## VI. Kryteria oceny, uwagi...

### Ocena niedostateczna (2):

WIEDZA: Student nie ma wymaganej wiedzy na temat założeń logiki klasycznej. Student nie ma elementarnej wiedzy o logikach nieklasycznych.

UMIEJĘTNOŚCI: Student nie potrafi analizować problemów filozoficznych przy pomocy omawianych logik nieklasycznych.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student nie angażuje się w proces kształcenia.

### Ocena dostateczna (3):

WIEDZA: Student opanował materiał dotyczący założeń logiki klasycznej. Student ma ogólne pojęcie o specyfice omówionych logik nieklasycznych.

UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi wskazać niektóre trudności związane z zastosowaniem logiki klasycznej.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student angażuje się w proces kształcenia.

### Ocena dobra (4):

WIEDZA: Wiedza studenta obejmuje całość przedstawionego materiału, ale może mieć braki w mniej ważnych szczegółach.

UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi analizować problemy filozoficzne przy użyciu omówionych logik nieklasycznych.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student angażuje się w proces kształcenia.

### Ocena bardzo dobra (5):

WIEDZA: Student ma ugruntowaną i uporządkowaną wiedzę, obejmującą całość przedstawionego materiału, i potrafi swobodnie korzystać z tej wiedzy w sytuacjach problemowych.

UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi analizować problemy filozoficzne przy użyciu omówionych logik nieklasycznych, dyskutować poprawność proponowanych w literaturze rozwiązań oraz przydatność rachunków logiki nieklasycznej do analizy problemów filozoficznych.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student wzorowo angażuje się w proces kształcenia.

### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

### VIII. Literatura

Literatura podstawowa: D. Bonevac, Deduction. Introductory Symbolic Logic, Blackwell Publishers Ltd., 2003. G. Priest, An Introduction to Non-Classical Logic, Cambridge 2001. G. Priest, Logic. Sterling [Nook Book], 2010. J. C. Beall, B. C. van Fraassen, Possibilities and Paradox. An Introduction to Modal and Many-Valued Logic, Oxford 2003. G. Malinowski, Logiki wielowartościowe, Warszawa 1990. M. Tkaczyk, Futura Contingentia, Lublin 2015.
Literatura uzupełniająca:

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Metafizyka i antropologia filozoficzna</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Metaphysics and Philosophical Anthropology
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Tomasz Duma
---------------------------------------------	-------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
seminarium	120	I-IV	20

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu głównych dyscyplin filozoficznych, w tym szczególnie z metafizyki i antropologii filozoficznej; ogólna znajomość metod filozoficznych i elementów metodologii metafizyki ogólnej i metafizyk szczegółowych; podstawowe umiejętności analizowania i komentowania tekstów filozoficznych.
-------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie z problematyką wyjaśniania i uzasadniania metafizycznego.
C2. Doskonalenie umiejętności analizy tekstu filozoficznego w aspekcie metafizycznym.
C3. Ćwiczenie w formułowaniu i prezentowaniu argumentacji metafizycznej i antropologicznej.
C4. Opanowanie techniki pisania tekstu filozoficznego oraz przygotowanie pracy magisterskiej.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Student zna główne metafizyczne interpretacje rzeczywistości, ich założenia i konsekwencje; ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę dotyczącą specyfiki poznania metafizycznego. Zna partykularne zagadnienia, którymi zajmuje się metafizyka ogólna i/lub antropologia filozoficzna, jest w stanie je uwzględnić i rozwijać w pracy badawczej.	W03
W_02	Zna podstawową terminologię metafizyczną i/lub antropologiczną w języku angielskim oraz w języku łacińskim.	W04
W_03	Posiada uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne, współczesne oraz najnowsze stanowiska światowe i rodzime w zakresie metafi-	W05

	zyki-ontologii oraz/lub antropologii filozoficznej; zna ich metodologię, ze szczególnym uwzględnieniem metody separacji oraz redukcji metafizycznej.	
W_04	Ma usystematyzowaną wiedzę szczegółową oraz znajomość problemów badawczych z zakresu metafizyki ogólnej oraz metafizyk szczegółowych.	W06
W_05	Zna metody analizy i systemowej interpretacji metafizycznych i/lub antropologicznych tekstów filozoficznych, zróżnicowanych pod względem stylu i gatunku, w których wyraża się refleksja poszczególnych myślicieli.	W07
W_06	Zna i rozumie podstawowe normy i zasady zarządzania własnością intelektualną obowiązujące w kontekście prowadzenia rzetelnych badań naukowych i odgrywające istotną rolę w przygotowywaniu naukowych prac pisemnych.	W08
<b>UMIĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i praktycznie wykorzystywać informacje dotyczące metafizyki i/lub antropologii filozoficznej z różnych źródeł drukowanych i elektronicznych oraz formułować na tej podstawie sądy krytyczne, np. potrafi korzystać z klasycznych dzieł filozoficznych znajdujących się w zbiorach internetowych z uwzględnieniem różnic w edycjach.	U01
U_02	Posiada pogłębione umiejętności badawcze obejmujące analizę klasycznych i współczesnych tekstów metafizycznych i/lub antropologicznych, dokonywanie syntezy różnych poglądów dotyczących rozumienia świata i/lub człowieka oraz dobór i konstruowanie odpowiednich narzędzi do badania rzeczywistości w aspekcie ogólnoegzystencjalnym. Potrafi stosować metodę metafizyki do oryginalnego rozwiązywania szczegółowych problemów filozoficznych oraz poprawnie opracowywać i prezentować wyniki swoich badań.	U02
U_03	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę w zakresie metafizyki ogólnej i metafizyk szczegółowych, poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową, twórczo wykorzystując zdobytą wiedzę dotyczącą filozoficznej analizy rzeczywistości.	U03
U_04	Potrafi dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy tekstu z zakresu metafizyki oraz antropologii filozoficznej, streszcza i analizuje argumenty metafizyczne, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz formułuje własne tezy.	U05
U_05	Potrafi dyskutować problemy z zakresu metafizyki i/lub antropologii filozoficznej, poprawnie argumentować w mowie i piśmie z wykorzystaniem terminologii metafizycznej i/lub antropologicznej, przedstawiać założenia innych autorów i konsekwencje wynikające z proponowanych przez nich rozwiązań, krytycznie oceniać własne tezy i formułować uzasadnione wnioski.	U06
U_06	Posiada pogłębioną umiejętność pisania streszczeń, recenzji i rozpraw z zakresu metafizyki i/lub antropologii filozoficznej w języku polskim z wykorzystaniem samodzielnie dobranej litera-	U07



	tury przedmiotu.	
U_07	Rozumie potrzebę doskonalenia i uczenia się przez całe życie, potrafi organizować proces uczenia się innych osób, np. poprzez znajomość struktury wykładu z metafizyki i/lub antropologii filozoficznej oraz szczegółowych zagadnień podejmowanych w ramach tych wykładów.	U10
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Absolwent zna metafizyczną strukturę przyczynowania sprawczego i celowego oraz etapy aktu decyzyjnego, dzięki czemu jest gotów do odpowiedniego określenia kolejności i wagi środków służących realizacji określonego przez siebie lub innych celu.	K01
K_02	Jest gotów do dokonania pogłębionej analizy rzeczywistości oraz samodzielnego (po zasięgnięciu opinii ekspertów) sformułowania propozycji rozwiązania problemów dotyczących rozumienia świata i człowieka.	K02
K_03	Jest gotów do uzasadniania w dyskusjach światopoglądowych i naukowych znaczenia filozofii dla ukształtowania się i zachowania dziedzictwa kulturowego Europy, ze szczególnym uwzględnieniem wkładu Lubelskiej Szkoły Filozoficznej w rozwój polskiej i światowej myśli metafizycznej. Jest gotowy do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: a) przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych w powiązaniu ze zdobytą uprzednio wiedzą z zakresu antropologii filozoficznej oraz etyki, b) dbałości o dorobek i tradycje polskiego środowiska filozoficznego.	K03
K_04	Jest gotowy do krytycznej oceny własnej wiedzy oraz otrzymywanych informacji dotyczących interpretacji świata, człowieka oraz kultury.	K05

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Seminarium podejmuje problematykę z zakresu metafizyki ogólnej oraz antropologii filozoficznej i ma na celu jej pogłębienie. Aktualne problemy dotyczące rozumienia świata, człowieka i ludzkiego działania poddaje się na seminarium wyjaśnieniu przy zastosowaniu metody badań metafizycznych. W ramach seminarium czytanie, komentowane i dyskutowane są teksty klasyczne i współczesne z dziedziny metafizyki oraz antropologii filozoficznej. Ustala się także tematy prac magisterskich, omawia zebraną bibliografię, sporządza plany pracy i regularnie referuje postępy w pisaniu pracy magisterskiej.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01, 03	Praca badawcza pod kierunkiem (praca seminaryjna)	Praca pisemna	Praca magisterska
W_02, 05	Praca z tekstem	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
W_04	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny / Raport z ob-

			serwacji
W_06	Studium przypadku ( <i>case study</i> )	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01, 02	Praca badawcza pod kierunkiem (praca seminaryjna)	Praca pisemna	Praca magisterska
U_03, 07	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
U_05	Rozmowa sokratyczna	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
U_04, 06	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01,03	Rozmowa sokratyczna	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
K_02, 04	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

20% – obecność na zajęciach, 20% – aktywny udział w dyskusjach nad tworzeniem pracy dyplomowej oraz problemami natury metafizycznej i/lub antropologicznej, 10% – tekst pracy pisemnej, 50% – przygotowywanie kolejnych fragmentów pracy dyplomowej.

#### Brak zaliczenia

(W) Student nie zna terminologii metafizycznej i/lub antropologicznej oraz nie posiada podstawowej wiedzy na temat głównych systemów metafizycznych, ich założeń i konsekwencji. Nie ma elementarnej wiedzy o specyfice poznania metafizycznego oraz zagadnieniach, którymi zajmuje się metafizyka i/lub antropologia filozoficzna.

(U) Student nie posiada podstawowych umiejętności badawczych. Nie potrafi stosować metody metafizyki do oryginalnego rozwiązywania szczegółowych problemów filozoficznych oraz poprawnie opracowywać i prezentować wyników swoich badań. Nie posiada umiejętności przygotowywania pracy pisemnej z zakresu metafizyki i/lub antropologii filozoficznej z wykorzystaniem literatury przedmiotu.

(K) Student nie jest gotowy do dokonania filozoficznej analizy rzeczywistości oraz samodzielnego sformułowania propozycji rozwiązania problemów dotyczących rozumienia świata i człowieka.

#### Zaliczenie

(W) Student dobrze zna terminologię metafizyczną i/lub antropologiczną oraz posiada wiedzę na temat głównych systemów metafizycznych, ich założeń i konsekwencji. Dobrze poznał specyfikę poznania metafizycznego oraz zagadnienia, którymi zajmuje się metafizyka i/lub antropologia filozoficzna.

(U) Student w zadowalającym stopniu wykazuje umiejętności badawcze obejmujące analizę klasycznych i współczesnych tekstów metafizycznych i/lub antropologicznych, syntezę różnych poglądów do-

tyczących rozumienia świata i/lub człowieka oraz dobór i konstruowanie odpowiednich narzędzi do badania rzeczywistości w aspekcie ogólnoegzystencjalnym. Potrafi stosować metody metafizyki do oryginalnego rozwiązywania szczegółowych problemów filozoficznych oraz poprawnie opracowywać i prezentować wyniki swoich badań. Dobrze opanował umiejętność przygotowywania pracy pisemnej z zakresu metafizyki i/lub antropologii filozoficznej z wykorzystaniem literatury przedmiotu.

(K) Student jest gotowy do dokonania pogłębionej analizy rzeczywistości oraz samodzielnego sformułowania propozycji rozwiązania problemów dotyczących rozumienia świata i człowieka.

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	120
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	480

#### VIII. Literatura

<b>Literatura podstawowa</b>
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. M.A. Krąpiec, S. Kamiński, <i>Z teorii i metodologii metafizyki, Dzieła IV</i>, Lublin 1994.</li> <li>2. M. A. Krąpiec, <i>Teoria analogii bytu</i>, Lublin 1993.</li> <li>3. A. Maryniarczyk, <i>Metoda metafizyki realistycznej</i>, Lublin 2005.</li> <li>4. Św. Tomasz z Akwinu, <i>In Librum Boethii De Trinitate</i>, q. V et VI.</li> <li>5. Św. Tomasz z Akwinu, <i>De Veritate</i>, q. I.</li> </ol>
<b>Literatura uzupełniająca</b>
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. E. Gilson, <i>Byt i istota</i>, Warszawa 1963.</li> <li>2. P. Jaroszyński, <i>Metafizyka czy ontologia</i>, Lublin 2011.</li> <li>3. S. Kamiński, <i>Filozofia i metoda. Studia z dziejów metod filozofowania</i>, Lublin 1993.</li> <li>4. S. Kamiński, On the Metaphysical Cognition. O poznaniu metafizycznym, trans. M. Stępień, Lublin 2020.</li> <li>5. S. Kamiński, On the Methods of Contemporary Metaphysics. Metody współczesnej metafizyki, trans. M. Stępień, Lublin 2019.</li> <li>6. M.A. Krąpiec, <i>Realizm ludzkiego poznania</i>, Lublin 1995.</li> <li>7. M.A. Krąpiec, <i>Struktura bytu</i>, Lublin 1995.</li> <li>8. J. Owens, <i>An Elementary Christian Metaphysics</i>, Houston 2008.</li> <li>9. W. Stróżewski, <i>Ontologia</i>, Kraków 2005.</li> <li>10. S. Swieżawski, <i>Z dziejów filozofii klasycznej</i>, Kraków 2000.</li> </ol>

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Metody badań naukowych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Methods of scientific research
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr hab. Dariusz Dąbek
---------------------------------------------	---------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	15	I	2

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza o nauce oraz umiejętność krytycznego myślenia i analizowania tekstów naukowych
-------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przedstawienie podstawowych typów rozumowań stosowanych w nauce
C2. Szczegółowa prezentacja metod i procedur naukotwórczych
C3. Eksplikacja struktury i dynamiki teorii naukowej

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	posiada wiedzę dotyczącą podstawowych metod badawczych i procedur naukotwórczych oraz ma wszechstronną znajomość i pogłębione zrozumienie roli refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury duchowej	K_W01
W_02	zna najważniejsze zagadnienia współczesnej filozofii nauki oraz specjalistyczną terminologię podstawowych systemów filozoficznych w języku polskim i angielskim	K_W03, K_W04
W_03	posiada pogłębioną świadomość ewoluowania wiedzy i temporalności nauki, ma uporządkowaną i ugruntowaną wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne i współczesne oraz najnowsze stanowiska światowe i rodzime w zakresie historii i metodologii nauki	K_W05
<b>UMIĘJĘTNOŚCI</b>		
U_01	potrafi analizować teksty naukowe, poprawnie stosować terminologię specjalistyczną, krytycznie oceniać argumenty, identyfikować ich założenia i konsekwencje, formułować wnioski	K_U05, K_U06

	oraz wyrażać i uzasadniać w mowie i piśmie własne poglądy	
U_02	umie stosować w dyskusji podstawowe typy rozumowań, uzasadniać i krytykować uogólnienia w świetle dostępnych świadectw i stosowanych w nauce metod oraz współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	K_U11
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	jest otwarty na nowe idee i odkrycia, oraz krytyczny wobec różnych sposobów uzasadniania tez, przygotowany do podejmowania dyskusji, dokonywania analizy problemów i formułowania propozycji ich rozwiązań oraz wyrażania sądów dotyczących poznawczej wartości różnych typów wiedzy	K_K02, K_K05
K_02	posiada wrażliwość na rolę wiedzy naukowej w rozwoju społeczeństwa i świadomość jej różnorodnych ograniczeń, zna potrzebę ciągłego dokształcania się i uczestniczenia w życiu kulturalnym, korzystania z różnych mediów i interesowania się aktualnymi wydarzeniami oraz trendami filozoficznymi i kulturalnymi	K_K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Natura rozumowania - związki logiczne i treściowe; typy rozumowań - proste (wnioskowania niezawodne i uprawdopodobniające) i złożone (dowodzenie, wyjaśnianie, rozstrzygnięcie); metoda dedukcyjna (systemy dedukcyjne, aksjomatyzacja, formalizacja, cybernetyka); metoda statystyczna (zbieranie materiału, analiza i interpretacja, teoria wnioskowań, wartość interpretacji); metoda indukcyjna (indukcjonizm i hipotetyzm, zbieranie danych doświadczenia, interpretacja wyników: wyjaśnianie, rozstrzygnięcie hipotez i budowanie teorii); struktura i dynamika teorii naukowej (ewolucja struktury teorii, treść teorii, temporalność nauki).

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
<b>WIEDZA</b>			
W_01 W_02	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_03	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
<b>UMIĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01 K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

Praca pisemna (50%); obecność na zajęciach i udział w dyskusjach (50%).

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>15</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>45</b>

**VIII. Literatura**

<b>Literatura podstawowa</b>
A.F. Chalmers, <i>Czym jest to, co zwiemy nauką?</i> , Wrocław 1997; A. Grobler, <i>Metodologia nauk</i> , Kraków 2006; Z. Hajduk, <i>Ogólna metodologia nauk</i> , Lublin 2012; Z. Hajduk, <i>Struktury metodologiczne w nauce</i> , Lublin 2016; S. Kamiński, <i>Nauka i metoda. Pojęcie nauki i klasyfikacja nauk</i> , Lublin 1992; J. Życiński, <i>Elementy filozofii nauki</i> , 1996.
<b>Literatura uzupełniająca</b>
K. Ajdukiewicz, <i>Zagadnienia i kierunki filozofii</i> , Warszawa 1984; J.M. Bocheński, <i>Współczesne metody myślenia</i> , Poznań 1992; M. Bunge, <i>Philosophy of Science</i> , t. 1-2, London & New York 2017; T. Czeżowski, <i>Filozofia na rozdrożu</i> , Toruń 2009; Z. Hajduk, <i>Filozofia nauk przyrodniczych</i> , Lublin 2012; Z. Hajduk, <i>Temporalność nauki</i> , Lublin 1995; M. Heller, <i>Filozofia nauki. Wprowadzenie</i> , Kraków 2009; J. Such, <i>Problemy weryfikacji wiedzy</i> , Warszawa 1975; R. Wójcicki, <i>Wykłady z metodologii nauk</i> , Warszawa 1982.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Metodyka pisania i analizowania tekstów naukowych (filozoficznych)</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Methodology of writing and analysing scientific (philosophical) texts
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Wojciech Lewandowski
---------------------------------------------	----------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	I	4

Wymagania wstępne	Rozumienie i umiejętność analizowania tekstu oraz ciekawość poznawcza i umiejętność krytycznego myślenia
-------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Umiejętność szukania, selekcji i wykorzystywania informacji naukowych
C2. Zdolność krytycznej analizy i oceny wypowiedzi (mówionej i pisanej)
C3. Praktyczna umiejętność pisania prac naukowych

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	zna główne metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla podstawowych dyscyplin filozoficznych oraz zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych	K_W07
W_02	posiada wiedzę w zakresie podstawowych kategorii pojęciowych i terminologii filozoficznej oraz zna zasady wykorzystywania tej wiedzy w pisaniu recenzji i prac dyplomowych oraz zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością intelektualną	K_W08
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	potrafi wyszukiwać, analizować, interpretować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje z różnych źródeł, posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i	K_U02

	konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów filozoficznych	
U_02	posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, potrafi odpowiadać na krytykę i formułować wnioski, umie dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy różnych form wypowiedzi filozoficznych, potrafi identyfikować ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz proponować i uzasadniać własne tezy	K_U05
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	jest otwarty na nowe idee i krytyczny wobec różnych sposobów uzasadniania tez, podejmuje dyskusję i dokonuje analizy problemów oraz formułuje własne propozycje ich rozwiązań	K_K02, K_K05
K_02	rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i uczestniczenia w życiu kulturalnym, korzystania z różnych mediów i interesowania się aktualnymi wydarzeniami oraz trendami filozoficznymi i kulturalnymi	K_K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Metodyka pisania pracy naukowej (struktura, wymagania redakcyjne, zapis bibliograficzny, sposób formatowania); metody prezentowania wyników pracy (referat, dyskusja, artykuł); metody uzyskiwania informacji naukowej (komputerowe bazy danych, literatura przedmiotu, Internet, czasopisma z danej dziedziny); metody analizy tekstu naukowego; zagadnienia ochrony własności intelektualnej

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
W_02	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
<b>UMIĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01 K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

Praca pisemna (50%), obecność na zajęciach i udział w dyskusjach (50%).

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>90</b>



## VIII. Literatura

<b>Literatura podstawowa</b>
<p>J. Boć, <i>Jak pisać pracę magisterską</i>, Wrocław 2009;</p> <p>A. Dudziak, A. Żejmo, <i>Redagowanie prac dyplomowych. Wskazówki metodyczne dla studentów</i>, Warszawa 2008;</p> <p>J.J. Jadacki, <i>Jak studiować filozofię</i>, Warszawa 1994;</p> <p>J. Jura, J. Roszczypała, <i>Metodyka przygotowania prac dyplomowych: licencjackich i magisterskich</i>, Warszawa 2000;</p> <p>Z. Hajduk, <i>Ogólna metodologia nauk</i>, Lublin 2012;</p> <p>W. Marciszewski, <i>Metody analizy tekstu naukowego</i>, Warszawa 1977;</p> <p>J. Pieter, <i>Ogólna metodologia pracy naukowej</i>, Wrocław 1978;</p> <p>A. Pułto, <i>Prace magisterskie i licencjackie. Wskazówki dla studentów</i>, Warszawa 2000;</p> <p>J. Weiner, <i>Technika pisania i prezentowania prac naukowych. Publikacja naukowa, praca seminaryjna, praca magisterska, referat, poster</i>, Kraków 1992;</p> <p>K. Woźniak, <i>O pisaniu pracy magisterskiej na studiach humanistycznych. Przewodnik praktyczny</i>, Warszawa 1998.</p>
<b>Literatura uzupełniająca</b>
<p>K. Kwaśniewska, <i>Jak pisać prace dyplomowe?</i>, Bydgoszcz 2010;</p> <p>W. Marciszewski, <i>Sztuka dyskusowania</i>, Warszawa 1996;</p> <p>T. Mendel, <i>Metodyka pisania prac doktorskich</i>, Poznań 1999;</p> <p>J. Rudniański, <i>Sprawność umysłowa</i>, Warszawa 1984;</p> <p>M. Węglińska, <i>Jak pisać pracę magisterską. Poradnik dla studentów</i>, Kraków 2016;</p> <p>K. Wójcik, <i>Piszę akademicką pracę promocyjną – licencjacką, magisterską, doktorską</i>, Warszawa 2012 (<a href="http://libra.ibuk.pl/book/38136">http://libra.ibuk.pl/book/38136</a>);</p> <p>W.P. Zaczyński, <i>Poradnik autora prac seminaryjnych, dyplomowych i magisterskich</i>, Warszawa 1995.</p>

**KARTA PRZEDMIOTU****I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Możliwe światy
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Possible worlds
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Anna Karczewska
---------------------------------------------	--------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	II	2

Wymagania wstępne	Znajomość logiki klasycznej po poziomie podstawowym.
-------------------	------------------------------------------------------

**II. Cele kształcenia dla przedmiotu**

C1. Zapoznanie się z podstawami semantyki relacyjnej.
C2. Nabycie umiejętności analizowania tekstów filozoficznych.

**III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	zna podstawowe pojęcia i twierdzenia dotyczące logik modalnych	K_W03, K_W05, K_W06, K_W07
W_02	ma uporządkowaną wiedzę ogólną co do głównych stanowisk filozoficznych w odniesieniu do możliwych światów oraz znajomość szczegółowych problemów badawczych w analizie modalności	K_W03, K_W05, K_W06, K_W07
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	posiada umiejętności w zakresie dowodzenia prostych twierdzeń	KU02, KU04
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		

**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

1. Język zdaniowej logiki modalnej; 2. Semantyka relacyjna; 3. Technika modeli kanonicznych; 4. Filozoficzne koncepcje światów możliwych; 5. Wybrane zagadnienia z modalnej logiki predykatów;
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01- W_02,	Wykład konwersatoryjny	Egzamin ustny	Ocena
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Wykład konwersatoryjny	Egzamin ustny	Ocena
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			

**VI. Kryteria oceny, wagi...**

50% - obecność i aktywność na zajęciach

50% - zaliczenie ustne

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

**VIII. Literatura**

<b>Literatura podstawowa:</b>
<b>Literatura uzupełniająca:</b>
1. K. Świrydowicz, Podstawy logiki modalnej, Poznań 2014.
2. G. Hughes, M. Creswell, A new introduction to modal logic, Routledge 2006.
3. J. Van Benthem, Modal Logic for Open Minds, Stanford 2010.
4. Metafizyka w filozofii analitycznej, Lublin 1995.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Neoscholastyka – między filozofią a religią</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Neoscholastics – between Philosophy and Religion
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Rafał Charzyński
---------------------------------------------	------------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	IV	2

Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość dziejów filozofii europejskiej
-------------------	-----------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1- Zapoznanie studentów z historią neoscholastyki, przedstawienie okoliczności jej powstania oraz sylwetek jej polskich przedstawicieli
C2 - Ukazanie podejmowanej problematyki i proponowanych rozwiązań, zwłaszcza kwestii relacji między wiarą a rozumem

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Ma wszechstronną znajomość i pogłębione zrozumienie roli refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury duchowej; zna dorobek czołowych przedstawicieli neoscholastyki w Polsce przełomu XIX i XX wieku. Dostrzega novum odradzającej się wówczas scholastyki na tle jej długich i skomplikowanych dziejów.	K_W06
W_02	Ma poszerzoną wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do teologii i nauk szczegółowych, na szerszym tle problemu relacji między rozumem a wiarą oraz zaproponowanego przez neoscholastykę rozwiązania tego problemu.	K_W07
W_03	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym, zna główne ośrodki odradzającej się w XIX i XX w. scholastyki europejskiej oraz specyfikę uprawianej tam refleksji a także recepcję tej myśli w rozbiorowych realiach ziem polskich i w odrodzonej w 1918 r. Polsce.	K_W09

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Umie dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy tekstu filozoficznego, streszcza i krytycznie analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje, zwłaszcza ich religijne inspiracje i światopoglądowe odniesienia	K_U05
U_02	Posiada umiejętność argumentowania, poprawnie stosując terminologię specjalistyczną, z wykorzystaniem poglądów własnych oraz innych autorów. Umie w wyważony sposób dyskutować z reprezentantami odmiennych stanowisk światopoglądowych racjonalnie formułując własne	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Umiejętność krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz otrzymywanych informacji przy jednoczesnej rozumiejącej postawie, respektującej odmienny punkt widzenia w newralgicznych kwestiach światopoglądowych	K_K08

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Konwersatorium ma zaznajomić studentów z genezą neoscholastyki w dziewiętnastym stuleciu oraz jej rozwojem po Encyklice *Aeterni Patris*. Zajęcia koncentrują się wokół problemu relacji między wiarą a rozumem podejmowanego na tle ówczesnego kontekstu intelektualnego. Ukazuje programowe przestrzeganie negatywnej reguły wiary oraz uzasadnianie preambula fidei w ramach rozumowego dyskursu.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01-03	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Protokół
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	obserwacja	Protokół
U_02	Analiza tekstu	obserwacja	Protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	obserwacja	Protokół

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

Frekwencja na zajęciach oraz zaangażowanie w dyskusję.

Ocena niedostateczna: student nie uczestniczy w zajęciach, nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu omawianego na zajęciach; ocena dostateczna: student w ograniczonym stopniu zapoznał się z treściami diskutowanymi na zajęciach, nieprecyzyjnie formułuje wypowiedzi, nie potrafi zająć stanowiska; ocena dobra: student aktywnie uczestniczy w zajęciach, posiada uporządkowaną wiedzę o dziejach neoscholastyki i podejmowanych przez nią problemach; ocena bardzo dobra: student aktywnie uczestniczy w zajęciach, posiada uporządkowaną wiedzę na temat neoscholastyki i podejmowanych przez nią problemów i potrafi ją zaaplikować do samodzielnego rozwiązywania problemów.

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

**VIII. Literatura**

Literatura podstawowa
I. Radziszewski, Pisma, Lublin 2009; P. Chojnacki, Wybór Pism, Warszawa 1987
Literatura uzupełniająca
F. Gabryl, Psychologia, Kraków 1906; M. Morawski, Celowość w naturze, Kraków 1928; Z. Pawlak, Neoscholastyka i formy jej kontynuacji Studium analityczno - krytyczne twórczości filozofów wrocławskich XX wieku, Wrocław 2001; R. Charzyński, Problem polemiczno - apologetycznego charakteru neoscholastyki polskiej, Lublin 2016.

**KARTA PRZEDMIOTU****I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Podstawy etyki normatywnej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Basics of Normative Ethics
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	
---------------------------------------------	--

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	III	2

Wymagania wstępne	Znajomość podstawowych pojęć z zakresu etyki ogólnej i szczegółowej
-------------------	---------------------------------------------------------------------

**II. Cele kształcenia dla przedmiotu**

C1 Rozszerzenie, pogłębienie oraz uporządkowanie wiedzy z zakresu etyki zdobytej na pierwszym etapie studiów
C2 Rozwinięcie umiejętności analizy problemów etycznych

**III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejsze tradycje, stanowiska i argumenty etyczne	W03, W05
W_02	Ma usystematyzowaną wiedzę szczegółową oraz znajomość problemów badawczych z zakresu etyki	W06
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i w dialogu poszerzać umiejętności badawcze	U03
U_02	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin oraz jej zastosowania do rozwiązywania dylematów moralnych	U04
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Jest gotów do pogłębionej analizy dylematów moralnych, samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania	K01
K_02	Uczestniczy w życiu kulturalnym, interesuje się aktualnymi wydarzeniami i trendami filozoficznymi	K04

**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

Na konwersatorium podejmowane są następujące zagadnienia: 1. Akt i przeżycie etyczne w filozofii Maxa Schelera i Immanuela Kanta 2. Znaczenie arystotelesowsko-tomistycznej teorii możliwości i aktu dla budowy aktu etycznego 3. Dobro i wartość w myśli Arystotelesa, św. Augustyna, św. Tomasza z Akwinu, Immanuela Kanta, Maxa Schelera, Karola Wojtyły 4. Zagadnienie normy i szczęścia w wybranych systemach etycznych
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
<b>UMIĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Karta oceny pracy w grupie
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

**VI. Kryteria oceny, wagi...**

Ocena niedostateczna

Student nie zna i nie rozumie podstawowych pojęć etycznych

Student nie potrafi sformułować tezy ani jej uzasadnić

Ocena dostateczna

Student posiada elementarną znajomość podstawowych pojęć i kwestii etycznych

Student jest słabo przygotowany do konfrontacji własnych poglądów z poglądami innych

Ocena dobra

Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu etyki

Student poprawnie formułuje odpowiedzi na zadawane pytania, potrafi je rozwinąć

Ocena bardzo dobra

Student doskonale zna i rozumie pojęcia i stanowiska w etyce

Student jest rzetelnie przygotowany do dialogu z reprezentantami odmiennych poglądów

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

**VIII. Literatura**

Literatura podstawowa
K. Wojtyła, Zagadnienie podmiotu moralności, (red.) T. Styczeń, J. W. Gałkowski, A. Rodziński, A.



Szostek, Lublin 1991; K. Wojtyła, Wykłady lubelskie, (red.) T. Styczeń, J. W. Gałkowski, A. Rodziński, A. Szostek, Lublin 1986.
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Literatura uzupełniająca
--------------------------

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Spór o personalizm: Kant, Rosmini i Szkoła Lubelska</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Dispute about Personalism: Kant, Rosmini and Lublin School
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr hab. Alfred Wierzbicki
---------------------------------------------	-------------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Konwersatorium	30	IV	2

Wymagania wstępne	Ogólna znajomość podstaw etyki oraz historii etyki
-------------------	----------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1. Zrozumienie założeń teoretycznych nowożytnego i współczesnego personalizmu
2. Przystwojenie metody analizy porównawczej klasycznych tekstów z etyki

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Ma wszechstronną znajomość i pogłębione zrozumienie roli refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury duchowej	K_W01
W_02	Ma usystematyzowaną wiedzę szczegółową na temat stanowiska personalistycznego w etyce oraz znajomość tego problemu badawczego w etyce współczesnej	K_W06
W_03	Zna i rozumie metody analizy tekstów klasycznych z etyki	K_W08
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Posiada umiejętność argumentowania w mowie i piśmie, poprawnie stosując terminologię specjalistyczną, z wykorzystaniem poglądów własnych oraz autorów klasycznych i współczesnych, oraz formułowania wniosków	K_U06
U_02	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować proces uczenia się innych osób	K_U10
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		

K_01	Jest gotów do uzasadnienia roli etyki i odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego kraju i Europy	K_K03
K_02	Interesuje się aktualnymi trendami filozoficznymi i kulturalnymi	K_K04
K_03	Jest zdolny do krytycznej oceny wiedzy oraz otrzymanych informacji	K_K05

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Dobra wola, imperatywy (hipotetyczny, kategoryczny)  
 Formuły imperatywu kategorycznego  
 Personalistyczne uzasadnienie prawa moralnego  
 Problem autonomii moralnej i osoby jako moralnego prawodawcy  
 Rosminiego krytyka stanowiska Kanta  
 Oddzielenie etyki i eudajmonologii  
 Byt i prawda jako zasady etyki  
 Norma personalistyczna w ujęciu Karola Wojtyły  
 Werytatyczna koncepcja personalizmu w etyce Tadeusza Stycznia

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01-03	Wykład konwersatoryjny	kolokwium	Karta zaliczeniowa
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01-02	Dyskusja		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01-03	Dyskusja		

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

##### Ocena bardzo dobra

Student/studentka potrafi wyjaśnić rozróżnienie imperatywów hipotetycznego i kategorycznego oraz pojęć heteronomii i autonomii moralnej; przytoczyć brzmienie 3 formuł imperatywu kategorycznego i wyjaśnić ich sens; wyjaśnić znaczenie personalistycznego uzasadnienia drugiej formuły imperatywu kategorycznego; odnieść się krytycznie do Kantowskiej koncepcji prawodawcy moralnego; przedstawić recepcję i krytykę etyki Kanta w myśli Rosminiego; przedstawić Rosminiego uzasadnienie wyodrębnienia eudajmonologii i etyki jako dwóch osobnych nauk; zrekonstruować argumentację na rzecz tezy: „byt i prawda są zasadami etyki”; wykazać różnicę uzasadnienia normy personalistycznej przez Kanta i Wojtyłę; przedstawić Stycznia koncepcję normatywnej mocy prawdy i porównać ją z koncepcją Rosminiego

##### Ocena dobra

Student/studentka potrafi wyjaśnić rozróżnienie imperatywów hipotetycznego i kategorycznego oraz pojęć heteronomii i autonomii moralnej; przytoczyć brzmienie 3 formuł imperatywu kategorycznego i wyjaśnić ich sens; przedstawić recepcję i krytykę etyki Kanta w myśli Rosminiego; zrekonstruować Ro-

sminiego argumentację na rzecz tezy: „byt i prawda są zasadami etyki”; porównać etykę personalistyczną w ujęciu Wojtyły z ujęciem Kanta; przedstawić Stycznia koncepcję normatywnej mocy prawdy

#### Ocena dostateczna

Student/studentka potrafi wyjaśnić rozróżnienie imperatywów hipotetycznego i kategorycznego oraz pojęć autonomii i heteronomii moralnej; przytoczyć brzmienie 3 formuł imperatywu kategorycznego; przedstawić recepcję i krytykę etyki Kanta w myśli Rosminiego; zinterpretować normę personalistyczną w ujęciu Wojtyły; przedstawić Stycznia koncepcję normatywnej mocy prawdy.

#### Ocena niedostateczna

Student/studentka nie potrafi wyjaśnić rozróżnienia imperatywów hipotetycznego i kategorycznego oraz pojęć autonomii i heteronomii moralnej; przytoczyć żadnej z 3 formuł imperatywu kategorycznego; przedstawić recepcji i krytyki etyki Kanta w myśli Rosminiego; wyjaśnić koncepcji normy personalistycznej w ujęciu Wojtyły; przedstawić Stycznia koncepcji normatywnej mocy prawdy

### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

### VIII. Literatura

<b>Literatura podstawowa</b>
Kant I., Uzasadnienie metafizyki moralności Rosmini A., Zasady etyki Wojtyła K., Miłość i odpowiedzialność Styczeń T., Wolność w prawdzie, Dzieła zebrane, t. IV
<b>Literatura uzupełniająca</b>
A. Mc.Intyre, Krótka historia etyki J.M. Burgos, Personalizm A.M.Wierzbicki, Osoba i moralność

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Spór o tożsamość kulturową, spór o teorię sztuki</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The controversy about cultural identity of Europe, the controversy about the theory of art
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Wojciech Daszkiewicz
---------------------------------------------	-------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	IV	2

Wymagania wstępne	W 1. Podstawowa wiedza z zakresu historii filozofii W 2. Umiejętność analizowania tekstów W 3. Umiejętność krytycznego myślenia
-------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C 1. Zapoznanie się z filozoficznymi podstawami kultury i sztuki
C 2. Nabycie umiejętności analizowania współczesnych koncepcji prawdy i ich kulturowych konsekwencji
C 3. Zapoznanie się z metodami badania kultury oraz głównymi problemami dotyczącymi tożsamości kulturowej

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student ma poszerzoną wiedzę o funkcjonowaniu współczesnych instytucji kultury oraz ich oddziaływaniu na współczesną kulturę	K_W09
W_02	Student zna terminologię filozofii kultury i estetyki	K_W03
W_03	Student ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne i współczesne oraz najnowsze stanowiska w filozofii kultury	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy z metafizyki, epistemologii, filozofii kultury oraz estetyki	K_U04
U_02	Student rozwija umiejętność pracy w zespole zajmującym się	K_U11

	diagnozowaniem głównych problemów współczesnej kultury	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do zainteresowania się aktualnymi problemami filozoficznymi i kulturowymi	K_K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Realizm filozoficzny - cechy i przedstawiciele.
2. Co to znaczy być filozoficznym realistą? - stanowisko E. Gilsona.
3. Główne zasady i reprezentanci idealizmu filozoficznego.
4. Najważniejsze odmiany filozoficznego relatywizmu.
5. Relatywizm w naukach empirycznych, filozofii i kulturze.
6. Egzystencjalizm, irracjonalizm, intuicjonizm, racjonalizm i scjentyzm ,jako filozoficzne fundamenty kultury.
7. Spór o podstawy kultury: logos czy mythos.
8. Europejskie dziedzictwo kulturowo-cywilizacyjne: Grecja.
9. Europejskie dziedzictwo kulturowo-cywilizacyjne: Rzym.
10. Europejskie dziedzictwo kulturowo-cywilizacyjne: chrześcijaństwo.
11. Kultura współczesnej, postchrześcijańskiej Europy
12. Polska tożsamość narodowa
13. Człowiek jako twórca.
14. Najważniejsze filozoficzne koncepcje sztuki
15. Sztuka a tożsamość kulturowa.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Prezentacja	Karta oceny prezentacji
W_02	Wykład konwersatoryjny	Zaliczenie ustne	Protokół
W_03	Wykład konwersatoryjny	Zaliczenie ustne	Protokół
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
U_02	Analiza tekstu	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

#### VI. Kryteria oceny, wagi:

##### WIEDZA

Na ocenę 2: student nie potrafi odpowiedzieć na 50% pytań dotyczących treści programowych.

Na ocenę 3: student potrafi odpowiedzieć na 50% pytań dotyczących treści programowych.

Na ocenę 4: student potrafi odpowiedzieć na 75 % pytań dotyczących treści programowych.

Na ocenę 5: student potrafi odpowiedzieć na co najmniej 90% pytań dotyczących treści programowych.

### UMIEJETNOŚCI

Na ocenę 2: student nie przedstawił prezentacji na wybrany temat, nie brał udziału w dyskusjach.

Na ocenę 3: student przedstawił poprawną prezentację, czasami zabierał głos w dyskusji.

Na ocenę 4: student przedstawił dobrą prezentację, wnosił realny wkład do dyskusji.

Na ocenę 5: student przedstawił bardzo dobrą prezentację, potrafił sprawnie problematyzować i prezentować omawiane zagadnienia.

### KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Na ocenę 2: student nie potrafi organizować swojego procesu uczenia, nie interesuje się aktualnymi problemami kultury, opuścił więcej niż 3 zajęcia.

Na ocenę 3: student w niewielkim stopniu potrafi organizować swój proces uczenia, w niewielkim stopniu interesuje się aktualnymi problemami kultury, opuścił co najwyżej 3 zajęcia.

Na ocenę 4: student potrafi organizować swój proces uczenia, interesuje się aktualnymi problemami kultury, opuścił co najwyżej 2 zajęcia.

Na ocenę 5: student bardzo dobrze potrafi organizować swój proces uczenia, ma bardzo dobrą orientację w aktualnych problemach kultury, opuścił co najwyżej 1 zajęcia.

### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

### VIII. Literatura

<b>Literatura podstawowa</b>
Podstawę do dyskusji stanowią będą następujące teksty: Gilson E., <i>Vademecum początkującego realisty</i> , W: Gilson E., <i>Realizm tomistyczny</i> , Warszawa 1968, s. 52-59. Gogacz M., <i>Obrona intelektu</i> , Warszawa 1969. Kiereś H., <i>Kultura klasyczna wobec postmodernizmu</i> , w: Kiereś H., <i>U podstaw życia społecznego. Personalizm czy socjalizm</i> , Radom 2001. Mamcarz-Plisiecki A., <i>Co to jest polskość? – próba opisu i wyjaśnienia</i> , „Cywilizacja” nr 8 / 2004. Maritain J., <i>Sztuka i mądrość</i> , Warszawa 2001 Ptaszek R. T., <i>Zmierzch Europy? Perspektywy przyszłości a chrześcijaństwo</i> , Warszawa-Radzymin 2017. Swieżawski S., <i>Wytwórczość a piękno</i> , „Znak” 3/1951.
<b>Literatura uzupełniająca</b>
Possenti V., <i>Nihilizm teoretyczny i śmierć metafizyki</i> , Lublin 1998.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Zagadnienie absolutu i Boga w filozofii europejskiej</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The Question of Absolute and God in European Philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II stopień
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Paulina Sulenta
---------------------------------------------	--------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	IV	2

Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu historii filozofii, metafizyki, antropologii i metodologii nauk
-------------------	----------------------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Poznanie głównych zagadnień z zakresu filozofii Boga w dziejach filozofii europejskiej
Poznanie znaczenia teorii absolutu dla innych dziedzin filozofii
Poznanie głównych tekstów kultury dotyczących problematyki Boga

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbo l	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Student posiada wiedzę na temat podstawowych zagadnień z dziedziny filozofii Boga	W03, W04
W_02	Student ma wiedzę na temat znaczenia i relacji filozofii Boga do teologii, nauk szczegółowych oraz o specyfice metodologicznej filozofii Boga	W05
W_03	Student zna terminologię z filozofii Boga w językach klasycznych i języku angielskim	W04
W_04	Student ma uporządkowaną i historycznie ugruntowaną wiedzę na temat klasycznych, nowożytnych i współczesnych ujęć problemu Boga, ich metodologię, jak też stanowiska rodzime	W05
W_05	Student posiada szczegółową i usystematyzowaną wiedzę na temat sposobów poznania istnienia i natury Boga; orientuje się we współczesnych dyskusjach dotyczących zagadnienia Boga i religii	W06, W09
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student potrafi analizować i porównywać różne stanowiska z	U04



	dziedziny filozofii Boga	
U_02	Student potrafi krytycznie oceniać różne argumenty na rzecz istnienia bądź nieistnienia Boga	U04
U_03	Student posiada umiejętność dyskusowania zagadnień z zakresu filozofii Boga, formułowania argumentów oraz korzystania z literatury przedmiotu	U11
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Student uczestniczy w dyskusjach z zakresu filozofii Boga, potrafi uzasadniać znaczenie tej dziedziny w zachowaniu dziedzictwa kulturowego	K03
K_02	Student wykazuje otwartość na różne prezentowane koncepcje Boga i dostrzega potrzebę ciągłego dokształcania się, interesuje się aktualnymi wydarzeniami związanymi z tematyką Boga	K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Przedmiotem konwersatorium są zagadnienia należące do dziedziny zwanej filozofią Boga. Przedstawiane i analizowane są kwestie istnienia, natury i relacji do świata i człowieka różnie rozumianego absolutu (Boga) obecne w myśli filozoficznej na przestrzeni dziejów filozofii europejskiej.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Przygotowanie kolokwium ustnego	Ocena z kolokwium
W_02-05	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Test pisemny	Ocena z kolokwium
U_02	Praca zespołowa	Obserwacja	Karta oceny
U_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Rozmowa sokratyczna	Obserwacja	Karta oceny

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

1. Aktywność studentów podczas zajęć (formułowanie pytań, wypowiedzi ustne, udział w dyskusjach) – 25%
2. Zdolność analizy tekstów z literatury przedmiotu – 25%
3. Znajomość literatury przedmiotu – 30%
4. Przygotowania do kolokwium – 30%.

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

## VIII. Literatura

<b>Literatura podstawowa</b>
Elders L., Filozofia Boga, Warszawa 1995. Krąpiec M. A., Teodycea. Problem poznawalności istnienia Boga, Lublin 2018. Zdybicka Z. J., Drogi afirmacji Boga, w: Wprowadzenie do filozofii (praca zbiorowa), Lublin 1996.
<b>Literatura uzupełniająca</b>
Dłubacz W., Problem Absolutu w filozofii Arystotelesa, Lublin 1992. Gilson E., Bóg i filozofia, Warszawa 1961. Janeczek S. (red.), Filozofia Boga, 2 t. Lublin 2017. Kowalczyk S., Filozofia Boga, Lublin 1999. Kowalczyk S., Wieki o Bogu, Wrocław 1986. Zdybicka Z. J., Człowiek i religia, Lublin 1994. Zdybicka Z. J., Ateizm, w: PGF, t.1, Lublin 2000. Zdybicka Z. J., Teoria partycypacji bytu, Lublin 1972.

## KARTA PRZEDMIOTU

## I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Geneza życia
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Origins of life
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Andrzej Zykubek
---------------------------------------------	--------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	I	2

Wymagania wstępne	Umiejętność krytycznego myślenia i analizowania tekstów naukowych
-------------------	-------------------------------------------------------------------

## II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przedstawienie statusu protobiologii i sposobów jej uprawiania na tle innych dyscyplin i dziedzin wiedzy
C2. Omówienie głównych złożań syntetycznej teorii ewolucji w kontekście powstania życia
C3. Prezentacja głównych etapów ewolucji przedbiologicznej i ewolucji życia
C4. Ukazanie sposobu budowania obrazu świata z uwzględnieniem osiągnięć współczesnej biologii molekularnej, teorii ewolucji biologicznej, astrobiologii i paleobiologii.

## III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk przyrodniczych, w szczególności nauk biologicznych, oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	W02
W_02	zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych i różne koncepcje uprawiania filozofii biologii, protobiologii, astrochemii i astrobiologii	W03
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin naukowych, zwłaszcza filozofii i nauk przyrodniczych do budowania obrazu świata i podejmowania dyskusji światopoglądowych	U04
U_02	umie analizować i interpretować teksty filozoficzne i niezbyt wyrafinowane naukowo teksty z zakresu nauk przyrodniczych, poprawnie stosować terminologię specjalistyczną, krytycznie	U05, U06

	oceniać argumenty i formułować własne wnioski	
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	jest przygotowany do podejmowania dyskusji, dokonywania analizy problemów i formułowania propozycji ich rozwiązań oraz wyrażania sądów dotyczących poznawczej wartości różnych typów wiedzy o świecie, a w szczególności wiedzy z zakresu protobiologii i ewolucjonizmu	K02
K_02	ma świadomość wartości wiedzy i jej ograniczeń, zna potrzebę śledzenia osiągnięć naukowych i ciągłego doskonalenia się	K04

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Zawartość treściowa przedmiotu obejmuje następujące zagadnienia:

Problemy: czym jest życie? (dawne definicje teleologiczne, współczesne definicje ateleologiczne, trudności związane z definiowaniem życia), kiedy życie się zaczęło? jak życie się zaczęło? (hylozoizm, generatio et corruptio, samoródtwo, współczesne teorie abiogenezy), gdzie życie się zaczęło? (ziemskie początki, pozaziemskie początki), zagadnienie przyczynowości (kreacja, animacja materii). Problem powstania życia z punktu widzenia współczesnej biofizyki, w szczególności: modele dynamiczne kinetyki biologicznej, zasada prostoty i jej rola w biologii, zasada rozdzielania produktów, warunek ciągłości ewolucyjnej, termodynamiczne aspekty powstawania życia, etapy powstawania życia (powstanie pierwotnego kompleksu białkowo-nukleinowego, pierwotny mechanizm translacji, pierwotny cykl życiowy, zagadnienie odwrotnej degeneracji, selekcja najlepszych wariantów, geneza informacji biologicznej, dywergencyjne stadium wczesnej ewolucji). Pojęcie informacji w kontekście powstania życia - problem sterowania w komórkach i organizmach żywych. Współczesne dyskusje wokół problemu "żywe - nieżywe" (wirusy, tzw. sztuczne życie). Warunki konieczne i wystarczające dla powstania życia (warunki geochemiczne na pierwotnej Ziemi, warunki panujące na innych ciałach niebieskich i w przestrzeni kosmicznej). Możliwości istnienia życia w warunkach ekstremalnych (organizmy ekstremofilne), Wybrane filozoficzne aspekty abiogenezy.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Kolokwium / Sprawdzian pisemny	Oceniony tekst pracy pisemnej
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
U_02	Analiza tekstu	Referat	Plik z referatem
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

#### VI. Kryteria oceny, wagi

Ocena z konwersatorium

- 2 sprawdziany pisemne (40%);
- referat przedstawiony na zajęciach (30%);
- aktywność na zajęciach (30%).

**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>30</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>30</b>

**VIII. Literatura**

<b>Literatura podstawowa</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Carroll, Sean M.; Seweryńska, Urszula; Seweryński, Mariusz (2017): Nowa perspektywa. Pochodzenie życia, świadomości i wszechświata. Warszawa: Prószyński Media (Na Ścieżkach Nauki).</li> <li>• Chambers, John E.; Mitton, Jacqueline; Kenig, Beata (2018): Od pyłu do życia. Pochodzenie i ewolucja układu słonecznego. Wydanie I. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA.</li> <li>• Cockell, Charles S. (2015): Astrobiology. Understanding life in the universe. Chichester: WILEY Blackwell.</li> <li>• Küppers, Bernd-Olaf; Ługowski, Włodzimierz (1991): Geneza informacji biologicznej. Filozoficzne problemy powstania życia. Warszawa: Państwowe Wydaw. Naukowe.</li> <li>• Lane, Nick; Tuz, Adam (2016): Pytanie o życie. Energia, ewolucja i pochodzenie życia. Warszawa: Prószyński i S-ka (Na Ścieżkach Nauki).</li> <li>• Ługowski, Włodzimierz (1995): Filozoficzne podstawy protobiologii. Wyd. 1. Warszawa: Wydawn. IFiS PAN.</li> <li>• Pudritz, Ralph E.; Higgs, Paul; Stone, Jonathon R. (2007): Planetary systems and the origins of life. Cambridge: Cambridge Univ. Press (Cambridge astrobiology, t. 3), dostępne na stronie internetowej:</li> <li>• Schopf, J. William; Kaźmierczak, Józef (2006): Kolebka życia. O narodzinach i najstarszych śladach życia na Ziemi. Wyd. 1, dodr. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</li> <li>• Sullivan, Woodruff T. i Baross, John A. (red.) (2007): Planets and life. The emerging science of astrobiology. Cambridge: Cambridge Univ. Press.</li> <li>• Weiner, January (2012): Życie i ewolucja biosfery. Podręcznik ekologii ogólnej. Wyd. 2 popr. i unowocześnione, 4 dodr. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</li> <li>• Weintraub, David A.; Borkała, Jakub Jan (2019): Mars. W poszukiwaniu życia. Wydanie I. Warszawa: WN PWN.</li> </ul>
<b>Literatura uzupełniająca</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dawkins, Richard; Wong, Yan; Sobolewska, Agnieszka (2018): Opowieść przodka. Pielgrzymka do początków życia. Wydanie I. Warszawa: Wydawnictwo WAB.</li> <li>• Dennett, Daniel Clement; Bielecka, Krystyna; Miłkowski, Marcin (2017): Od bakterii do Bacha. O ewolucji umysłów. Kraków: Copernicus Center Press.</li> <li>• Dzik, Jerzy (2018): Biologia czyli Sens życia. Wydanie 1, dodruk 1. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.</li> <li>• Futuyma, Douglas J. (op. 2008): Ewolucja. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.</li> </ul>

**KARTA PRZEDMIOTU****I. Dane podstawowe**

<b>Nazwa przedmiotu</b>	<b>Katolicka nauka społeczna i myśl społeczna Jana Pawła II</b>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Catholic Social Thought and the Social Thought of John Paul II
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II stopnia
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki socjologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Katarzyna Lenart - Kłoś
---------------------------------------------	-------------------------

Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> )	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	II	2

Wymagania wstępne	Znajomość podstawowych terminów z zakresu etyki
-------------------	-------------------------------------------------

**II. Cele kształcenia dla przedmiotu**

C1. Promocja KNS jako wzorca dla kształtowania instytucjonalnej przestrzeni życia społecznego.
C2. Promocja wartości i zasad KNS jako uniwersalnego kryterium funkcjonowania ustrojów społeczno-prawnych
C3. Ukazanie historycznej zmienności funkcjonalnych subsystemów życia społecznego: ekonomii, państwa, rodziny, wiedzy, religii na tle niezmiennych wartości oraz rozwojowości zasad KNS.

**III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA: absolwent zna i rozumie</b>		
W_01	rozwinęta przez Jana Pawła II personalistyczną koncepcję człowieka jako podmiotu i celu życia społecznego	Nie dot.
W_02	zbiór zasad i wartości katolickiej nauki społecznej z centralną zasadą godności człowieka oraz podstawowe prawa i obowiązki osoby ludzkiej	Nie dot.
W_03	Pięć funkcjonalnych zakresów życia społecznego (ekonomii, państwa, rodziny, nauki i religii) w perspektywie ich historycznej zmienności	Nie dot.
W_04	poglądy na temat wybranych konstrukcji życia społecznego oraz ich praktycznych zastosowań	Nie dot.
W_05	funkcjonowanie współczesnych mediów i ich etyczną odpowiedzialność	Nie dot.
<b>UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi</b>		
U_01	samodzielnie analizować, rozumieć oraz krytycznie ocenić zjawiska	Nie dot.

	społeczne z perspektywy godności osoby ludzkiej jako wartości uniwersalnej i absolutnej	
U_02	uzasadnić postawy i działania wynikające z najważniejszych zasad i wartości katolickiej nauki społecznej oraz ich aplikację w przestrzeni społecznej i publicznej	Nie dot.
U_03	ocenić funkcjonowanie instytucji społecznych według kryterium sprawiedliwości społecznej oraz uzasadnić swoje stanowisko w tej kwestii	Nie dot.
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do</b>		
K_01	Wrażliwości na różne przejawy braku szacunku wobec godności osoby ludzkiej oraz na potrzebę implementacji postulatów katolickiej nauki społecznej w obszarze polityki i gospodarki	Nie dot.
K_02	Współdziałania w przygotowaniu projektów społecznych inspirowanych wartościami i zasadami katolickiej nauki społecznej	Nie dot.
K_03	Ustawicznego doskonalenia swojej wiedzy i zachęcania i organizowania edukacji innych osób w duchu humanizmu chrześcijańskiego	Nie dot.
K_04	Określenia priorytetów wynikających z podstawowych praw osoby ludzkiej oraz uwzględnienia ich przy podejmowaniu różnego rodzaju inicjatyw obywatelskich	Nie dot.

#### IV. Opisy przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> <li>1. KNS jako dyscyplina naukowa: definicja, przedmiot, cele, metoda, źródła.</li> <li>2. System społeczny i komplementarność systemów cząstkowych: ekonomii, państwa, rodziny, religii, nauki.</li> <li>3. Zmiana modelu funkcjonowania instytucji społecznych w programie nowożytnej moderny jako klucz rozumienia konfliktów społecznych w XIX wieku.</li> <li>4. Wartości i zasady KNS: godność ludzka, personalizm, solidarność, pomocniczość, dobro wspólne, sprawiedliwość społeczna.</li> <li>5. Prawa człowieka: historyczność i normatywność, typologia, cechy charakterystyczne, korelacja praw i obowiązków.</li> <li>6. Rodzina: prawa i obowiązki.</li> <li>7. Religia i światopogląd w społeczeństwie sekularnym.</li> <li>8. Państwa a społeczeństwo.</li> <li>9. Społeczeństwo obywatelskie: sfera publiczna i granice demokracji.</li> <li>10. Ideologia a światopogląd, koncepcje uspołecznienia: indywidualizm i kolektywizm.</li> <li>11. Ekonomia: liberalizm, źródła, założenia, typologia.</li> <li>12. Socjalizm, marksizm: historyczność, założenia, typologia.</li> <li>13. Patriotyzm vs. kosmopolityzm, globalizm.</li> <li>14. System medialny jako tuba interesu społecznego.</li> <li>15. Troska o środowisko naturalne jako przejaw solidarności globalnej.</li> </ol>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01 – W_05	Wykład konwencjonalny	Egzamin pisemny	Protokół egzaminu, karty egzaminacyjne
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01 – U_03	Wykład problemowy	Egzamin pisemny	Protokół egzaminu, karty egzaminacyjne
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01 – K_04	Wykład problemowy	Egzamin pisemny	Protokół egzaminu, karty egzaminacyjne

## VI. Kryteria oceny, wagi...

Prowadzący podaje Studentom tezy egzaminacyjne do każdego z przeprowadzonych wykładów.

### Kryteria:

Ocena niedostateczna

(W) Student nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu katolickiej nauki społecznej

(U) Student nie potrafi posługiwać się tekstami źródłowymi z zakresu katolickiej nauki społecznej; nie jest w stanie identyfikować stanowiska KNS na tle innych alternatywnych stanowisk

(K) Student nie angażuje się w proces nauki w sposób dostateczny i nie zdaje sobie sprawy z konieczności ustawicznego zdobywania wiedzy

Ocena dostateczna

(W) Student posiada dostateczną wiedzę z zakresu katolickiej nauki społecznej, orientuje się co do źródeł, kluczowych wartości i zasad

(U) Student potrafi w stopniu dostatecznym posługiwać się tekstami źródłowymi z zakresu katolickiej nauki społecznej; jest w stanie identyfikować stanowiska KNS na tle innych alternatywnych stanowisk

(K) Student angażuje się w proces nauki w sposób dostateczny, ale nie zdaje sobie sprawy z konieczności ustawicznego zdobywania wiedzy

Ocena dobra

(W) Student posiada wiedzę z zakresu źródeł, zasad i wartości katolickiej nauki społecznej

(U) Student jest w stanie poprawnie argumentować; rozumie ponadkontekstualny charakter zasad i wartości personalizmu chrześcijańskiego, umiejętnie rozgranicza stanowiska katolickiej nauki społecznej w kwestiach społecznych i gospodarczych od innych stanowisk alternatywnych

(K) Student angażuje się w proces nauki, ma świadomość konieczności ciągłego uczenia się, jest w stanie wykorzystać zdobytą orientację z zakresu katolickiej nauki społecznej na różnych polach działalności społecznej

Ocena bardzo dobra

(W) Student posiada szeroką wiedzę z zakresu źródeł, zasad i wartości katolickiej nauki społecznej

(U) Student jest w stanie samodzielnie argumentować. Potrafi sformułować problem i wskazać jego rozwiązanie. Jest w stanie precyzyjnie odróżnić stanowisko katolickiej nauki społecznej w kluczowych kwestiach społecznych od innych alternatywnych stanowisk. Samodzielnie i poprawnie posługuje się źródłami, zna kontekst ich powstania. Potrafi łączyć treść encyklik społecznych z dorobkiem społecznej myśli chrześcijańskiej; potrafi właściwie uzasadniać zajmowane przez siebie stanowisko w kwestiach społecznych.

(K) Student angażuje się w proces nauki; ma świadomość konieczności ciągłego podnoszenia swych kompetencji; wykazuje się tolerancją i otwartością na dialog; posiada własne zdanie w kluczowych kwestiach, które potrafi właściwie uzasadniać.

### **W przypadku egzaminu pisemnego:**

Test egzaminacyjny (max. 15 pkt):

pkt.15-14 - ocena 5.0



pkt.13-12 - ocena 4,5  
 pkt. 11-10 - ocena 4,0  
 pkt. 9- ocena 3,5  
 pkt. 8 - ocena 3,0  
 pkt. 7-0 - ocena 2,0

### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

### VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Katolicka nauka społeczna. Podstawowe zagadnienia z życia społecznego i politycznego, S. Fel, J. Kupny (red.), Księgarnia św. Jacka, Katowice 2007; Katolicka nauka społeczna. Podstawowe zagadnienia z życia gospodarczego, J. Kupny, S Fel (red.), Księgarnia św. Jacka, Katowice 2003; Cz. Strzeszewski, Katolicka nauka społeczna, RW KUL, Lublin 1994. S. Fel, Ł. Marczak, Powstanie i status zasady zrównoważonego rozwoju, „Roczniki Nauk Społecznych” 2016, nr 2, s. 185-205.
Literatura uzupełniająca
M. Hułas, Ujarzmiony kapitał: praca- kapitał według Oswalda von Nell-Breuninga, KUL, Lublin 2011; F.J. Mazurek, Godność osoby ludzkiej podstawą praw człowieka, Wydawnictwo KUL, Lublin 2001; M. Hułas, Wobec moralności kamieni. Franciszka Mazurka polemika z liberalizmem, w: S. Fel, M. Wódka (red.), Godność osoby ludzkiej w społeczeństwie i gospodarce. Księga pamiątkowa ku czci ś.p. Księdza Profesora Franciszka Mazurka, KUL, Lublin 2014, s. 51-82; M. Wódka, Między moralnością kamieni a prawami człowieka: Franciszka Janusza Mazurka koncepcja katolickiej nauki społecznej, KUL, Lublin 2015. Dokumenty nauki społecznej Kościoła, Radwan M. i in. (red.), t. 1-2, RW KUL, Rzym-Lublin 1996; O. von Nell-Breuning, Gerechtigkeit und Freiheit. Grundzuege katholischer Soziallehre, Olzog, Muenchen 1985.

**KARTA PRZEDMIOTU****I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Metody argumentacji i dyskusji filozoficznej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Methods of argumentation and philosophical discussion
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Marcin Czakon
---------------------------------------------	------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	15	III	2

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza o najważniejszych dyscyplinach filozoficznych. Znajomość logiki formalnej na podstawowym poziomie.
-------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**II. Cele kształcenia dla przedmiotu**

Zapoznanie studentów z głównymi metody argumentacji i dyskusji filozoficznej.
-------------------------------------------------------------------------------

**III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	ma podstawową wiedzę o głównych metodach argumentacji i dyskusji filozoficznej	W07
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>		
U_01	potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje dotyczące różnych metod i technik argumentacji filozoficznej	U01
U_02	potrafi dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy tekstu filozoficznego, zwłaszcza pod kątem oceny poprawności materialnej lub formalnej zawartych w nim argumentów	U05
U_03	posiada umiejętność argumentowania w mowie i w piśmie, poprawnie stosuje terminologię specjalistyczną, z wykorzystaniem poglądów własnych oraz innych autorów oraz formułowania wniosków	U06
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>		
K_01	Potrafi prowadzić rzetelną i kulturalną dyskusję filozoficzną.	K02

**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

W ramach konwersatorium omówiona zostanie problematyka metod argumentacji i dyskusji filozoficznej. W szczególności przedstawione zostaną metody formułowanie, badania poprawności oraz zbijania argumentów filozoficznych.

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza tekstu	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
U_03	Wykład konwersatoryjny	Obserwacja	Oceny tekst pracy pisemnej
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

#### VI. Kryteria oceny, wagi...

Zaliczenie na podstawie pracy pisemnej oraz aktywnego udziału w zajęciach.

- praca pisemna/prezentacja (50%)
- aktywność na zajęciach (50%)

#### VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	<b>15</b>
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	<b>45</b>

#### VIII. Literatura

<b>Literatura podstawowa</b>
Arystoteles, Dzieła wszystkie, t. 1, Warszawa: PWN, 1990.
Schopenhauer A., Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów, Kraków: Wydawnictwo literackie, 1968.
<b>Literatura uzupełniająca</b> – będzie każdorazowo podawana na zajęciach